

Kandidatafhandling

Cand.merc.aud.

4. semester, forår 2016

Copenhagen Business School

Virksomhedsordningen med udgangspunkt i Lov nr. 992 af 16/09/2014

Virksomhedsordningen introduced in law number 992 of 16/09/2014

Vejleder: Anders Lützhøft

Studerende: Kate Petersen

Studerende: Jacob Vejdiksen

Afleveringsfrist: 17. maj 2016

Antal sider: 120 (eksklusiv forside, litteraturliste og bilag)

Antal anslag: 233.174

Indholdsfortegnelse

1. Executive summary.....	5
2. Indledning.....	6
3. Problemformulering	8
3.1 Problemafgrensning.....	9
3.2 Model- og metodevalg.....	10
3.2.1 Kildekritik.....	11
3.3 Målgruppe.....	11
3.4 Forkortelser.....	11
4. Strukturering.....	12
5. Begrebet "selvstændig erhvervsdrivende"	13
6. Personskatteloven	16
6.1 Indkomstopgørelse	16
6.1.1 Personlig indkomst.....	17
6.1.2 Kapitalindkomst.....	18
6.2 Delkonklusion.....	18
7. Kapitalafkastordningen.....	19
7.1 Kapitalafkastgrundlaget og kapitalafkastet.....	20
7.2 Konjunkturudligningsordningen	21
7.3 Delkonklusion.....	22
8. Virksomhedsordningen.....	23
8.1 Fordele samt formål med virksomhedsordningen.....	23
8.2 Hvem kan anvende virksomhedsordningen?	25
8.3. Virksomhedsordningens bestanddele.....	25
8.3.1 Indskudskonto	26
8.3.2 Mellemregningskonto	29
8.3.3 Overførsel af værdier fra virksomhedsordningen til privatøkonomien	30
8.3.4 Overførsler i hæverækkefølgen og den udvidede hæverækkefølge	32
8.3.5 Opgørelse af skattepligtig indkomst.....	33
8.3.6 Overskudsdisponering.....	34
8.3.7 Kapitalafkastgrundlaget i virksomhedsordningen.....	37
8.3.8 Opsparet overskud	38

8.3.9 Rentekorrektion	39
8.3.10 Underskud	40
8.4 Delkonklusion.....	41
9. Gennemgang af ændringerne af virksomhedsskatteloven (lov nr. 992)	42
10. Negativ indskudskonto	43
10.1 Eksempel på indskud af private gældsforpligtelser	44
10.2 Den negative indskudskontos løbende opståen uden indskud af private gældsforpligtelser	46
10.3 Nægtet nulstilling af indskudskonto i virksomhedsordning - SKM2015.291.SR	48
10.4 Udvalgte spørgsmål til Skatteministeren i forbindelse med kendskabet til omfanget af de indskudte private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen.....	50
10.5 Kritik af lovgivers begrundelse for ændring af reglerne omkring negativ indskudskonto	51
10.6 "Nordland-dommen"	52
10.7 Overgangsregler og reparationsmuligheder ved negativ indskudskonto	55
10.8 Beløbsmæssige konsekvenser af en negativ indskudskonto der medfører manglende mulighed for opsparing.....	58
10.9 Delkonklusion negativ indskudskonto	62
11. Rentekorrektion og dens manglende selvkontrollerende effekt.....	64
11.1 Alternative løsningsforslag til rentekorrektionssatsen uden indgriben i indskudskontoen..	67
11.2 Delkonklusion rentekorrektion	68
12. Generelt om sikkerhedsstillelser	69
12.1 Definitionen på en sikkerhedsstillelse	69
12.2 Sikkerhedsstillelse i forbindelse med virksomhedsordningen	70
12.3 Eksempel på problemstillingen vedrørende sikkerhedsstillelse	71
13. Sikkerhedsstillelse.....	73
13.1 Tvivlsområdet – Hvad er omfattet af betegnelsen en sikkerhedsstillelse	73
13.2 Undtagelser til betegnelsen "sikkerhedsstillelse"	80
13.2.1 Undtagelse 1: Forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10, stk. 7.....	81
13.2.2 Undtagelse 2: Blandede benyttede ejendomme jf. VSL § 10, stk. 8.....	84
13.2.3 Undtagelse 3: Afløser eksisterende sikkerhedsstillelse, jf. VSL § 10, stk. 9.....	88
13.3 Bagatelgrænse jf. lov nr. 992	90
13.3.1 – 3-års overgangsregel	91
13.4 Sikkerhedsstillelsen – overførselsbeløbet.....	93

13.4.1 Gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse	93
13.4.2 Sikkerhedsstillelsens størrelse – jf. L200 af 11. juni 2014 samt L123 pr. 23. februar 2016	96
13.4.3 Sikkerhedsstillelse i forbindelse med en kassekredit	97
13.5 Begrebet ”Ny sikkerhed”	99
13.6 Hvordan beskattes sikkerhedsstillelsen? Konsekvensen ved overtrædelse af VSL § 10, stk. 6	101
13.6.1 Objektiv vurdering	102
13.6.2 Subjektiv vurdering	103
13.6.3 Høringssvar fra skatteministeriet den 11. august 2014	103
13.6.4 Skatterådets bindende svar af 2. december 2015, jf. SKM2015.745.SR	104
13.6.5 Lovforslagsændring L123 den 23. februar 2016	106
13.6.6 Styresignal af 27. april 2016	107
13.6.7 Konsekvenser ved beskatning via hæverækkefølgen	108
13.6.8 Arbejdsmarkedsbidragspligt af beskatning af sikkerhedsstillelse	109
13.7 Eksempel på L123 ændring – kursværdi pr. 8. september 2014	109
13.8 Omgørelse af sikkerhedsstillelse	111
13.9 Afviklingsperioden for sikkerhedsstillelse - udfasningsperiode	112
13.9.1 Tilbagebetaling af privat lån – indfrielse	113
13.10 Eksempel hvor den selvstændig erhvervsdrivende ikke påvirkes af lov nr. 992	113
13.11 Delkonklusion sikkerhedsstillelser	115
14. Konklusion	117
15. Perspektivering	121
16. Litteraturliste	122
Bilag 1 – Lovforslag nr. L200 af 11/06/2014	125
Bilag 2 – Lov nr. 992 af 16/09/2014	127
Bilag 3 – Lovforslag nr. 123 af 23/02/2016	131
Bilag 4 – Hjælpekema negativ indskudskonto	142
Bilag 5 – Hjælpekema sikkerhedsstillelser	143

1. Executive summary

This thesis is based upon privately owned Danish companies and the implications of “Virksomhedsordningen” for their future tax position. This legislation, which the Danish Parliament introduced in 2014, has far-reaching consequences for a lot of its users.

“Virksomhedsordningen” offers privately owned companies the possibility to be taxed as if it were using the private limited company tax law. The Danish Parliament has been aware that some of its users were using the law contrary to its original purpose. The principal misuse of the law was found to be in cases whereby the owners of privately owned companies were using low-taxed company funds to settle private debts, thereby gaining the possibility to make higher deductions on private interest expenses.

It has been estimated by the Danish Parliament that the size of the group using the law against its original purpose, consists of around 2.000 persons. The total number of privately owned companies using “Virksomhedsordningen” has been estimated at around 175.000. The Danish Parliament has met much criticism because privately owned companies feel that the government has changed a number of the fundamental principles of the law because only 1 % of companies using the law contrary to its original purpose. One of the biggest criticisms of the new law is that some of the taxation decisions that the owner of a private company has made, potentially several years ago, and which were legal according to the law prevailing at that time, could now make the benefits of the revised “Virksomhedsordning” useless, due to it no longer being the preferential option for an owner to use.

This thesis therefore focuses on the aspects of the new rules, and discusses their problems. Has the Danish Parliament thought all the new laws and regulations through or have they been so keen on closing the misuse of “Virksomhedsordning”, which is estimated to only benefit a minority of its users, or have they cancelled out any potential benefits of the law for the vast majority? Are there any difficulties understanding the new rules and if so, what are they? How will the new rules affect an entrepreneur about to start a company if he / she knows that the use of “Virksomhedsordningen” in the first year of the company’s life renders the benefit of the application of “Virksomhedsordningen” useless in the future?

2. Indledning

Regeringen har med lov nr. 992 af 16/09/2014 (herefter omtalt som lov nr. 992) rettet fokus mod en gruppe selvstændig erhvervsdrivende, der efter deres opfattelse har brugt reglerne i virksomhedsordningen i et utilsigtet omfang.

Loven har til hensigt at ramme de selvstændig erhvervsdrivende, som har opnået skattemæssige fordele ved at indskyde private gældforpligtelser i virksomhedsordningen og/eller har stillet aktiver, der indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed for privat gæld.

Loven har helt tilbage fra, da den blev fremsat, modtaget en del kritik for ikke at være sammenhængende idet der ikke kunne ses en forbindelse mellem mål og midler. Herudover har loven også fået kritik for at være fejlagtigt udformet, hvilket har givet anledning til forskellige tolkningsproblemer af lovens ordlyd¹.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har også været ude med kritik af de nye regler, idet de anses for at ramme et stort antal brugere af virksomhedsordningen, som nødvendigvis ikke har haft til hensigt at udnytte virksomhedsordningen. Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har argumenteret for at SKAT undervurderer det antal af erhvervsvirksomheder, som rammes af den nye lov².

Ved opgørelsen af den selvstændig erhvervsdrivendes skattepligtige indkomst har det siden 1986 været muligt at vælge mellem tre former for beskatning. Der kan vælges beskatning jf. reglerne i personskatteloven eller virksomhedsskatteloven. Virksomhedsskatteloven indeholder reglerne for henholdsvis virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen.

Virksomhedsordningen er ofte angivet som værende den mest komplicerede af de 3 ovenfornævnte beskatningsformer, hvorfor det i de fleste tilfælde vil kræve bistand fra en revisor, idet denne indeholder mange delelementer.

¹ <http://www.danskeadvokater.dk/Nyheder.aspx?ID=17069&Action=1&PID=28735&NewsId=16990>

² <http://www.fsr.dk/~media/Files/Faglig%20viden/Skat/Hoeringssvar/2014/H139-14.ashx>

Regeringen har med lov nr. 992 vedtaget følgende ændringer/begrænsninger i virksomhedsskatteloven:

- Den selvstændige erhvervsdrivende mister muligheden for at opspare overskud i virksomhedsordningen, såfremt indskudskontoen er negativ. Begrænsningen gælder uanset årsagen til, hvordan indskudskontoen er blevet negativ.
- Rentekorrektionssatsen er blevet forhøjet effektivt med 3 %-point. Rentekorrektionen er SKATs lovhjemlede indgriben til at regulere den skattemæssige fordel, som den selvstændig erhvervsdrivende kan opnå ved at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen.
- Hvis aktiver, som indgår i virksomhedsordningen, stilles til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til den laveste værdi af sikkerhedsstillelsen størrelse eller kursværdien på den private gæld, som en hævning i virksomhedsordningen.

I nogle tilfælde kan ovenstående problemer løses ved, at den selvstændige erhvervsdrivende træder ud af virksomhedsordningen, idet man frit kan vælge, hvilken beskatningsform man vil anvende. Dette vil dog medføre, at eventuelle opsparede overskud kommer til beskatning og vil derfor sjældent være en aktuel og optimal løsning.

Vi mener derfor at det kunne være interessant at vurdere og analysere, hvordan de selvstændig erhvervsdrivende påvirkes af de nye regler affødt af lov nr. 992. Især med henblik på de selvstændig erhvervsdrivende som utilsigtet rammes af lovindgrebet og hvad konsekvenserne for disse er.

3. Problemformulering

Virksomhedsordningen kan grundet sine mange delelementer og faldgrupper anses som værende den mest uoverskuelige beskatningsform for en selvstændig erhvervsdrivende. Dette er ikke blevet nemmere med lov nr. 992 af 16/09/2014.

Selve hovedproblemformuleringen til kandidatafhandlingen lyder som følgende:

- Vi vil beskrive, analysere og vurdere samt konkludere på reglerne i lov nr. 992 af 16/09/2014 omkring virksomhedsordningen og dens fremtidige anvendelse

Hovedproblemformuleringen vil blive besvaret gennem nedenstående underspørgsmål:

- Hvordan påvirker de nye regler i lov nr. 992 af 16/09/2014 virksomhedsordningens oprindelige formål omkring indkomstudjævning?
- Hvordan påvirkes en eksisterende selvstændig erhvervsdrivende, som gør brug af virksomhedsordningen, af de nye regler?
- Hvordan påvirker reglerne omkring en negativ indskudskonto en iværksætter, hvis denne indtræder i virksomhedsordningen fra starten?
- Hvordan opstår en negativ indskudskonto, og er en negativ indskudskonto altid et udtryk for "utilsigtet brug" af virksomhedsordningen?
- Hvilken problemstilling opstår, hvis der stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, som ikke indgår i virksomhedsordningen?
- Hvilke konsekvenser har formuleringen i det oprindelige lovforslag haft for den selvstændige erhvervsdrivende omkring beskatningen/overførslen af en sikkerhedsstillelse med aktiver, som indgår i virksomhedsordningen for privat gæld?

3.1 Problemafgrænsning

Kandidatafhandlingens formål er at skabe en forståelse for lovens³ effekt, set i et historisk perspektiv omkring virksomhedsordningens oprindelige formål samt de afledte konsekvenser heraf. Kandidatafhandlingen tager kun udgangspunkt i de skattemæssige konsekvenser ved Lov nr. 992 af 16/09/2014.

Kandidatafhandlingen vil ikke omfatte problemstillinger i forbindelse med interessentskaber (I/S) eller andre virksomhedskonstruktioner, der indeholder flere ejere, da virksomhedsordningen alene kommer i anvendelse efter opgørelsen af hver enkelt selvstændig erhvervsdrivendes andel af overskuddet. Kandidatafhandlingen vil derfor heller ikke omhandle virksomheder i selskabsform.

CFC-indkomst eller aktieindkomst vil ikke være omtalt i denne kandidatafhandling, da der på disse områder ligger en særskilt lovgivning.

Problemstillinger omkring konkurs, dødsboer, generationsskifte samt virksomhedsomdannelse vil ikke blive behandlet.

Ægtefæller og sambeskatning behandles ikke i kandidatafhandlingen, da dette vil medføre, at beregningerne vil blive for uoverskuelige i forhold til problemformuleringens sigte.

Vi afgrænser os fra at analysere § 2 samt § 3, stk. 9 i lov nr. 992 af 16/09/2014, da denne omhandler kildeskattelovens regler omkring overdragelse af virksomhed til en ægtefælle, samt hvornår denne har virkning fra. Vi afgrænser os yderligere fra at analysere § 4 i lov nr. 992 af 16/09/2014, da denne omhandler kommunal indkomstskat. Grunden til afgrænsningen af ovenstående skyldes, at denne kandidatafhandling alene fokuserer på de ændringer, som er blevet foretaget vedrørende virksomhedsordningen.

De særlige regler i virksomhedslovens afsnit II A og B vedrørende kapitalafkastberegning på aktier/anparter og udligningsordning for forfattere og skabende kunstnere vil heller ikke være omtalt, da disse regler alene vedrører en meget begrænset kreds af selvstændig erhvervsdrivende.

³ Lov nr. 992 af 16/09/2014

3.2 Model- og metodevalg

Kandidatafhandlingen vil være en verbal redegørelse understøttet af tabeller, beregninger og figurer, hvor disse findes relevante og samtidig vil kunne bidrage positivt til områdets forståelse. Virksomhedsordningen vil blive forklaret og gennemgået ud fra både teori og eventuelle praksis skabte regler/erfaringer med eventuelle beregningseksempler for at danne det bedst mulige overblik. Herved skabes et overskueligt og sammenligneligt billede af de tidligere og nugældende regler i virksomhedsskatteloven omkring virksomhedsordningen samt de beløbsmæssige konsekvenser heraf.

Der vil løbende i kandidatafhandlingen være kildehenvisninger i fodnoterne.

Da kandidatafhandlingen er af teoretisk karakter, vil der først og fremmest blive anvendt kvalitative data med sekundære data. Der vil dermed ikke blive foretaget nogen empiriske undersøgelser ved hjælp af interview eller spørgeskema, da dette ikke tjener noget formål til besvarelse af kandidatafhandlingens problemformulering. Der vil dog blive foretaget diverse beregninger, analyser samt delkonklusioner, hvor det findes logisk i kandidatafhandlingens opbygning og forståelse.

De sekundære kilder som anvendes i kandidatafhandlingens teoretiske afsnit af virksomhedsordningen er de danske skattelove, skattelovsamlinger og lærebøger. Herudover vil vi benytte offentliggjorte dokumenter, der både knytter sig til lovforslaget og efterfølgende vedtagelsen - herunder diverse høringssvar, betænkninger, lovforslag og spørgsmål til Folketingets skatteudvalg. Ligeledes vil relevante bindende svar, der måtte være tilgængelige ved kandidatafhandlingens udarbejdelse blive anvendt.

Problemformuleringen og problemstillingerne er analyseret på baggrund af nugældende dansk ret og dennes retskilder. Der findes flere forskellige retskilder i Danmark. Den principale retskilde inden for skatteretten er lovgivningen. Derudover findes blandt andet en række subsidiære retskilder såsom: domspraksis, bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger, ligningsvejledninger mv.

3.2.1 Kildekritik

Generelt vurderes alle de benyttede kilder til at være troværdige. Bøgerne og artiklerne er skrevet til brug i faglige sammenhænge indenfor virksomhedsordningen.

Hjemmesiderne er generelt officielle hjemmesider, som udarbejdes af specialiserede personer der beskæftiger sig med virksomhedsordningen, herunder lovgivningshjemmesiderne.

Samlet vil vi vurdere, at de benyttede kilder er troværdige, da de enten er officielle sider, fra faglige bøger, lovgivning, domme samt lovforslag.

Hovedparten af vores kilder er sekundære data baseret på primære data. De sekundære data, der er benyttet, er udvalgt, så det er fagligt anerkendte personer, som har bidraget til løsning af kandidatafhandlingens problemformulering.

3.3 Målgruppe

Denne kandidatafhandling er henvendt til revisorstuderende og rådgivere, som skal rådgive en selvstændig erhvervsdrivende omkring virksomhedsordningen og opnå en bedre forståelse for de konsekvenser som lov nr. 992 af 16/09/2014 har medført/medfører for deres klienter.

3.4 Forkortelser

- Lov nr. 992 af 16/09/2014 (Lov nr. 992)
- Kildeskatteloven (KSL)
- Kursgevinstloven (KGL)
- Ligningsloven (LL)
- Personskatteloven (PL)
- Virksomhedsskatteloven (VSL)
- Selskabsskatteloven (SEL)
- Statsskatteloven (SL)
- Aktieavancebeskatningsloven (ABL)

4. Strukturering

- Omtale og gennemgang af de 3 grundlæggende beskatningsformer samt forskelle heraf
 - Personskatteloven (personskatteloven)
 - Kapitalafkastordningen (virksomhedsskatteloven)
 - Virksomhedsordningen (virksomhedsskatteloven)
- Gennemgang, analyse og vurdering af ændringerne som lov nr. 992 af 16/09/2014 medfører på:
 - Negativ indskudskonto
 - Teori
 - Eksempler
 - Analyse
 - Hjælpekema
 - Rentekorrektion
 - Teori
 - Eksempler
 - Alternative løsningsforslag uden indgriben i indskudskontoen
 - Sikkerhedsstillelser
 - Teori
 - Eksempler
 - Analyse/diskussion af det oprindelige lovforslag
 - Hjælpekema
- Konklusion
- Perspektivering
- Litteraturliste
- Bilag

5. Begrebet "selvstændig erhvervsdrivende"

Det er vigtigt at definere begrebet "selvstændig erhvervsdrivende" for at forstå hvem, der har mulighed for at anvende virksomhedsskatteloven og dermed virksomhedsordningen.

Der findes ingen lov defineret bestemmelse af begrebet "selvstændig erhvervsdrivende". Vurderingen heraf skal i stedet findes ved hjælp af retspraksis og ligningsvejledningens afsnit C.C.1. Sondringen mellem at være lønmodtager og selvstændig erhvervsdrivende er dog angivet i cirkulære 129 af 4. juli 1994 om personskatteloven pkt. 3.1.1.

Jf. Ligningsvejledningen afsnit C.C.1.2.1 anses man for værende lønmodtager, hvis man modtager et vederlag for personligt arbejde i et tjenesteforhold. En lønmodtager defineres derudover som en person, der udfører arbejde efter arbejdsgivers instrukser og anvisninger. Der udøves derfor ikke virksomhed for egen regning og risiko, da dette sker for arbejdsgivers regning og risiko.

Når der er tale om en selvstændig erhvervsdrivende, er der tale om et forhold, hvor *"der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter og med det formål at opnå et overskud"*⁴. Forudsætningen for at man kan defineres, som en selvstændig erhvervsdrivende, er at der er tale om en virksomhed, som drives regelmæssigt og over en længere periode. Herudover med den forudsætning, at virksomheden ikke er af et underordnet omfang jf. ligningsvejledningen afsnit C.C.1.1.

Det kan i visse forhold være svært at skelne mellem disse to begreber. Der skal derfor foretages en samlet vurdering på baggrund af det enkelte tilfælde. Der skal blandt andet ses på, om der afholdes omkostninger, som er atypiske for en lønmodtager.

Jf. ligningsvejledningen C.C.1.2.1 er der følgende kriterier, der taler for at der er tale om en selvstændig erhvervsdrivende/-virksomhed (listen er ikke udtømmende)⁵:

- *indkomstmodtageren tilrettelægger, leder, fordeler og fører tilsyn med arbejdet uden anden instruktion fra hvervgiveren end den, der eventuelt følger af den afgivne ordre*

⁴ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2048530&chk=211047>

⁵ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2048530&chk=211047>

- *hvervgiverens forpligtelser over for indkomstmodtageren er begrænset til det enkelte ordreforhold*
- *indkomstmodtageren er økonomisk ansvarlig over for hvervgiveren for arbejdets udførelse eller i øvrigt påtager sig en selvstændig økonomisk risiko*
- *indkomstmodtageren har ansat personale, og er frit stillet med hensyn til at antage medhjælp*
- *vederlaget betales efter regning, og betaling først ydes fuldt ud, når arbejdet er udført som aftalt og eventuelle mangler afhjulpet*
- *indkomsten modtages fra en ubestemt kreds af hvervgivere*
- *indkomsten afhænger af et eventuelt overskud*
- *indkomstmodtageren ejer de anvendte redskaber, maskiner og værktøj eller lignende*
- *indkomstmodtageren helt eller delvist leverer de materialer, der anvendes ved arbejdets udførelse*
- *indkomstmodtageren har etableret sig i egne lokaler, fx forretning, værksted, kontor, klinik, tegnestue mv., og arbejdet udføres helt eller delvist fra lokalerne*
- *indkomstmodtagerens erhvervsudøvelse kræver særskilt autorisation, bevilling og lignende, og om indkomstmodtageren har fået en sådan tilladelse*
- *indkomstmodtageren ved annoncering, skiltning eller lignende tilkendegiver, at vedkommende er fagkyndig og påtager sig at udføre arbejde af en nærmere bestemt art*
- *indkomstmodtageren i henhold til momsloven er momsregistreret, og ydelsen er faktureret med tillæg af moms*
- *ansvaret for en eventuel ulykke under arbejdets udførelse påhviler indkomstmodtageren*

Et eksempel på denne afgrænsning af lønmodtager kontra selvstændig erhvervsdrivende kan ses i det bindende svar SKM2009.794.SR omkring honorarmodtagelse. I dette bindende svar ønsker spørger at blive bekræftet i, at vedkommende kan blive betragtet som værende selvstændig erhvervsdrivende i forbindelse med de udførte personundersøgelser vedkommende foretager for Kriminalforsorgen. Spørger er ikke ansat hos Kriminalforsorgen, men udfører alene opgaver for Kriminalforsorgen i form af personundersøgelser efter anmodning fra dennes afdelinger. Spørger fakturerer Kriminalforsorgen på timebasis ud fra hver enkelt sag.

I forbindelse med disse personundersøgelser oplyses det, at der ikke er nogen særlige udgifter forbundet hermed, ligesom spørger heller ikke påtager sig nogen selvstændig økonomisk risiko ved at udføre disse personundersøgelser.

Konklusionen på det bindende svar er derfor, at SKAT efter en samlet vurdering kommer frem til at spørger ikke kan siges at udføre selvstændig erhvervsmæssig virksomhed på baggrund af de oplyste forhold. Udover ovenstående forhold bliver der også lagt vægt på, at der kun er én hvervgiver (Kriminalforsorgen) samt én type af opgaver (udførsel af personundersøgelser).

Selve begrebsafklaringen imellem selvstændig erhvervsdrivende/-virksomhed og lønmodtager er derfor vigtig, da det påvirker muligheden for valg af beskatningsform. En løn-/honorarmodtager kan ikke selv vælge sin beskatningsform, men hører under personskattelovens almindelige regler. Det er således alene den selvstændige erhvervsdrivende, der opfylder betingelserne for at drive selvstændig erhvervsvirksomhed der kan vælge virksomhedsskattelovens regler.

6. Personskatteloven

Personskatteloven definerer, hvorledes skattepligtige personer (eksempelvis lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende) skal beskattes af skattepligtige indkomster.

Som selvstændig erhvervsdrivende bliver man som udgangspunkt beskattet efter personskattelovens regler. Det er således op til den selvstændig erhvervsdrivende og dennes rådgiver aktivt at tage stilling til valg af anden beskatningsform, herunder virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen.

Jf. personskatteloven bliver den selvstændige erhvervsdrivende således beskattet af årets overskud, som var det opnået som almindelig lønindkomst i et arbejdsgiverforhold.

Har den selvstændige erhvervsdrivende opnået et underskud i året, kan dette fradrages i anden personlig indkomst⁶.

6.1 Indkomstopgørelse

Den skattepligtige indkomst inddeles i 4 typer af indkomst jf. PSL § 2:

- Personlig indkomst
- Kapitalindkomst
- Aktieindkomst
- CFC-indkomst

Vi vil i det efterfølgende alene fokusere på personlig indkomst og kapitalindkomst. Der henvises til problemafgrænsningen i afsnit 3.1.

Den skattepligtige indkomst jf. PSL § 1 kan således beregnes ved hjælp af følgende formel:

Personlig indkomst +/- kapitalindkomst – ligningsmæssige fradrag = skattepligtig indkomst

⁶ Jf. PSL § 13

6.1.1 Personlig indkomst

Jf. PSL § 3 er personlig indkomst defineret som:

”Personlig indkomst omfatter alle de indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, og som ikke er kapitalindkomst.”

Personlig indkomst omfatter indkomster i form af⁷:

- Indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed
- Lønindkomst
- Honorarer
- Kontanthjælp
- Diverse former for dagpenge herunder sygedagpenge og efterløn

Eksemplerne ovenfor er ikke udtømmende. PSL § 3 oplyser blot, at alle indkomster indgår som personlig indkomst, så længe indkomsten ikke falder under definitionen for kapitalindkomst.

PSL § 3 stk. 2 angiver hvilke omkostninger som berettiger til fradrag i den personlige indkomst.

Jf. PSL § 3, stk. 2, pkt. 1 kan der til den personlige indkomst fradrages:

”udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed...”

Dette betyder, at den selvstændige erhvervsdrivende har mulighed for at fratrække de driftsomkostninger (SL § 6), hvor der er en direkte og umiddelbar forbindelse mellem afholdelsen af udgiften og erhvervelsen af indkomsten⁸.

⁷ Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.A.3 - indtægter

⁸ Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.2.2.12 - driftsomkostningsbegrebet

6.1.2 Kapitalindkomst

Jf. PSL § 3 er personlig indkomst defineret som:

”Personlig indkomst omfatter alle de indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, og som ikke er kapitalindkomst.”

Dette vil sige, at kapitalindkomsten er defineret udtømmende i loven, da denne er alt anden indkomst end den i afsnit 6.1.1 nævnte personlige indkomst. Kapitalindkomsten defineres herudover i PSL § 4 og skal opgøres som et nettobeløb, hvorfor denne kan være enten positiv eller negativ.

Kapitalafkastet, som beregnes i virksomhedsordningen jf. VSL § 7 samt i kapitalafkastordningen jf. VSL § 22a, stk. 5, er kapitalindkomst jf. PSL § 4, stk. 3 og 3 a. Der henvises til afsnit 7.1 for omtale af kapitalafkastet i kapitalafkastordningen samt afsnit 8.3.7 for omtale af kapitalafkastet i virksomhedsordningen. Ved en rentekorrektion opgjort efter VSL § 11, stk. 3 vil dette beløb fragå i kapitalindkomsten og tillægges den personlige indkomst. Der henvises hertil til afsnit 8.3.9.

6.2 Delkonklusion

Jf. personskatteoven skal den skattepligtige indkomst opdeles i henholdsvis: personlig indkomst, kapitalindkomst, aktieindkomst og CFC-indkomst. Den selvstændige erhvervsdrivende har ret til at fratrække (i den personlige indkomst) de driftsomkostninger som er med til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten fra virksomheden. Der er ikke hjemmel i personskatteoven til at tillægge og/eller fratrække renteindtægter og/eller -udgifter i den personlige indkomst, da disse tilhører kapitalindkomsten.

Beskatningen af det skattepligtige resultat fra virksomheden er derfor det samme, som var der tale om modtagelse af løn i et lønmodtagerforhold.

7. Kapitalafkastordningen

Kapitalafkastordningen findes i virksomhedsskatteoven § 22 a og er et forenklet alternativ til virksomhedsordningen⁹.

Kapitalafkastordningen kan benyttes af skattepligtige personer, som driver selvstændig erhvervsvirksomhed.

Den skattepligtige indkomst fra erhvervsvirksomheden opdeles jf. personskattelovens regler i personlig indkomst samt kapitalindkomst.

I kapitalafkastordningen er der ikke de samme krav til at føre et regnskab eller krav om adskillelse af virksomhedens økonomi og privat økonomien som der er i virksomhedsordningen. Indirekte er der dog jf. VSL § 22 a. stk. 5 et krav om at der ved beregning af kapitalafkastgrundlaget skal ske en opdeling af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien, da kapitalafkastet kun beregnes på baggrund af de erhvervsmæssige aktiver.

Kapitalafkastgrundlaget samt beregningen af størrelsen af kapitalafkastet skal dog kunne specificeres for selvstændige erhvervsdrivende der anvender kapitalafkastordningen¹⁰.

Det beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og lægges til kapitalindkomsten jf. VSL § 22 a, stk. 1. Der gives herigennem en form for fradrag af virksomhedens renteudgifter¹¹.

I det omfang det beregnede kapitalafkast overstiger nettorenteudgifterne i virksomheden medfører kapitalafkastordningen, at forrentningen af egenkapitalen i virksomheden beskattes som kapitalindkomst. Dette medfører således en lempeligere beskatning i forhold til personskattelovens regler¹².

⁹ Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.5.3.1.1 - betingelser for kapitalafkastordningen

¹⁰ Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.5.3.1.2.1 - hvordan adskiller kapitalafkastordningen sig fra virksomhedsordningen?

¹¹ Lærebog om indkomstskat af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 246

¹² Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.5.3.1.1 - betingelser for kapitalafkastordningen

7.1 Kapitalafkastgrundlaget og kapitalafkastet

Ved anvendelse af kapitalafkastordningen skal der beregnes et kapitalafkast jf. VSL § 22 a, stk. 2.

Kapitalafkastsatsen udgør i 2015 1 %, og er den samme sats som også benyttes i virksomhedsordningens beregning af kapitalafkast jf. VSL § 9.

Beregningen af kapitalafkastet findes ved hjælp af følgende formel:

Kapitalafkastgrundlaget x kapitalafkastsats = kapitalafkast

Kapitalafkastgrundlaget opgøres det år, hvor virksomheden starter op og ved de efterfølgende indkomstårs begyndelse. Kapitalafkastgrundlaget opgøres som værdien af de aktiver der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt jf. VSL § 22 a, stk. 5. Blandede benyttede aktiver kan indgå i kapitalafkastgrundlaget med den erhvervsmæssige andel jf. VSL § 22 a, stk. 6.

Følgende aktiver kan ikke indgå i kapitalafkastgrundlaget:

- Kontante beløb
- Aktier eller andre finansielle aktiver
- Værdien af igangværende arbejde for fremmed regning, varelagre og fordringer (varedebitorer mv.) indgår kun i det omfang den samlede værdi overstiger værdien af de modsvarende gældsforpligtelser (varekreditorer mv.) jf. VSL § 22 a, stk. 7.

Jf. VSL § 22 a, stk. 3 er der indsat en maksimeringsregel for kapitalafkastet, da dette ikke kan overstige den største talmæssige værdi af følgende beløb:

- Positiv personlig nettoindkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed (efter PSL § 3)
- Negativ nettokapitalindkomst (efter PSL § 4)

Har den selvstændige erhvervsdrivende ingen erhvervsmæssige aktiver i virksomheden, kan der ikke beregnes et kapitalafkast. Dog har den selvstændige erhvervsdrivende muligheden for at benytte konjunkturudligningsordningen jf. VSL § 22 b.

7.2 Konjunkturudligningsordningen

Konjunkturudligningsordningen er kapitalafkastordningens form for opsparring af en del af årets overskud. Denne skal derfor ses som et alternativ til virksomhedsordningens opsparede overskud¹³. Reglerne for konjunkturudligningsordningen reguleres i VSL § 22 b.

Konjunkturudligningsordningen giver mulighed for at udjævne den skattepligtige indkomst, således at den selvstændig erhvervsdrivende muligvis kan undgå topskat. Det beløb, der henlægges til konjunkturudligning, fradrages i den personlige indkomst. Beløbet kan maksimalt udgøre 25 % af årets overskud og skal minimum udgøre kr. 5.000.

Af beløbet som henlægges, skal der betales en konjunkturudligningsskat. Satsen for denne udligningsskat er det samme som benyttes ved opsparet overskud i virksomhedsordningen, jf. VSL § 10, stk. 2, hvilket i 2015 svarer til 23,5 %. Forskellen mellem det henlagte beløb og den a conto betalte konjunkturudligningsskat, skal indbetales på en spærret konto i et pengeinstitut i minimum 3 måneder og skal hæves/indtægtsføres senest 10 år efter henlæggelses årets udløb jf. VSL § 22 b, stk. 4.

Når det henlagte beløb hæves, bliver den selvstændig erhvervsdrivende beskattet af beløbet, som personlig indkomst ud fra FIFO princippet, jf. VSL § 22 b, stk. 4. Den endelig skat, som skal svares ud fra det henlagte beløb, fratrækkes den foreløbige betalte konjunkturudligningsskat, som blev betalt ved henlæggelsen.

Opnås der i et indkomstår et skattemæssigt underskud, indtægtsføres en henlæggelse svarende til underskuddet jf. VSL § 22 b stk. 7.

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger at ændre beskatningsform fra kapitalafkastordningen til virksomhedsordningen, anses beløbet på konjunkturudligningskontoen som var det et indestående på kontoen for opsparet overskud. Den selvstændige erhvervsdrivende har således mulighed for at skifte fra kapitalafkastordningen til virksomhedsordningen uden at dette udløser beskatning/indtægtsførsel af henlæggelsen¹⁴.

¹³ "Den juridiske vejledning 2016-1 - punkt. C.5.3.2.1 - betingelser for generelt om konjunkturudligningsordningen

¹⁴ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 247-248.

7.3 Delkonklusion

Den selvstændige erhvervsdrivende kan vælge at gøre brug af kapitalafkastordningen. Kapitalafkastordningen anses for at være et forenklet alternativ til virksomhedsordningen, hvori der ikke stilles krav til opdeling af privatøkonomi og erhvervsøkonomi eller krav om, at den selvstændige erhvervsdrivende skal føre et regnskab.

Det skattepligtige resultat indregnes som personlig indkomst med fradrag af det beregnede kapitalafkast, som tillægges kapitalindkomsten. Kapitalafkastet beregnes på baggrund af de erhvervsmæssige aktiver. Kapitalafkastet skal ses som et alternativ til virksomhedsordningens mulighed for fuld rentefradragsværdi/forrentning af egenkapitalen. Renteindtægter og -udgifter beskattes efter de almindelige regler i personskatteloven som kapitalindkomst.

I kapitalafkastordningen findes også konjunkturligningsordningen. Denne giver mulighed for at indkomstudjævne en del af årets overskud. Der kan maksimalt henlægges 25 % af årets overskud og minimum kr. 5.000. Det opsparede overskud skal bindes i minimum 3 måneder på en spærret konto og skal hæves senest 10 år efter henlæggelsen.

Opnår den selvstændige erhvervsdrivende et underskud i den skattepligtige indkomst, er der krav om, at der skal foretages en hævning af en eventuel henlæggelse svarende til årets underskud.

Den selvstændig erhvervsdrivende har mulighed for at ændre beskatningsform fra kapitalafkastordningen/konjunkturudligningsordningen til virksomhedsordningen uden skattemæssige konsekvenser af henlæggelserne, idet disse fremadrettet vil indgå i kontoen for opsparede overskud.

8. Virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen er den sidste og mest omfattende beskatningsform set fra et lovmæssigt synspunkt. Den selvstændige erhvervsdrivende har haft mulighed for at anvende virksomhedsordningen siden 1987¹⁵, da der på dette tidspunkt indførtes separat beskatning af henholdsvis personlig indkomst og kapitalindkomst¹⁶.

Formålet med indførelsen af de særlige indkomstopgørelsesregler var primært at sikre den selvstændigt erhvervsdrivende fuld skattemæssig fradragsværdi af de erhvervsmæssige renteudgifter, der oparbejdes i virksomheden og dermed sidestille disse med driftsomkostningerne. Grunden hertil skal ses i sammenhæng med, at såfremt den selvstændig erhvervsdrivende valgte at stifte sin virksomhed i selskabsform, ville selskabet have fuld fradragsret for renteudgifterne som en almindelig driftsomkostning. Herved skabte man en ensartethed for fradragsmulighederne af renteudgifterne uanset, om den selvstændige erhvervsdrivende valgte at stifte virksomhed i personligt regi eller i selskabsform.

Ved at den selvstændig erhvervsdrivende har mulighed for at fratrække renteudgifterne i den personlige indkomst, fremfor kapitalindkomsten med en lavere skattemæssig fradragsværdi jf. PSL § 4, stk. 1, er der ydermere den fordel at der "spares" arbejdsmarkedsbidraget af værdien af renteudgifterne. Arbejdsmarkedsbidraget udgør 8 % jf. arbejdsmarkedsbidragslovens § 1.

8.1 Fordele samt formål med virksomhedsordningen

De øvrige formål og fordele, ved at anvende virksomhedsordningen, er¹⁷:

- Proportionalbeskatning af afkastet af investeringer i egen virksomhed i form af kapitalafkastberegning. Afkastet kan dog ikke overstige årets skattepligtige overskud eller være negativt jf. virksomhedsskatteovens § 7. Kapitalafkastet fradrages i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten. Herved spares der arbejdsmarkedsbidraget af det beregnede afkast, samt der sker en lavere beskatning heraf.

¹⁵ § 24 i den oprindelig lov L 1986-03-19 nr. 144 Virksomhedsskattelov

¹⁶ <http://www.skm.dk/skattetal/statistik/generel-skattestatistik/virksomhedsbeskatning-belysning-af-virksomhedsskatteordningen>

¹⁷ Inspireret af plancher fra undervisningen i skatteret (forår 2015, CBS) af Anders Lützhøft

- Virksomhedsordningen giver mulighed for at konjunkturudligne den skattepligtige indkomst over flere regnskabsår. Det er derfor muligt for den selvstændige erhvervsdrivende at henlægge en andel af virksomhedens overskud som opsparet overskud mod at betale en foreløbig virksomhedsskat svarende til selskabsskattesatsen jf. virksomhedsskattelovens § 10 stk. 2¹⁸. I perioder med lav skattepligtig indkomst kan den selvstændig erhvervsdrivende omvendt hæve af det opsparede overskud. Det er således muligt at skatteoptimere den selvstændig erhvervsdrivendes skattepligtige indkomst op til topskattegrænsen.
- Konsolidering med 23,5 % (2015-sats) a conto skat. Dette kan være en fordel for eksempelvis nystartede virksomheder, da der bibeholdes en større likviditet i virksomheden. Det konsoliderede beløb kan eksempelvis anvendes til investeringer i virksomhedsøkonomien, som derigennem kan være med til at sikre og vedligeholde indkomsten fra virksomheden i fremtiden.
- Der er tale om en bogholderimæssig løsning. Når den selvstændige erhvervsdrivende vælger at lade sig beskatte efter virksomhedsordningens regler, er det et krav, at denne lever op til visse bogføringsbekendtgørelsens krav. Det er således en betingelse for at benytte virksomhedsordningen, at den skattepligtige udarbejder et selvstændigt regnskab for virksomheden, som opfylder bogføringslovens krav. Der skal således være en klar opdeling af virksomhedsøkonomien og privatøkonomien, jf. virksomhedsskattelovens § 2, stk. 1 som vist i figur 1.

Figur 1

Samlet økonomi	
Virksomhedsøkonomi (virksomhedsordning) Aktiver og passiver	Privatøkonomi Aktiver og passiver

Kilde: Egen tilvirkning ud fra virksomhedsskattelovens § 2, stk. 1.

¹⁸ Denne udgør for indkomståret 2015, 23,5 % jf. selskabslovens § 17, stk. 1.

- Virksomhedsordningen skaber lighed mellem beskatning af overskud set i forhold til selskabsloven. I virksomhedsordningen har den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at opnå mange af de fordele, som ejere af selskaber har dog uden, at der stilles krav om kapital, revision, offentliggørelse af regnskaber eller generalforsamlinger, som det kendes fra selskabslovgivningen.

Det primære sammenfald med selskabsbeskatning skal ses ved muligheden for at lade en del af overskuddet blive i virksomheden mod en foreløbig skattebetaling på 23,5 % (2015 sats) svarende til selskabsskatten.

- Underskud kan fradrages i anden indkomst, hvis der ikke er tilstrækkeligt opsparet overskud til at modsvare underskuddet jf. virksomhedsskattelovens § 13, stk. 1-4.

8.2 Hvem kan anvende virksomhedsordningen?

For at have muligheden for at vælge virksomhedsordningen, skal der være tale om en selvstændig erhvervsdrivende. Loven beskriver ingen definition på begrebet ”selvstændig erhvervsdrivende”, men med udgangspunkt i lovens forarbejder og cirkulære 1997 pkt. 2.1, må det lægges til grund, at begrebet skal afgrænses i overensstemmelse med den praksis, der foreligger indenfor skattelovgivningen. Der henvises til afsnit 5 for yderligere omtale af begrebet selvstændig erhvervsdrivende.

Såfremt den selvstændig erhvervsdrivende ønsker beskatning efter reglerne i virksomhedsordningen, skal denne vælge dette på selvangivelsen for det pågældende indkomstår¹⁹.

8.3. Virksomhedsordningens bestanddele

Vælger den selvstændig erhvervsdrivende at lade sig beskatte efter virksomhedsordningens regler, skal der udarbejdes nogle skattemæssige specifikationer.

Reglerne herfor fremgår af virksomhedsskattelovens kapitel 2 (indskudskonto), 2a (mellemregningskonto), 3 (overførsel af værdier til den skattepligtige) og 4 (indkomstopgørelse og skatteberegning).

¹⁹ Virksomhedsskatteloven § 2, stk. 2.

Nedenfor er en dybere gennemgang af de ovenfor nævnte skattemæssige specifikationer.

8.3.1 Indskudskonto

Det første indkomstår virksomhedsordningen anvendes, opgøres indskudskontoen ved indkomstårets start, i det indkomst år hvor virksomhedsordningen første gang anvendes jf. VSL § 3, stk. 2. Indskudskontoen opgøres, som værdien af de samlede indskudte aktiver med fradrag af gæld jf. VSL § 3, stk. 3. Herudover skal fratrækkes et eventuelt overført beløb fra konjunkturudligningskontoen efter VSL § 22 b, stk. 8, såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger at indtræde i virksomhedsordningen direkte fra kapitalafkast-/konjunkturudligningsordningen.

Herefter fastfryses indskudskontoen og reguleres efterfølgende kun med indskud samt hævnning af beløb, der ikke er overskud jf. VSL § 3, stk. 6. Indskudskontoen er derfor upåvirket af både realiserede som urealiserede værdistigninger og værditab på virksomhedens aktiver og passiver.

8.3.1.1 Afgræsning af indskudte aktiver

Anvendes reglerne i virksomhedsordningen, skal disse anvendes for hele erhvervsvirksomheden. Udgangspunktet er derfor, at alle udelukkende erhvervsmæssige aktiver skal indgå i virksomhedsordningen, uanset om der er tale om materielle-, immaterielle- eller finansielle aktiver. Modsætningsvist vil private aktiver såsom privat indbo, en ejerbolig eller private udlån ikke kunne indgå i virksomhedsordningen²⁰.

VSL § 1, stk. 2 omtaler en række finansielle aktiver, der ikke kan indgå i virksomhedsordningen. Det drejer sig om aktier m.v. som er omfattet af aktieavancebeskatningsloven, uforrentede obligationer og præmieobligationer. Undtagelsen hertil er dog, hvis den selvstændige erhvervsdrivende driver næring med disse aktiver. Det er dog muligt at lade lagerbeskattede²¹ aktier og investeringsbeviser, der er udstedt af et investeringsselskab omfattet af ABL § 19 indgå i virksomhedsordningen.

For finansielle aktiver, som f.eks. en obligationsbeholdning, kan det være tvivlsomt, om der er tale om en erhvervsmæssig eller privat beholdning. I dette tilfælde vil den selvstændige erhvervsdrivende

²⁰ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 223.

²¹ Jf. ABL § 23, stk. 5

normalt kunne vælge, om eksempelvis obligationsbeholdningen skal indgå i virksomhedsordningen eller ej.

Blandet benyttede aktiver kan som udgangspunkt ikke indgå i virksomhedsordningen jf. VSL § 1, stk. 3. Undtaget herfra er dog visse blandet benyttede ejendomme jf. VSL § 1, stk. 3, 2. pkt., hvor en blandet benyttet ejendom således indgår i de tilfælde, hvor der er foretaget en vurderingsfordeling mellem erhverv og privat jf. § 33 i vurderingsloven²².

Herudover er endvidere i VSL § 1, stk. 3, 5. pkt. oplistet øvrige blandede benyttede aktiver m.v., der valgfrit kan indgå i virksomhedsordningen. Der er her tale om: biler, telefoner, datakommunikationsforbindelser og computere med tilbehør.

8.3.1.2 Afgrænsning af indskudte passiver

Hele den erhvervsmæssige gæld skal indgå i virksomhedsordningen. En række lån og kreditter er af udpræget erhvervsmæssig karakter og kræver derfor ikke en nærmere vurdering²³:

- Leverandørkreditter
- Forudbetalinger fra kunder
- Skyldige renter af virksomhedsgæld
- Visse erhvervsmæssige lån

For andre typer af gældsposter og lån, herunder realkreditlån, vil den selvstændig erhvervsdrivendes fordeling normalt skulle lægges til grund. Virksomhedsordningen bygger således ikke på en egentlig sondring mellem erhvervsmæssig og privat gæld, men derimod på en angivelse af, hvor meget gæld der kan indskydes i virksomhedsordningen uden rentekorrektion²⁴.

Såfremt det ikke kan dokumenteres at der er tale om ren erhvervsmæssig gæld, kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge mellem 2 alternativer. Enten at holde de(t) omhandlende passiv(er) ude af virksomhedsordningen eller indtræde i virksomhedsordningen med negativ indskudskonto.

²² Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 224.

²³ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 225

²⁴ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 225.

8.3.1.3 Værdiansættelse af aktiver og passiver

Når indskudskontoen skal opgøres i forbindelse med indtræden i virksomhedsordningen, fremgår det af VSL § 3, stk. 4, hvordan værdiansættelsen af de enkelte aktiver og passiver skal ske. Værdiansættelsen af aktiverne/passiverne opgøres jf. VSL § 3, stk. 4 som vist nedenfor i figur 2:

Figur 2 - Aktiver:	
Fast ejendom	Den kontante anskaffelsessum med tillæg af ombygninger/forbedringer eller den fastsatte ejendomsværdi ved indkomstårets begyndelse. Såfremt der ikke ligger en ejendomsværdi, kan handelsværdien pr. seneste 1. oktober forud for indkomstårets begyndelse med tillæg af forbedringer anvendes.
Driftsmidler og skibe (100 % erhverv)	Den afskrivningsberettigede saldo værdi ved begyndelsen af indkomståret. En eventuel negativ saldo er ikke fradragsberettiget.
Driftsmidler og skibe (delvist erhverv)	Medregnes til den uafskrevne del af det afskrivningsberettigede beløb ved indkomstårets begyndelse
Driftsmidler med statusskift: Privat → erhverv	Handelsværdien
Varelager	Den opgjorte værdi efter varelagerloven § 1, stk. 1-3.
Andre løsøregerstande	Handelsværdien
Øvrige aktiver	Anskaffelsessum med fradrag af skattemæssige afskrivninger. Såfremt denne er omregne til kontantværdi, anvendes denne.
Passiver:	
Gæld	Kursværdien

Kilde: Egen tilvirkning ud fra virksomhedsskattelovens § 3, stk. 4.

Jf. VSL § 3, stk. 7 er der indsat en værnsregel ved genindtræden i virksomhedsordningen, hvor fast ejendom inden for de nærmest efterfølgende 5 indkomstår fra udtræden af virksomhedsordningen medregnes til samme værdi, som da virksomhedsordningen senest blev anvendt.

Er den opgjorte indskudskonto positiv efter ovenstående værdiansættelse, er det denne værdi, der indtrædes med i virksomhedsordningen. Er den opgjorte indskudskonto negativ, og kan den selvstændige erhvervsdrivende dokumentere, at alle aktiver og passiver tilhører virksomheden, og derfor er erhvervsmæssige, kan indskudskontoen nulstilles ved indtræden jf. VSL § 3, stk. 5.

Denne eventuelle nulstilling medfører derfor, at det er nødvendigt at foretage en ligningsmæssig kontrol af opdelingen mellem erhvervsmæssig gæld og privat gæld på det tidspunkt, hvor den selvstændige erhvervsdrivende indtræder i virksomhedsordningen, og indskudskontoen opgøres til et negativt beløb²⁵.

Ved en negativ indskudskonto må den selvstændige erhvervsdrivende acceptere at dette medfører en rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 1, samt jf. lov nr. 992 manglende mulighed for opsparing af overskud – der henvises til afsnit 10.

Indskudskontoen er således et udtryk for, hvor mange allerede beskattede midler den selvstændige erhvervsdrivende har tilført virksomheden, hvorfor vedkommende på et senere tidspunkt har mulighed for at hæve et positiv indestående på indskudskontoen ud skattefrit.

8.3.2 Mellemregningskonto

Mellemregningskontoen kan anvendes i stedet for at foretage indskud på indskudskontoen. Ved opstart af virksomhedsordningen kan et indskud dog ikke føres på mellemregningskontoen jf. VSL § 4 a, stk. 2. Det er således kun muligt at anvende mellemregningskontoen efter, at vedkommende er indtrådt i virksomhedsordningen.

Mellemregningskontoen gør det muligt for den selvstændige erhvervsdrivende at foretage et indskud i virksomheden fra den private økonomi uden at skulle binde indskuddet på indskudskontoen. Dette har især betydning for den senere hævning/tilbageførsel set i forhold til hæverækkefølgen, som omtales i afsnit 8.3.4.

Der forrentes ikke beløb af et eventuelt indestående på mellemregningskontoen jf. VSL § 4 a, stk. 1, og det er derfor ikke muligt at indskyde penge i virksomheden mod at modtage en rentebetaling.

²⁵ Lærebog om indkomstskat” af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 227.

For at forhindre omgåelse er reglerne om mellemregningskontoen udformet, så der kun kan indskydes kontante beløb på denne. Det betyder, at øvrige aktiver, såsom driftsmidler og værdipapirer, ikke kan overføres fra privatøkonomien til virksomheden via mellemregningskontoen²⁶. Såfremt den selvstændig erhvervsdrivende har afholdt driftsomkostninger for private midler, kan disse ligeledes bogføres på mellemregningskontoen jf. VSL § 4 a, stk. 4.

Da indestående på mellemregningskontoen ikke påvirker hæverækkefølgen, og derfor heller ikke påvirker skatteberegningen, kan et indestående på mellemregningskontoen, derfor anses for at være virksomhedens gæld til indehaveren. Skulle den selvstændig erhvervsdrivende have foretaget hævninger på mellemregningskontoen, der gør at den bliver negativ, skal der foretages udligning efter hæverækkefølgen (VSL § 5). Grunden hertil er, at en negativ mellemregningskonto vil være sidestillet med en almindelig hævning i virksomheden. En negativ mellemregningskonto vil således være et udtryk for, at den selvstændig erhvervsdrivende har hævet flere penge i virksomheden, end denne har indskudt jf. VSL § 4 a, stk. 3.

8.3.3 Overførsel af værdier fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

Overførsel fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien kan ske med beløb eller andre værdier, der²⁷:

- Faktisk overføres. Dette er beløb, der faktisk er overført til privatøkonomien. Dette kan eksempelvis være kontanter, værdipapirer, driftsmidler eller andre aktiver. Disse overførsler skal registreres i virksomhedens regnskab²⁸.
- Anses for overført. Dette kan eksempelvis være ikke-kontante overførsler, som typisk først bogføres ved opgørelsen af virksomhedens skattepligtige indkomst. Eksempler herpå kan være værdi af fri bil eller private andele. Når aktiver der indgår i virksomhedsordningen stilles til sikkerhed for privat gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, vil der ud fra den seneste tolkning af lov nr. 992 være tale om en sådan overførsel.

²⁶ Den juridiske vejledning 2016-1, punkt c.c.5.2.6 - mellemregningskonto

²⁷ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.1 - overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

²⁸ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.1 - overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

Disse beløb anses for hævet og tillægges derfor også virksomhedens indkomst. I dette tilfælde er der tale om en ren bogholderimæssig postering, hvorfor der ikke må følge kontante beløb med ved overførslen.

- Er hensat til senere hævning. Dette skal forstås ved at et beløb, rent regnskabsmæssigt, hensættes til en senere faktisk hævning, hvilket vil sige til en senere udbetaling fra virksomheden. Såfremt der opstår et beløb, der er hensat til senere hævning, skal dette bogføringsmæssigt være overført fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien inden fristen for selvangivelsen for indkomståret. Hvilket vil sige, at beløbet skal være debiteret hævekontoen (konto for overførsel) og være opført som et passiv ultimo balancen inden fristen for selvangivelsen. Alle beløb kan hensættes til senere faktisk hævning på nær indeståendet på indskudskontoen²⁹.

Den maksimale hensættelse, der kan foretages, udgør forskellen mellem på den ene side de beløb, der er nævnt i VSL § 5, stk. 1, nr. 1-4, hvilket er de samlede overførsler der ligger over indskudskontoen i den udvidede hæverækkefølge og på den anden side summen af faktiske overførsler og beløb, der anses for overført. Der kan ikke ske hensættelse til senere hævning, hvis summen af de faktiske overførsler og beløb, der anses for overført, overstiger beløbene i VSL § 5, stk. 1, nr. 1-4³⁰.

8.3.3.2 Tidspunktet for overførslerne

Hver post skal bogføres særskilt, når der er overført beløb mellem virksomhedsordningen og privatøkonomien. Der er således tale om et bruttoprincip.

Bogføringen skal ske med virkning fra det tidspunkt, hvor overførslen finder sted. Se VSL § 2, stk. 4.

Finansielle aktiver og passiver anses for overført med virkning for indkomstårets ultimo balance.

²⁹ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.1 - overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

³⁰ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.1 - overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

8.3.4 Overførsler i hæverækkefølgen og den udvidede hæverækkefølge

VSL § 5 oplister den rækkefølge, der bestemmer, hvorledes årets overførsler/hævninger fra virksomhedsøkonomien til den selvstændige erhvervsdrivendes privatøkonomi skal behandles. Denne rækkefølge kaldes også hæverækkefølgen.

Hæverækkefølgen kan forklares ved, at der er forskel på, hvordan de enkelte beløb der hæves ud af virksomheden, beskattes. Et eksempel herpå kan være, at såfremt der hæves af et tidligere opsparet overskud, så beskattes denne hævning. Hæves der modsætningsvist af en positiv indskudskonto, beskattes denne hævning ikke, da en positiv indskudskonto er et udtryk for indskudte midler der i forvejen er beskattet jf. afsnit 8.3.1. Formålet med hæverækkefølgen er således at sikre, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke foretager hævninger på indskudskontoen før der er sket beskatning af overskuddet i virksomheden.

Som det fremgår af nedenstående, skal der i hæverækkefølgen ses bort fra den i afsnit 8.3.2 omtalte mellemregningskonto, idet denne, som tidligere omtalt, alene vedrører den selvstændig erhvervsdrivendes tilgodehavende i virksomheden, hvorfor denne ikke påvirker hæverækkefølgen.

Det overskud, der skal beskattes hos den selvstændig erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningen skal enten beskattes som kapitalindkomst eller personlig indkomst³¹.

Hæverækkefølgen jf. VSL § 5 er som følger:

- Kapitalafkast efter VSL § 7 der vedrører det forudgående indkomstår, og som er overført til den selvstændige inden fristen for selvangivelsen.
- Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter VSL § 10, stk. 1, der vedrører det forudgående indkomstår, og som er overført til den selvstændige inden fristen for selvangivelsen.
- Overskud i det pågældende år fordelt på:
 - Årets kapitalafkast efter VSL § 7 der overføres til den skattepligtige inden fristen for indgivelse af selvangivelsen for indkomståret.

³¹ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.2 - overførsler i hæverækkefølgen

- Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter VSL § 10, stk. 1.
- Opsparet overskud fra tidligere indkomstår
- Indestående på indskudskontoen

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende har betalt foreløbig virksomhedsskat i forbindelse med et opsparet overskud, kan dette hæves i virksomheden uden skattemæssige konsekvenser og uden om hæverækkefølgen jf. VSL § 5, stk. 3³².

8.3.5 Opgørelse af skattepligtig indkomst

Selvom den selvstændige erhvervsdrivende har valgt at benytte virksomhedsordningen, skal virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovens almindelige regler jf. VSL § 6, stk. 1.

Den selvstændige erhvervsdrivende har således ret til at fratrække (i den personlige indkomst) de driftsomkostninger, som er med til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten fra virksomheden.

Der gælder dog særlige regler vedrørende renter af fordringer og gæld i forhold til personskatteloven, da der jf. VSL § 6, stk. 2 skal ske en periodisering heraf. Hovedreglen i LL § 5 stk. 1 om, at renter indtægtsføres eller fradrages på forfaldstidspunktet, fraviges derfor for fordringer og gæld, der indgår i virksomhedsordningen. Virksomhedens renteindtægter og renteudgifter skal således periodiseres på tilsvarende måde, som det er gældende for selskaber³³.

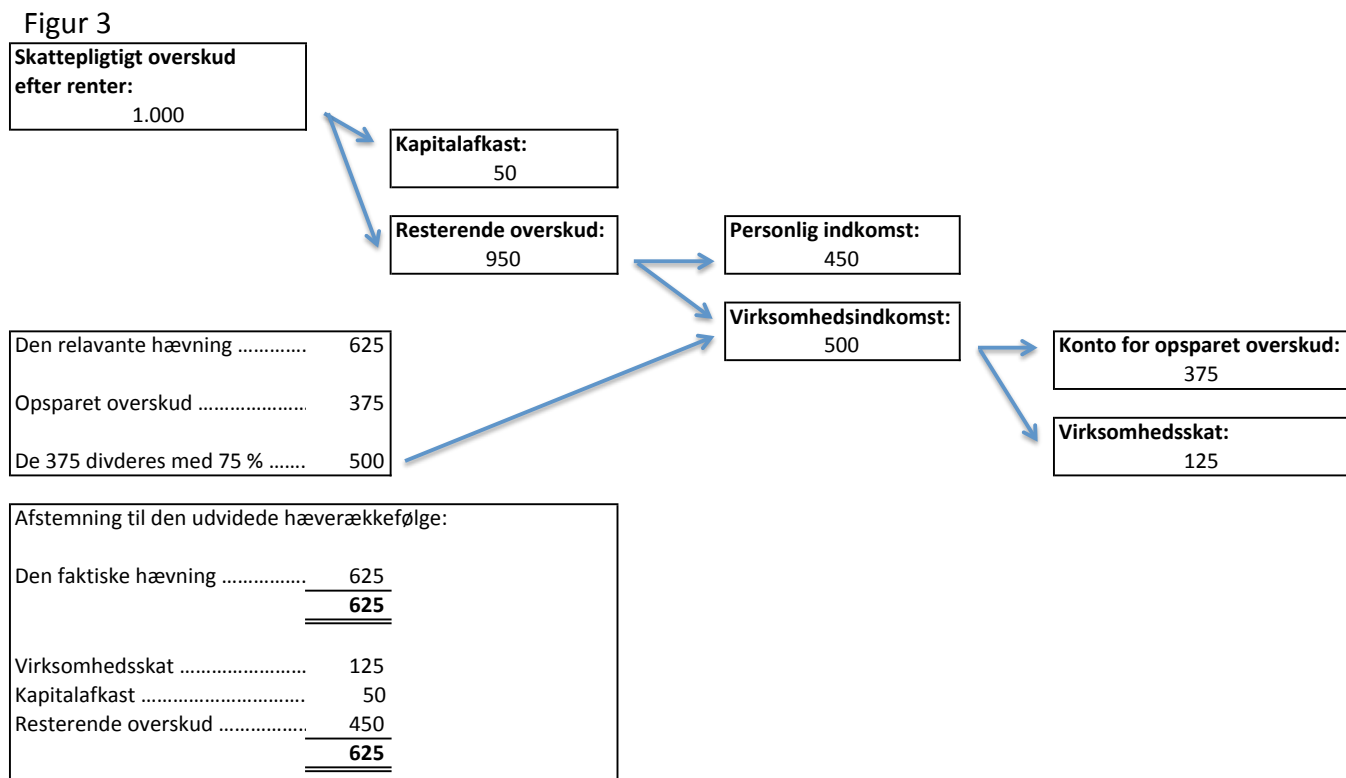
³² Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.7.3 - den udvidede hæverækkefølge

³³ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 228.

8.3.6 Overskudsdisponering

Der kan forekomme tre forskellige senarier, når overskudsdisponeringen skal udarbejdes. De 3 scenerier er illustreret nedenfor³⁴. Bemærk at nedenstående beregninger ikke tager højde for skatteoptimering til topskattegrænsen. For overblikkets skyld er anvendt 25 % i virksomhedsskat (2013 sats) - alle nedenstående beløb er i tusinde kroner:

Scenarie 1 – Den selvstændig erhvervsdrivende har hævet tilpas:

Kilde: Egen tilvirkning ud fra eksemplets data

Kassesystemet i figur 3, er opbygget således, at det skattepligtige overskud efter renter skal opgøres efter gældende skattelovgivning. Dette beløb skal fordeles ud i de næste to kasser hhv. kapitalafkast og resterende overskud. Virksomhedsindkomst opgøres som skattepligtigt overskud fratrasket den relevante hævning. Dette tal ganges med 100 og divideres med 75 (2013 sats), hvorefter virksomhedsindkomsten fremkommer. Resten af det resterende overskud er personlig indkomst.

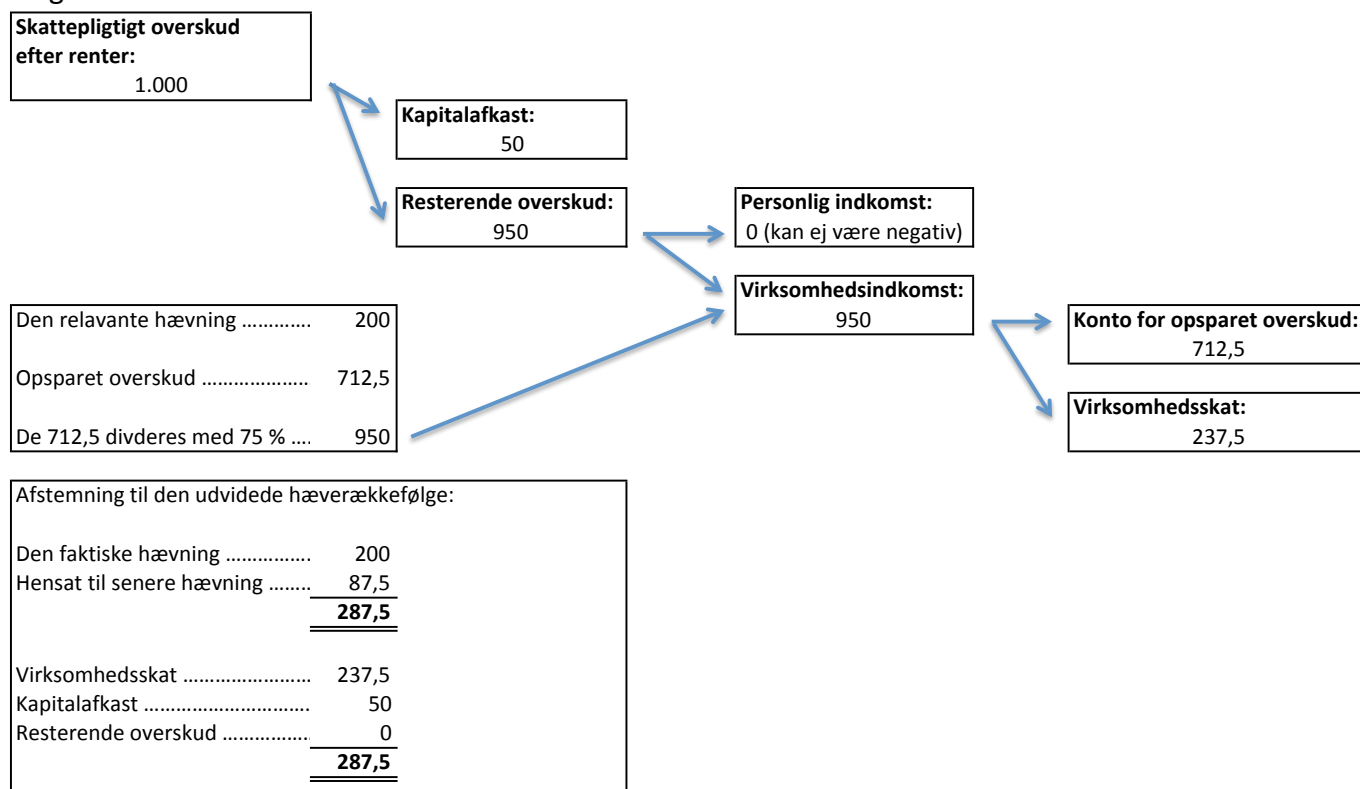
³⁴ Udarbejdet med inspiration fra "kassesystemet" af Anders Lützhøft brugt i undervisning i faget "skatteret" på cand.merc.aud studiet, forår 2015

Virksomhedsindkomsten kan ikke overstige resterende overskud og dermed give negativ personlig indkomst - se eventuelt scenarie 2. Virksomhedsindkomsten opdeles i 75 % af beløbet i konto for opsparet overskud og 25 % i virksomhedsskat (2013 sats).

I ovenstående scenarie 1 kan det ses at kasserne "stemmer overens", idet kassesystemet er afstemt og lig med den udvidede hæverækkefølge.

Scenarie 2 - Den selvstændig erhvervsdrivende har hævet for lidt:

Figur 4

Kilde: Egen tilvirkning ud fra eksemplets data

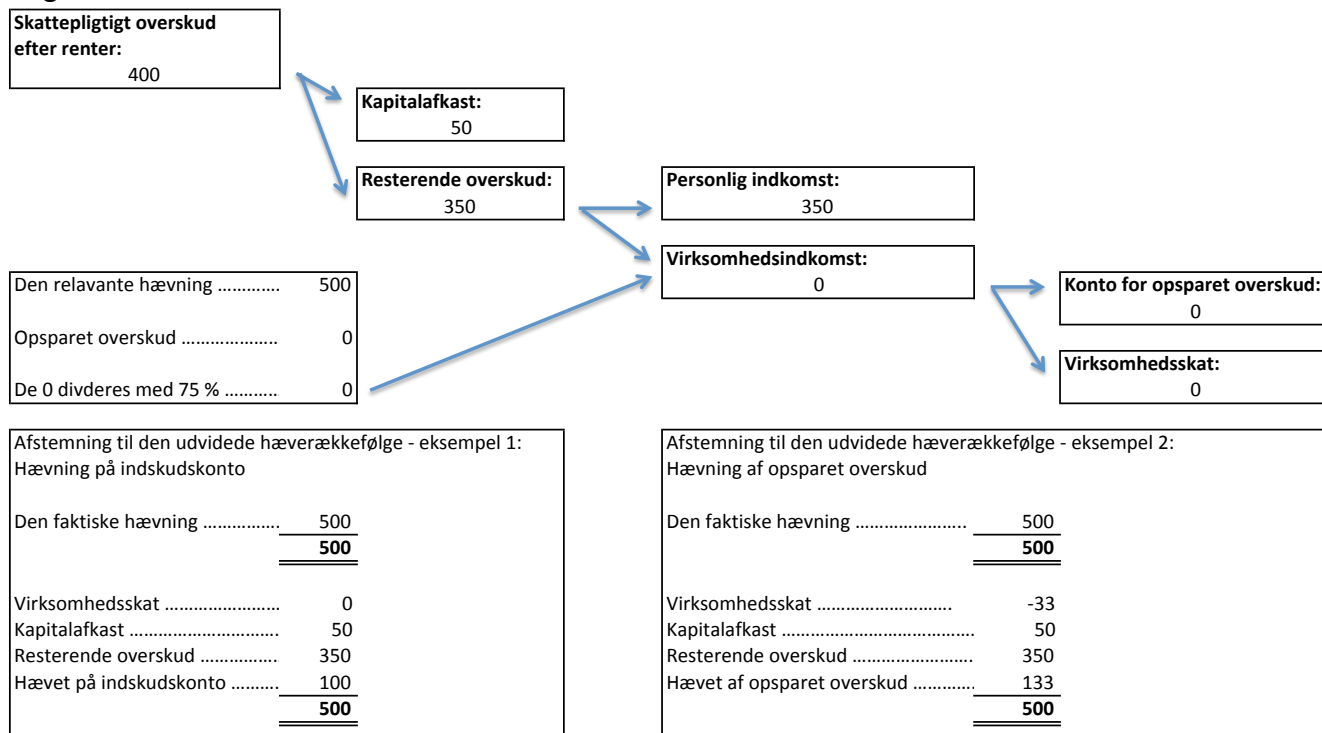
I scenarie 2 kan det ses af figur 4, at der er hævet for lidt, da virksomhedsindkomsten er blevet begrænset til det resterende overskud. Havde denne begrænsning ikke sket, så havde det resterende overskud skulle være $1.000 - 200 \times 100 / 75 = 1.067 \rightarrow$ personlig indkomst = -117, hvilket ikke er muligt i en overskudsdisponering. Derfor sættes virksomhedsindkomsten i dette tilfælde = det resterende overskud.

Da der i løbet af året ikke er blevet hævet nok til at dække kapitalafkastet samt virksomhedsskatten, opstår hensat til senere hævning som forskellen mellem disse og den faktiske hævning. Det beløb der hensættes til senere hævning (ultimo), kan hæves skattefrit i det kommende år. Det hensatte beløb til senere hævning kan også beregnes ved den "oprindelige"

virksomhedsindkomst jf. ovenstående = 1.067 fratrukket den "endelige" virksomhedsindkomst x 75 / 100 = 87.500

Scenarie 3 - Den selvstændig erhvervsdrivende har hævet for meget:

Figur 5

Kilde: Egen tilvirkning ud fra eksemplets data

Som det fremgår af scenarie 3 jf. figur 5, er der hævet mere i løbet af året, end hvad det resterende overskud "kan dække". Da der derved ikke er noget overskud at opspare, skal hele overskuddet fordeles ud på henholdsvis kapitalindkomst og personlig indkomst.

Som eksempler på den afledte effekt af en større hævning end det resterende overskud, kan det ses i de to afstemninger til den udvidede hæverækkefølge at:

Eksempel 1:

Hvis det antages, at indskudskontoen primo = kr. 0, så vil den efter scenarie 3 være negativ med kr. 100.000. Det kan således ses, at en negativ indskudskonto fremkommer, når den selvstændig erhvervsdrivende har hævet mere ud af virksomheden end årets resultat "kan dække". Denne negative indskudskonto er især blevet aktuel med jf. lov nr. 992 af 16/09/2014, da den negative indskudskonto vil medføre at den selvstændig erhvervsdrivende i de(t) efterfølgende indkomstår, ikke kan opspare overskud. Der henvises til afsnit 10. for en dybere gennemgang og analyse af denne problemstilling

Eksempel 2:

Det antages i dette eksempel, at den selvstændige erhvervsdrivende primo har et opsparet overskud, hvorfor dette skal hæves, uanset om vedkommende i samme ombæring havde haft en positiv (eller negativ) indskudskonto primo, idet det kan ses af hæverækkefølgen (afsnit 8.3.4.), at et opsparet overskud har forrang frem for indskudskontoen.

Når der hæves af et opsparet overskud, kan det ligeledes ses, at den virksomhedsskat man betalte ved opsparingen af overskuddet (fremgår både af scenarie 1 og 2 på henholdsvis t. kr. 125 og t.kr. 237,5) kommer til fradrag i den endelige skatteberegning. Man skal dog være opmærksom på, at såfremt man har opsparet overskud over en længere årrække med forskellige skattesatser (denne følger selskabsskattelovens skatteprocent, jf. SEL § 17), så er det det ældste opsparede overskud, der skal hæves først.

8.3.7 Kapitalafkastgrundlaget i virksomhedsordningen

Kapitalafkastet kan forklares som den del af årets overskud, der svarer til et beregnet afkast af den selvstændig erhvervsdrivendes investering i virksomheden.³⁵ Selve beregningen af kapitalafkastet foretages ud fra det positive kapitalafkastgrundlag, som ganges med den af SKAT offentliggjorte sats³⁶.

Virksomhedens afkastgrundlag opgøres primo indkomstårets begyndelse som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld til kursværdi, beløb der er hensat til senere faktisk hævning og et eventuelt indestående på mellemregningskontoen jf. VSL § 8. Principperne for værdiansættelsen af aktiver og passiverne er, når der ses bort fra fast ejendommen, for så vidt identiske med de regler, der gælder ved opgørelsen af indskudskontoen ved indtræden i virksomhedsordningen³⁷.

En fast ejendom skal som udgangspunkt indgå til den kontante anskaffelsessum jf. VSL § 8, stk. 2. Er ejendommen anskaffet før den 1. januar 1987, kan den selvstændig erhvervsdrivende vælge at bruge værdien ved 18. almindelige vurdering i stedet for den kontante anskaffelsessum.

³⁵ http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_5_2_1.htm

³⁶ VSL § 7, stk. 1.

³⁷ Lærebog om indkomstskat" af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 233.

Hertil kan eventuelle ombygnings- og forbedringsomkostninger der i forvejen ikke er indeholdt i den 18. almindelige vurdering, tillægges³⁸.

Opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget sker dog, i modsætningen til indskudskontoen, på grundlag af de pågældende værdier ved indkomstårets begyndelse jf. VSL § 8.

For at der kan beregnes et kapitalafkast, skal det beregnede kapitalafkastgrundlag være positivt. Kapitalafkastet kan ikke overstige årets skattepligtige overskud jf. VSL § 7, stk. 1. Hvis det beregnede kapitalafkast er negativt, bliver der ikke beregnet noget kapitalafkast det pågældende indkomstår. Det fremkomne negative beløb anvendes derimod i beregningen af rentekorrektion jf. nedenfor i afsnit 8.3.9.

8.3.8 Opsparet overskud

Hvis virksomhedens skattepligtige overskud er større end den selvstændig erhvervsdrivendes hævninger (jf. afsnit 8.3.3 omkring overførsler af værdier til den skattepligtige), så giver virksomhedsordningen mulighed for, at den selvstændig erhvervsdrivende kan opspare den ikke overførte andel af årets resultat i virksomhedsordningen. Foretages der opsparring af en del af resultatet i virksomhedsordningen, skal det opsparede beløb beskattes med en foreløbig virksomhedsskat på 23,5 % (2015 sats), som afspejler selskabsskatteprocenten jf. selskabsskattelovens § 17.

Det opsparede overskud skal derfor ikke medregnes i den selvstændig erhvervsdrivendes indkomstopgørelse for indkomståret. Når beløb på kontoen for opsparet overskud på et senere tidspunkt hæves (jf. afsnit 8.3.3 omkring overførsler af værdier til den skattepligtige), skal dette med tillæg af den foreløbige virksomhedsskat indgå i den selvstændige erhvervsdrivendes personlige indkomst jf. VSL § 3. Den foreløbig betalte virksomhedsskat fratrækkes ved beregningen af den endelige skat for det indkomstår, hvor det opsparede overskud er overført fra konto for opsparet overskud til privatøkonomien. Såfremt virksomhedsskatten overstiger årets slutskat, udbetales denne kontant til den erhvervsdrivende i forbindelse med årsopgørelsen jf. VSL § 10, stk. 3.

³⁸ Den juridiske vejledning - punkt. C.C.5.2.9.3 - kapitalafkastgrundlaget

Det er således i muligheden for at opspare overskud, at den selvstændig erhvervsdrivende får mulighed for at konjunkturudligne sin skattepligtige indkomst fra virksomheden. Hermed giver virksomhedsordningen mulighed for, at i indkomstår med en høj skattepligtige indkomst, beskattes der kun af det der er hævet. I indkomstår med lav skattepligtig indkomst kan der omvendt hæves af de(t) opsparede overskud, således at den selvstændig erhvervsdrivende kan skatteoptimeres til topskattegrænsen.

Den selvstændige erhvervsdrivende skal dog være opmærksom på reglerne i lov nr. 992, hvor en negativ indskudskonto (der henvises til afsnit 10) medfører at den selvstændig erhvervsdrivende ikke har mulighed for at opspare overskud i virksomhedsordningen. Er dette tilfældet er den selvstændige erhvervsdrivende derfor nødsaget til, uanset størrelsen af overførslerne til den skattepligtiges privatøkonomi at lade sig beskatte af hele årets skattepligtige resultat.

8.3.9 Rentekorrektion

Rentekorrektion kan siges at være det modsatte af kapitalafkastet. Rentekorrektionen skal, som udgangspunkt modvirke, at private renteudgifter bliver fratrullet i den personlige indkomst gennem virksomhedsordningen³⁹. Den beregnede rentekorrektion bliver derfor tillagt den personlig indkomst og fratrullet i kapitalindkomsten. Dette giver modsat kapitalafkastets fordel jf. afsnit 8.3.7 en straf, da beskatningsgrundlaget forhøjes og rentekorrektionsbeløbet indgår i beregningsgrundlaget for arbejdsmarkedsbidraget.

Der kan opstå to forhold, hvor det bliver aktuelt at beregne rentekorrektion:

- VSL § 11, stk. 1: Er indskudskontoen negativ (jf. afsnit 8.3.1) primo indkomståret (eller på tidspunktet for indtræden i virksomhedsordningen) eller ultimo indkomståret, beregnes der rentekorrektion. Rentekorrektionsbeløbet findes ved den største talmæssige (negative) værdi af indskudskontoen primo eller ultimo. Rentekorrektionen kan højest udgøre afkastsatsen ganget med den største talmæssige negative værdi af kapitalafkastgrundlag primo eller ultimo for indkomståret. Er kapitalafkastgrundlaget derfor primo og ultimo = kr. 0, så bliver rentekorrektionen også kr. 0. Den beregnede rentekorrektionen kan ydermere

³⁹ Den juridiske vejledning 2016-1, punkt C.C.5.2.11 - rentekorrektion

ikke overstige virksomhedens nettorenteomkostninger for indkomståret jf. VSL § 11, stk. 1, sidste punktum.

- VSL § 11, stk. 2: Foretages der i et indkomstår både hævninger fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien (jf. afsnit 8.3.3) samt indskud fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien (på indskudskontoen jf. afsnit 8.3.1), beregnes der ligeledes en rentekorrektion. Grundlaget for rentekorrektionen er rentekorrektionssatsen efter VSL § 9a ganget med årets hævninger eller årets indskud, hvis sidstnævnte beløb er det mindste⁴⁰.

Der henvises til afsnit 11 for en yderligere omtale og analyse af rentekorrektionen.

8.3.10 Underskud

Udviser den skattepligtige indkomst et underskud, skal dette primært søges udlignet i eventuelle opsparede overskud jf. VSL § 13, stk. 1. Dette sker ved, at det opsparede overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat medregnes ved indkomstopgørelsen.

Underskud, der ikke kan rummes i opsparet overskud, overføres herefter til modregning i den selvstændig erhvervsdrivendes positive (netto) kapitalindkomst jf. VSL § 13, stk. 2. Er der herefter fortsat et resterende underskud, fradrages dette i den personlige indkomst, uanset om denne herefter bliver negativ jf. VSL § 13, stk. 3.

⁴⁰ Lærebog om indkomstskat” af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl. side 230.

8.4 Delkonklusion

Virksomhedsordningen har eksisteret siden 1987. For at gøre brug af virksomhedsordningen skal der være tale om selvstændig erhvervsvirksomhed, hvorfor det ikke er tilladt at gøre brug af virksomhedsordningen som lønmodtager. Virksomhedsordningen giver den selvstændig erhvervsdrivende mulighed for at indkomstudjævne den skattepligtige indkomst fra erhvervsvirksomheden over flere år og herudover opnå fuld fradragsværdi for de erhvervsmæssige renteudgifter.

Virksomhedsordningen kræver, at der skal ske en bogføringsmæssig opdeling af virksomhedsøkonomien og privatøkonomien. Baggrunden herfor er, at virksomhedsordningen består af flere bestanddele deriblandt indskudskonto, mellemregningskonto, hæverækkefølgen, kapitalafkast, rentekorrektion samt opsparet overskud.

Der skal ved indtræden i virksomhedsordningen foretages en opgørelse af den såkaldte indskudskonto, der er et udtryk for, hvor mange (beløbsmæssige)værdier den selvstændig erhvervsdrivende har indskudt i virksomhedsordningen. Den opgjorte indskudskonto kan være både positiv og negativ. Hvis det kan dokumenteres, at der på trods af en negativ indskudskonto kun er tale om erhvervsmæssig gæld, kan indskudskontoen nulstilles. Indskudskontoen skal herefter opgøres/reguleres ved hvert indkomstsårs afslutning.

En negativ indskudskonto medfører jf. lov nr. 992, at den selvstændige erhvervsdrivende mister muligheden for at foretage opsparing af overskud i virksomhedsordningen og dermed ikke kan benytte en virksomhedsordningens oprindelige formål omkring indkomstudjævning.

9. Gennemgang af ændringerne af virksomhedsskatteloven (lov nr. 992)

Lov nr. 992 indeholder følgende fire overordnede elementer⁴¹:

- Selvstændige erhvervsdrivende kan fremover kun spare op i virksomhedsordningen, hvis indskudskontoen er nul eller positiv. Dermed opnår den selvstændige erhvervsdrivende ikke utilsigtede skattemæssige fordele ved at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen - der henvises til afsnit 10 for en dybere gennemgang, analyse samt beregning heraf.
- Rentekorrektionen forhøjes effektivt med 3 %-point med henblik på at eliminere den skattemæssige besparelse, som selvstændige erhvervsdrivende kan opnå ved at placere private renteudgifter i virksomhedsordningen. Der henvises til afsnit 11 for en dybere gennemgang, analyse samt beregning heraf.
- Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, fremover til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse for overført til den selvstændig erhvervsdrivende. Der henvises til afsnit 12 og 13. for en dybere gennemgang, analyse og beregning heraf.
- Selvstændig erhvervsdrivende, der ved lovforslagets fremsættelse (d. 11/06/2014) anvendte virksomhedsordningen og allerede har stillet virksomhedens aktiver til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, eller har en negativ indskudskonto, fratages muligheden for at opspare overskud. Det gælder dog kun, hvis summen af den numeriske værdi af den negative indskudskonto og en eventuel sikkerhedsstillelse ikke overstiger kr. 500.000⁴².

Loven indeholder herudover en række undtagelsesregler og overgangsbestemmelser, som blandt andet skal sikre, at selvstændige erhvervsdrivende ikke bliver ramt utilsigtet af indgrebet mod den utilsigtede udnyttelse af virksomhedsordningen⁴³.

⁴¹ <http://www.skm.dk/love/lovforslag/2013-14/l-200>

⁴² Lov nr. 992 af 16/09/2014 § 3, stk. 6

⁴³ Der henvises til bilag 1 lovforslag nr. L200 af 11/06/2014, bilag 2 Lov nr. 992 af 16/09/2014 samt bilag 3 lovforslag nr. 123 af 23/02/2016

10. Negativ indskudskonto

Jf. VSL § 3 skal den selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere omtalt i kandidatafhandlingen, opgøre indskudskontoen, når denne indtræder i virksomhedsordningen. Værdien af indskudskontoen ved indtræden i virksomhedsordningen kan derfor både være negativ (der er indskudt større gældsforpligtelser end aktivmasse) eller positiv (der er indskudt større aktivmasse end gældsforpligtelser). Fremadrettet kræver det en positiv indskudskonto for at den selvstændige erhvervsdrivende kan benytte sig af virksomhedsordningens formål omkring indkomstudjævning og derved opspare overskud.

Efter opgørelsen af indskudskontoen, og dermed den værdi der indtrædes med i virksomhedsordningen, sker der en form for fastlåsning af indskudskontoen. Dette betyder, at de(n) eneste bevægelse(r) der sker på indskudskontoen i de efterfølgende indkomstår, er de årlige reguleringer af indskud og overførsler ved indkomstårets udløb jf. VSL § 3, stk. 6. Et indskud på indskudskontoen sker ved, at den selvstændige erhvervsdrivende overfører værdier fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien. En hævning på indskudskontoen kan jf. VSL § 5 kun ske, når årets overskud samt eventuelle tidligere opsparede overskud er hævet.

Med lov nr. 992 har lovgiver forsøgt at indføre nogle værnsregler, der skal sikre, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke indskyder private gældsforpligtelser og dermed renteudgifter i virksomhedsøkonomien. Dette ønsker man fra lovgivers side at forhindre af to grunde:

For det første får den selvstændig erhvervsdrivende mulighed for at opnå en større skattemæssig fradragsværdi for de private renteudgifter, hvis disse indskydes i virksomhedsordningen. Fradragsværdien for private renteudgifter som kapitalindkomst er ca. 30 % (2015-tal)⁴⁴, hvis den selvstændig erhvervsdrivende samlet set måtte have en negativ nettokapitalindkomst. Da den personlige indkomst både indeholder arbejdsmarkedsbidrag (8 %), bundskat (ca. 8%) og en eventuel topskat (15 %)⁴⁵, vil der derfor være mulighed for at opnå en fradragsværdi for de private

⁴⁴ <http://www.nykredit.dk/staticcontent/files/skatteguide-privat-portefolje.pdf>

⁴⁵ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekene-i-personbeskatningen-2015>

renteudgifter på op til 55,8 %⁴⁶. Den selvstændige erhvervsdrivende vil derfor opnå fuld fradragsværdi for de private renteudgifter.

For det andet vil selve afdraget på de private gældsforpligtelser i og med, at gældsforpligtelsen ligger inde i virksomhedsøkonomien, blive foretaget med lavt beskattede midler. Afdraget på den private gældsforpligtelse vil ikke anses som en hævning i virksomheden, idet der alene er tale om en regnskabsmæssig postering mellem likvider og gældsforpligtelser. Skattefordelen vil således alene blive tilbageført/udlignet den dag, den selvstændige erhvervsdrivende ophører med at drive erhvervsvirksomhed og eventuelle opsparede overskud kommer til beskattning.

10.1 Eksempel på indskud af private gældsforpligtelser

Indskuddet af de(n) private gældsforpligtelse(r) skal regnskabsmæssigt modposteres som en hævning i virksomhedsordningen og vil derfor indgå som en del af hæverækkefølgen jf. VSL § 5. Det er derfor ved indskud af private gældsforpligtelser, en forudsætning, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har opsparede overskud fra tidligere indkomstår, eller at sådanne alene er af begrænset størrelse før at dette kan blive aktuelt.

I det tilfælde, hvor der er tale om en nystiftet selvstændig erhvervsvirksomhed, er der dog ingen problemer i relation til tidligere års opsparede overskud, hvorfor det især ved nystiftede erhvervsvirksomheder kunne være aktuelt at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Før indførslen af Lov nr. 992, kunne det derfor være en skattemæssig fordel for den selvstændige erhvervsdrivende at indskyde al den private gæld vedkommende kunne, så længe rentesatsen på de private renteudgifter var højere end rentekorrektionssatsen, eller at fordelene af afdraget med de lavt beskattede midler kunne opveje en forskellig rentesats.

Dette incitament er dog fortsat aktuelt for den selvstændige erhvervsdrivende som alene benytter virksomhedsordningen for at opnå større fradragsret for renteudgifterne og ikke har behov for at opspare overskud. Alternativt har selvstændige erhvervsdrivende med en stor positiv indskudskonto, der anvender virksomhedsordningens regler for opsparring af overskud, fortsat mulighed for at indskyde private gældsforpligtelser så længe indskudskontoen ikke bliver negativ.

⁴⁶ <http://www.nykredit.dk/staticcontent/files/skatteguide-privat-portefolje.pdf>

Et eksempel på indskud af private gældsforpligter og det man fra lovgivers side kalder ”utilsigtet anvendelse af virksomhedsordningen” og som man ved Lov nr. 992 forsøger at forhindre, kan vises således (se også figur 6):

Ved opstart af en erhvervsvirksomhed optager den selvstændige erhvervsdrivende et lån på kr. 765.000 i et pengeinstitut, hvorefter lånet placeres i virksomhedsøkonomien, og låneprovenuet holdes udenfor virksomheden. Herefter indtræder den selvstændige erhvervsdrivende i virksomhedsordningen. Indskudskontoen vil således herefter, såfremt det forudsættes at der ikke indskydes øvrige aktiver og gældsforpligtelser, udgøre kr. -765.000.

Figur 6: Virksomhedsøkonomi og privatøkonomi

Virksomhedsøkonomi (kr.)		Privatøkonomi (kr.)	
Formue primo	-765.000	Formue primo	765.000
Årets overskud	1.000.000	Indkomst	0
Årets hævning	0	Skat	0
Virksomhedsskat (23,5 %)	-235.000		
Formue ultimo	0	Formue ultimo	765.000

Kilde: egen tilvirkning med inspiration fra forslag om lov til ændring af virksomhedsskatteloven⁴⁷

Da privatøkonomien således råder over provenuet fra lånet, behøver den selvstændige erhvervsdrivende ikke at foretage hævninger i virksomheden, så længe låneprovenuet kan finansiere privatforbruget. Herved overføres der således ikke en del af årets overskud til privatsfæren udover virksomhedsskatten. Den selvstændige erhvervsdrivende har derfor jf. virksomhedsskattelovens regler mulighed for at opspare hele årets overskud og kan derfor nøjes med at betale 23,5 % (2015-tal) i virksomhedsskat.

Herefter kan den selvstændige erhvervsdrivende anvende det opsparede overskud på kr. 765.000 kr. til at indfri gælden på kr. 765.000 med den konsekvens, at virksomhedens formue, er kr. 0. uanset, at virksomhedens konto for opsparet overskud udviser et overskud på kr. 765.000 kr.

Den latente skatteforpligtelse af årets opsparede overskud med fradrag af den betalte virksomhedsskat på kr. 235.000 skal først betales den dag, den selvstændige erhvervsdrivende udtræder af virksomhedsordningen eller hæver af det opsparede overskud.

⁴⁷ http://www.folketingstidende.dk/RIpdf/samling/20131/lovforslag/L200/20131_L200_som_fremsat.pdf

I princippet kan den latente skatteforpligtelse således bestå til evig tid, da den selvstændige erhvervsdrivende efter at have ophørt med driften af sin selvstændige erhvervsvirksomhed, blot kan investere i en udlejningsejendom, da udlejning af fast ejendom som hovedregel anses for at være selvstændig virksomhed jf. den juridiske vejledning C.C.1.1.1. Den selvstændige erhvervsdrivende vil derfor opfylde betingelser for fortsat at anvende virksomhedsordningen regler, da VSL § 1 dikterer: *"skattepligtige personer, der driver selvstændig virksomhed, kan anvendes virksomhedsordningen"*.

10.2 Den negative indskudskontos løbende opståen uden indskud af private gældsforpligtelser

Som udgangspunkt vil en negativ indskudskonto jf. afsnit 10 være et udtryk for, at den selvstændige erhvervsdrivende ved indtræden i virksomhedsordningen har medtaget større gældsforpligtelser end værdier. Dette kan være i form af at der er indskudt en privat gældsforpligtelse. En negativ indskudskonto kan dog løbende opstå på flere måder⁴⁸:

- Den selvstændige erhvervsdrivende kan have foretaget større (forlods) hævninger end virksomhedens skattepligtige overskud, hvorfor der jf. VSL § 5 skal hæves af/på indskudskontoen. Dette gælder uanset, om der er tale om private hævninger, der overstiger det skattepligtige resultat ved overskud eller ved underskud. Det sidstnævnte er især aktuelt for iværksættervirksomheder. En negativ indskudskonto er ikke nødvendigvis et tegn på, at der er negativ egenkapital i virksomheden, da der ikke er nogen sammenhæng mellem virksomhedens værdier og indskudskontoen. Grunden hertil er, at indskudskontoen ikke påvirkes af værdistigninger eller værdiforringelse af virksomhedens aktiver og passiver.
- Hvis en ejendom med større prioritetsgæld end den kontante anskaffelsessum/primo ejendomsvurdering bliver overført fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien, er der tale om både et indskud og en hævning. Overførslen af ejendommen anses for et indskud, hvorimod overførslen af prioritetsgælden er en hævning i hæverækkefølgen.

⁴⁸ <http://www.hulgaardadvokater.dk/media/701/Virksomhedsordningen.pdf>

- Hvis den selvstændige erhvervsdrivende sælger en af flere virksomheder og bruger særreglen i VSL § 15a ved delsalg. Tilsvarende gælder ved delomdannelse, hvor en af flere virksomheder indskydes i et selskab efter lov om skattefri virksomhedsomdannelse. I begge situationer gælder, at der skal overføres et beløb svarende til nettosalgsprovenuet uden om hæverækkefølgen, hvorefter indskudskontoen skal nedskrives med et tilsvarende beløb. Der henvises dog til vores problemafgrænsning i afsnit 3.1, hvorfor dette område ikke vil blive yderligere behandlet i denne kandidatafhandling.
- Hvis den selvstændig erhvervsdrivende har stillet erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld, beskattes denne af den laveste værdi af sikkerhedsstillelsen eller gældens kursværdi. Beskatningen følger hæverækkefølgen jf. VSL § 5, hvilket kan medføre negativ indskudskonto. Der henvises til afsnit 12 og 13.

Som det kan ses af ovenstående kan indskudskontoen blive negativ uden at der er tale om, at den selvstændige erhvervsdrivende har indskudt private gældforpligtelser i virksomhedsordningen. Lov nr. 992 indeholder ingen undtagelser eller afgrænsninger til den negative indskudskonto, hvorfor alle selvstændige erhvervsdrivende mister muligheden for at opspare overskud i det øjeblik indskudskontoen bliver negativ. Der gælder dog særregler for selvstændige erhvervsdrivende der før d. 11/06/14 havde en negativ indskudskonto, der henvises til figur 7 i afsnit 10.7.

Problematikken omkring den negative indskudskonto er derfor særlig relevant i de tilfælde, hvor der er tale om en nystiftet erhvervsvirksomhed. I dette tilfælde har den selvstændige erhvervsdrivende brug for økonomisk fleksibilitet i opstartsfasen. Konsekvenserne af lov nr. 992 omkring den negative indskudskonto medfører, at hver gang der foretages overførsler fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien (med skattemæssigt underskud) vil disse hævninger øge den negative indskudskonto og dermed fratage iværksætteren muligheden for at opspare overskud i fremtiden. Alternativet for iværksætteren er derfor at vente med at indtræde i virksomhedsordningen til den dag der realiseres et skattepligtigt overskud. Indskudskontoen vil således i forbindelse med indtræden i virksomhedsordningen kunne søges nulstillet jf. VSL § 3, stk. 5, forudsat at der ikke er indskudt nogle private gældsforpligtelser.

10.3 Nægtet nulstilling af indskudskonto i virksomhedsordning - SKM2015.291.SR

I SKM2015.291.SR kunne skatterådet ikke bekræfte, at der kunne ske nulstilling af indskudskontoen efter VSL § 3, stk. 5, da væsentlige dele af den medtagne gæld kunne henføres til investering i aktier, der i medfør af VSL § 1, stk. 2 ikke kan tages med under virksomhedsordningen. Spørger er medejer og partner af X P/S. I forbindelse med spørgers indtræden i virksomhedsordningen blev indskudskontoen opgjort til kr. -814.772.

Årsagen til opgørelsen af den negative indskudskonto skyldes ikke indskud af privat gæld i virksomhedsordningen, men udelukkende at den ideelle andel af de af X P/S'ets ejede aktier i datter- og associerede selskaber, ikke kan indgå i virksomhedsordningen jf. VSL § 1, stk. 2.

Problemstillingen i ovenstående er derfor om gæld, der kan henføres til investering i selskaber, der ikke kan medtages i virksomhedsordningen, kan anses for erhvervsmæssig i forhold til den erhvervsmæssige aktivitet, der medtages under virksomhedsordningen. Både Skat og Skatterådet kommer frem til samme konklusion med hensyn til, om at der ved vurderingen af om en gæld er erhvervsmæssig i relation til bestemmelsen i VSL § 3, stk. 5, må lægges afgørende vægt på, hvad låneprovenuet er anvendt til, og hvis dette er anvendt til køb af aktiver, om det pågældende aktiv er medtaget i virksomhedsordningen. Er låneprovenuet anvendt til aktiver, der ikke kan indgå i virksomhedsordningen, anses lånet ikke for erhvervsmæssigt. I tilfældet er dele af gælden anvendt til finansiering af købet af aktiver, der ikke er medtaget under virksomhedsordningen. Herefter er det ikke dokumenteret, at den medregnede gæld i sin helhed er erhvervsmæssig, hvorfor nulstilling af indskudskontoen ikke kan ske.

Spørger har som følge af reglerne indsat ved lov nr. 992 omkring den negative indskudskonto ikke mulighed for at opspare i virksomhedsordningen. I dette tilfælde er der dog ikke tale om indskud af privat gæld, men problemet består i, at de aktiver der er anskaffet ikke kan indregnes under virksomhedsordningen jf. VSL § 1, stk. 2.

Dette bindende svar viser derfor, at som følge af den manglende afgræsning af den negative indskudskonto, bliver alle selvstændige erhvervsdrivende ramt af manglende mulighed for opsparing af overskud uanset, hvordan den negative indskudskonto er opstået.

Skatteminister Morten Østergaard har tilbage i 2014 i forbindelse med offentliggørelsen af lov nr. 992 fået spørgsmålet: (nr. 22 af 3. september 2014⁴⁹)

Spørgsmål: *"Kan ministeren bekræfte, at en negativ indskudskonto ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at den selvstændigt erhvervsdrivende har indskudt privat gæld i virksomhedsordningen?"*

Svar: *"Når indskudskontoen er negativ, vil det i udgangspunktet skyldes, at der er indskudt privat gæld på det tidspunkt, hvor den selvstændige starter med at drive virksomhed i virksomhedsordningen. Indskudskontoen kan også blive negativ efterfølgende. Det kan typisk ske, hvis den selvstændige foretager hævninger i hæverækkefølgen, der overstiger det opsparede overskud i virksomhedsordningen. Det medfører, at hævningerne påvirker indskudskontoen. I disse situationer skyldes den negative indskudskonto således ikke indskud af privat gæld, men at virksomhedens fremtidige overskud er forlods hævet, uden at beløbet er beskattet som personlig indkomst."*

Lovgiver har således været klar over, at det ikke kan tages som en selvfølge, at den negative indskudskonto er opstået som følge af indskud af privat gæld. Betragtningen af at der alternativt vil være tale om forlods hævning af fremtidige overskud syntes nødvendigvis heller ikke at være korrekt. Udover de førnævnte eksempler, kan der opstå udefra kommende situationer, som den selvstændige erhvervsdrivende ikke selv har indflydelse på. Tages der igen udgangspunkt i en nystartet erhvervsvirksomhed kan det for eksempel tænkes, at der i de første regnskabsår konstateres et stort tab på en debitor. Tabet medfører at der realiseres et skattemæssigt underskud. Konsekvensen heraf er altså, at de hævninger som iværksætteren har foretaget medfører at indskudskontoen bliver negativ. I dette tilfælde kan der næppe være tale om en forlods hævning af fremtidige overskud, hvis udgangspunktet er en debtors konkurs.

Reglerne med Lov nr. 992 omkring den negative indskudskonto, medfører således i ovenstående tilfælde, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har mulighed for at benytte en af virksomhedsordningens oprindelige formål omkring indkomstudjævning. Dette er som følge af, at man med lov nr. 992 ikke tager højde for at den negative indskudskonto kan opstå på andre måder end som følge af indskud af privat gæld eller forlods hævninger af fremtidige overskud.

⁴⁹ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/22/svar/1153647/1396722.pdf>

10.4 Udvalgte spørgsmål til Skatteministeren i forbindelse med kendskabet til omfanget af de indskudte private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen

Indledende spørgsmål er stillet til Skatteminister Morten Østergård (RV) efter fremsættelsen af lov nr. 992 og vedrører, hvordan man fra lovgivers side er blevet bekendt med den ”utilsigtede udnyttelse” af virksomhedsordningen omkring indskud af private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen:

Spørgsmål: *”Vil ministeren oplyse, om de selvstændigt erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningen, på noget tidspunkt har selvangivet indskudskontoen? Hvis indskudskontoen aldrig har været selvangivet, bedes ministeren oplyse, om SKAT på anden måde har kendskab til saldoen på indskudskonto?”*

Svar (udsnit): *...”Oplysninger om indskudskontoen indgår således ikke i et felt på selvangivelsen, men er udelukkende en specifikation i det skattemæssige årsregnskab. Oplysningerne fremgår derfor ikke af et digitalt register. Det er alene selvstændigt erhvervsdrivende, der er omfattet af mindstekravsbekendtgørelsen for større virksomheder, som skal indsende det skattemæssige årsregnskab sammen med selvangivelsen. For at selvstændigt erhvervsdrivende omfattes af denne bekendtgørelse, skal nettoomsætningen for det pågældende indkomstår overstige 25 mio. kr.”...*

I forlængelse heraf kan henvises til spørgsmål 2⁵⁰, hvor Frank Aen spørger ind til, om Skatteministeriet er blevet gjort opmærksom på den utilsigtede udnyttelse af virksomhedsordningen fra eksterne henvendelser.

Svar: *”I forbindelse med et møde mellem Skatteministeriet og Finansrådet - i øvrigt ikke relateret til virksomhedsordningen - i januar 2014 oplyste Finansrådet, at der blev etableret arrangementer, som havde til formål at udnytte virksomhedsordningen på utilsigtet vis. Herudover har Skatteministeriet ikke modtaget eksterne henvendelser af denne karakter om utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen”.*

Uden at der er tale om et direkte arrangement som skatteminister Morten Østergård nævner i hans svar ovenfor, så har eksempelvis et af de større danske revisionshuse (Beierholm) tilbage i 2012 været ude med et nyhedsbrev omkring ”Privat gæld i virksomhedsordningen”. I dette

⁵⁰ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/2/svar/1152840/1395401/index.htm>

nyhedsbrev bliver det omtalt, at *”Personligt erhvervsdrivende i virksomhedsordningen, der ikke har opsparede overskud, vil kunne overføre privat gæld til virksomhedsordningen uden væsentlige skattemæssige konsekvenser*⁵¹.”

Da det ikke tidligere har fremgået af hverken virksomhedsskatteloven eller forarbejderne til denne - mere herom i afsnit 10.5 - at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har kunnet indskyde private gældsforpligtelser, kan man således også her stille sig uforstående overfor den pludselige generelle indgriben i virksomhedsskatteloven.

Herudover kan der også henvises til, at det for år tilbage udtrykkeligt har fremgået af SKAT's ligningsvejledning/Juridisk Vejledning - som er et udtryk for SKAT's opfattelse af gældende (skattepraksis)praksis - at den selvstændige erhvervsdrivende har kunnet indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen mod at tåle rentekorrektion⁵².

10.5 Kritik af lovgivers begrundelse for ændring af reglerne omkring negativ indskudskonto

Indførelsen af bestemmelserne i lov nr. 992 omkring konsekvenserne af en negativ indskudskonto i virksomhedsordningen, medfører, udover at ramme et af virksomhedsskattelovens oprindelige formål, også at man foretager lovændring med tilbagevirkende kraft. Tidligere fuldt ud lovlige foretagne skattemæssige dispositioner, hvoraf disse dispositioner selv har været udmeldt af SKAT gennem ligningsvejledningen, rammer nu fremadrettet den selvstændige erhvervsdrivende.

Vedrørende indskud af private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen har SKAT tidligere forsøgt at køre en retssag (se mere herom i nedenstående afsnit 10.6. - ”Nordland-dommen”) mod en selvstændig erhvervsdrivende ud fra den betragtning, at en indskudt privat gældsforpligtelse ikke kunne medtages i virksomhedsordningen. Dette var begrundet, i at den indskudte private gældsforpligtelse var uforholdsmæssig stor set i forhold til det konkrete omfang af den drevne erhvervsvirksomhed.

⁵¹ http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/skat/2011/2012-01_privat_gæld_i_virksomhedsordningen__020112.pdf

⁵² <http://www.hulgaardadvokater.dk/media/701/Virksomhedsordningen.pdf>

10.6 "Nordland-dommen"

Sagen omhandler den statsautoriseret revisor Henrik Nordland ("Nordland-dommen"), hvor der den 15. december 1997 af Højesteret blev afsagt dom HR1997.II 93/1997. Henrik Nordland havde den 1. januar 1988 indtrådt i virksomhedsordningen med 7 anparter i et investeringsselskab (I/S). Herudover overførte han t.kr. 2.093 i private gældsforpligtelser til virksomhedsøkonomien i form af prioritetsgæld og en kassekreditsaldo, hvilket medførte en negativ indskudskonto. Inden udgangen af 1988 havde han foretaget kontante indskud på indskudskontoen og samtidig inden årets udløb, havde han overført den indskudte gældsforpligtelse tilbage igen til privatsfæren. Dette medførte, at indskudskontoen var positiv ved indkomstårets udløb. Herved undgik han, at der blev beregnet rentekorrektion, da der efter den dagældende VSL § 11, stk. 1 kun blev beregnet rentekorrektion af en negativ indskudskonto ultimo året.

Skattemyndighederne havde nægtet klageren (Henrik Nordland) adgang til pr. 1. januar 1988 at medtage gældsposter på i alt t.kr. 2.093 i virksomhedsordningen med den påstand, at den indskudte gæld måtte defineres som privat, og at denne var uforholdsmæssig stor set i forhold til det konkrete omfang af Henrik Nordlands virksomhed.

Sagen havde først været søgt afgjort i Landsskatteretten, men denne instans afviste at godkende Henrik Nordlands foretagne dispositioner (omkring tilbageførsel af gældsforpligtelsen i løbet af året) med henvisning til landsskatteretskendelse LSR 1992.630-8216-23 (offentliggjort i TfS 1992,386), hvori styrelsen i denne kendelse udtalte *"..at i disse tilfælde, hvor der ikke er grundlag for efter pkt. 69 i cirkulæret til virksomhedsskatteoven at nægte den private gæld inddraget under virksomhedsskatteordningen, kan den skattepligtige vælge, enten at holde gælden udenfor ordningen eller at bevare gældsposten under ordningen"*.

Herefter blev sagen indbragt for Landsretten, som tiltrådte Henrik Nordlands (subsidiære) påstand om at tillade den private gæld i virksomhedsordningen mod at bibeholde den private gæld i virksomhedsordningen, således at der blev beregnet rentekorrektion. Sagen blev i sidste instans indbragt for Højesteret, som kom frem til samme resultat som Landsretten.

Landsdommerne Sigrd Ballund og Eva Staal udtalte i forbindelse hermed: *"Formålet med virksomhedsskatteoven har været at ligestille virksomhed drevet i personligt regi med virksomhed*

drevet i selskabsform, og dette formål opnås blandt andet ved at give selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at opnå fuld fradragsret for virksomhedens renteudgifter. Det fremgår klart af lovens forarbejder, at man ved lovens tilblivelse forudsatte, at det ved hjælp af rentekorrektionsreglen i § 11 ikke ville være muligt for selvstændige erhvervsdrivende, der anvendte virksomhedsskatteordningen, at opnå en skattemæssig fordel i forhold til andre skatteydere ved, at de kunne fratrække private renteudgifter med virkning for opgørelsen af den personlige indkomst. Efter bevisførelsen kan det lægges til grund, at sagsøgeren, der var indtrådt i virksomhedsskatteordningen med 7 anparter i et investeringsselskab, ved overførslen af de private gældsposter på indskudskontoen den 1. januar 1988 havde til hensigt at udtage gældsposterne af ordningen ved indkomstårets slutning, og at formålet med denne transaktion var at undgå rentekorrektion efter virksomhedsskatteovens §11, stk. 1, og derved opnå fuld fradragsret for renterne af den private gæld, hvad der ikke længere var mulighed for, efter at skattereformen var trådt i kraft den 1. januar 1987. Sagsøgerens dispositioner på indskudskontoen havde ikke karakter af normale forretningsmæssige dispositioner, idet det aldrig havde været meningen, at gældsposterne skulle gøres til virksomhedsgæld, men dispositionen havde udelukkende til formål at spare skat i det personlige regi.

Når henses til formålet med virksomhedsskatteoven og til, at sagsøgerens dispositioner må opfattes som et klart misbrug af virksomhedsskatteoven, findes ligningsmyndighederne at have været berettiget til at tilsidesætte arrangementet som sket. Sagsøgtes frifindelsespåstand tages derfor til følge”.

Konklusionen på ”Nordland-dommen”, set i forhold til at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen, kan derfor tolkes meget klart. Man har ved virksomhedsskatteovens udarbejdelse været klar over problemstillingen med, at den selvstændige erhvervsdrivende har kunnet opnå et større skattemæssigt fradrag for sine private renteudgifter ved at indskyde disse i virksomhedsordningen. Dette er der således, fra lovgivers side, taget højde for ved at indføre rentekorrektionsreglerne og dennes selvkontrollerende effekt i virksomhedsskatteoven - mere herom i afsnit 11.

Med andre ord har Højesteret altså konkluderet, at skattemyndighederne ikke har ret til at nægte en selvstændig erhvervsdrivende at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordning - uanset gældens størrelse - så længe gældsforpligtelserne, efter dagældende regler, forblev i

virksomhedsøkonomien og dermed medførte en rentekorrektion.

Dispositionerne omkring tilbageførsel af den private gæld fra virksomhedsordningen til privatsfæren inden årets udløb, for dermed at kunne undgå rentekorrektionen, blev nægtet. Reglerne blev senere ved lovforslag nr. 63 af 07/11/96 ændret, således at rentekorrektionen fremover skulle ske efter den talmæssige størst negative værdi af indskudskontoen primo eller ultimo året.

I forlængelse af "Nordland-dommen" kan også henvises til SKM-2007.588.LSR, der ligeledes vedrører en domsafsigelse omkring indskud af private gældsforpligtelser. Det daværende Skatteankenævn havde nægtet klageren (A) at indskyde en privat prioritetsgæld i virksomhedsordningen ud fra den betragtning, at der alene forelå skattespekulationer, som kom klageren til gode i form af højere fradragsværdi af renteudgifterne.

Landsskatteretten bekræftede, at den private prioritetsgæld kunne indskydes i virksomhedsordningen mod, at der skete rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 1.

Det kan også her tilføjes, at Landsskatteretten i dommen i SKM-2007.588.LSR kommer frem til, at *"bestemmelsens ordlyd og forarbejder ses ikke at indeholde hjemmel til at nægte klageren at indskyde prioritetsgælden i virksomhedsskatteordningen mod, at der sker rentekorrektion, uanset om provenuet ved optagelsen af prioritetsgælden må anses for i overvejende grad at være anvendt til private formål."* I dommens afsluttende kommentarer blev der lagt vægt på, at rentekorrektionssatsen (denne var i 2013 på 5 %) svarede nogenlunde til den faktiske rente af den private gældsforpligtelse (ca. 5 %) således, at rentekorrektionen virkede selvkontrollerende i overensstemmelse med den oprindelige hensigt.

Ud fra ovenstående domsafsigelser kan man derfor stille sig uforstående overfor, hvorfor lovgiver vil have ændret i virksomhedsskatteovens regler, når det er konkluderet i Højesteret, at den selvstændige erhvervsdrivende godt må medtage private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Problemet kan nærmere henføres til, at rentekorrektionen og dens selvkontrollerende effekt ikke har været effektiv nok til at fjerne incitamentet til at indskyde private gældsforpligtelser.

I følge bemærkningerne til lov nr. 992 anslår SKAT, at det i 2012 har drejet sig om ca. 2.000 selvstændige erhvervsdrivende, som potentiel kan tænkes at have udnyttet virksomhedsordningen utilsigtet. Ses dette i forhold til de af Landbrug og Fødevarer skønnede ca. 175.000⁵³, der anvender virksomhedsordningen, svarer dette til lidt over 1 %.

Det umiddelbare merprovenu, som lov nr. 992 forventes at indbringe, skønnes samlet set at udgøre ca. 600 mio. kr. fra og med indkomståret 2016⁵⁴.

Det må derfor siges, at være på et meget spinkelt grundlag, at man fra lovgivers side vælger at ændre i virksomhedsskatteloven, når det kun er lidt over 1 % af de selvstændige erhvervsdrivende, som har anvendt loven mod dens oprindelige formål.

10.7 Overgangsregler og reparationsmuligheder ved negativ indskudskonto

Uanset bestemmelserne i lov nr. 992 vil det dog fortsat være muligt at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen og samtidig bevare muligheden for at opspare overskud, så længe indskudskontoen ikke bliver negativ. En sådan situation kan som tidligere omtalt opstå, hvis den selvstændige erhvervsdrivende indskyder flere aktiver end gældsforpligtelser i virksomhedsøkonomien ved indtræden i virksomhedsordningen eller blot løbende vælger at overføre værdier jf. VSL § 3 fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien frem for at indskyde dem på mellemregningskontoen jf. VSL § 4 a. Det må dog antages, at den kreds af selvstændige erhvervsdrivende, der har mulighed for at skyde større beløbsmæssige (netto)værdier ind i virksomheden, som dermed medfører en positiv indskudskonto og herved kan "fylde op" med private gældsforpligtelser, er en begrænset kreds, og som ikke kan generaliseres til den almindelige selvstændige erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningens regler.

Jf. lov nr. 992 § 3, stk. 6 har selvstændige erhvervsdrivende, der har anvendt virksomhedsordningen pr. 11/06/2014 fortsat ret til at opspare overskud, selvom de har negativ indskudskonto, såfremt den negative indskudskonto med tillæg af sikkerhedsstillelse ikke overstiger bundgrænsen på kr. 500.000 pr. denne dato. Har den selvstændige erhvervsdrivende pr. 11/06/2014 en negativ indskudskonto (med tillæg af eventuel sikkerhedsstillelse) under bundgrænsen jf. L200 § 3, stk. 6, men der efterfølgende foretages en disposition, der medfører en

⁵³ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/8/svar/1152847/1395415/index.htm>

⁵⁴ http://www.folketingstidende.dk/RIpdf/samling/20131/lovforslag/L200/20131_L200_som_fremsat.pdf

hævning på indskudskontoen, så vil den selvstændig erhvervsdrivende på trods af, at denne var under bundgrænsen den 11/06/2014 nu være omfattet af reglerne jf. lov nr. 992.

Konsekvenserne af den negative indskudskonto kan skematisk vises således af figur 7 samt af hjælpeskemaet i bilag 4:

Figur 7 - Grundlag:	Konsekvens for opsparingsmulighed:
Negativ indskudskonto <u>før</u> 11/06/2014 (med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse der <u>ikke</u> overstiger bagatelgrænsen på kr. 500.000), hvor den negative indskudskonto <i>ikke</i> forøges efter d. 11/06/2014	Fortsat mulighed for opsparing, så længe den negative indskudskontoen ikke bliver forøget.
Negativ indskudskonto <u>før</u> 11/06/2014 (med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse der <u>ikke</u> overstiger bagatelgrænsen på kr. 500.000), hvor den negative indskudskonto forøges efter d. 11/06/2014, men stadigvæk ikke overstiger bundgrænsen på t.kr. 500.000	Ingen opsparing. Først opsparing igen året efter indskudskontoen er blevet positiv.
Negativ indskudskonto <u>før</u> 11/06/2014 (med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse der overstiger bagatelgrænsen på kr. 500.000)	Ingen opsparing fra 11/06/2014. Først opsparing igen året efter indskudskontoen er blevet positiv.
Negativ indskudskonto <u>fra og med</u> 11/06/2014 Bemærk: ingen bagatelgrænse!	Ingen opsparing i det år, hvor indskudskontoen bliver negativ.

Kilde: egen tilvirkning ud fra Lov nr. 992 af 16/09/2014

Der blev i lov nr. 992 § 3, stk. 10 indsat mulighed for at få en ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen. Denne nulstilling var henvendt de selvstændige erhvervsdrivende som ved indtræden i virksomhedsordningen ikke havde fået nulstillet deres indskudskonto. Ansøgningen om ekstraordinær nulstilling skulle indsendes senest den 31. marts 2015 til SKAT⁵⁵. Skal man forholde sig lidt kritisk til denne indførelse af ekstraordinære nulstilling af

⁵⁵ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=1948882&chk=211712> - den juridiske vejledning C.C.5.2.5.4

indskudskontoen, kan man for de selvstændige erhvervsdrivende, der har drevet erhvervsvirksomhed i mange år og som har en negativ indskudskonto der stammer tilbage fra da virksomheden var nystartet, få svært ved at kunne dokumentere, at denne gæld skulle være erhvervsmæssig. I princippet kan der være tale om dokumentation for gæld, der ligger 10-20 år tilbage i tid, hvis ikke længere.

Da datoen for den ovennævnte ekstraordinære nulstilling er overskredet, har den selvstændige erhvervsdrivende nu følgende muligheder for at reparere den negative indskudskonto, således at denne bliver "nulstillet" eller positiv:

- Overførelse af værdier fra privatsfæren til virksomheden (omtalt ovenfor)
- Optag privat gældsforpligtelse og indskyd låneprovenuet i virksomheden
- Udtag private gældsforpligtelser der er indskudt i virksomhedsordningen
- Indskyd beløb fra en mellemregningskonto på indskudskontoen
- Omposter en hensættelse til senere hævning (primo) til indskudskontoen

Det kan dog ikke tages som en selvfølge, at selvstændige erhvervsdrivende, som ikke selv har kapital eller værdier til udligning af den negative indskudskonto, blot kan optage lån og indskyde låneprovenuet i virksomheden, hvorfor denne løsning nok vil være irrelevant i de fleste tilfælde. Dette kan derfor skabe en urimelig situation for den selvstændige erhvervsdrivende, hvor man som følge af manglende låneadgang nægtes retten til at udjævne beskatningen af virksomhedsresultatet fremadrettet.

Den nemmeste løsning for den selvstændig erhvervsdrivende, der i sin tid har indskudt en privat gældsforpligtelse i virksomhedsordningen, hvilket har medført at indskudskontoen er blevet negativ er at udtage den private gældsforpligtelse og tilbageføre denne til privatsfæren. Den tilbageførte værdi, som er lig med gældens værdi, skal tillægges indskudskontoen.

Et beløb, der er hensat til senere hævning primo, kan overføres skattefrit til privatsfæren fra virksomheden via hæverækkefølgen i VSL § 5. Dette er som følge af, at beskatningen af hensættelsen er sket i et tidligere indkomstår. Den selvstændige erhvervsdrivende har derfor mulighed for at overføre det hensatte beløb (primo) til indskudskontoen og derved formindske denne.

10.8 Beløbsmæssige konsekvenser af en negativ indskudskonto der medfører manglende mulighed for opsparing

Beløbsmæssigt kan konsekvenserne af en manglede mulighed for opsparing af en del af årets overskud vises i nedenstående beregning. Det skal bemærkes at der i eksemplet ikke tages højde for skatteoptimering til topskattegrænsen, men alene en beregning af den mindst mulige skattebetaling set i forhold til fuld beskatning af årets overskud, som en negativ indskudskonto medfører. Der er tale om en lille fiktiv case, hvor en erhvervsvirksomhed, der er bosiddende på Bornholm, i år 2 har et skattepligtigt overskud på t.kr. 1.000. I sidste regnskabsår, som følge af et tab på en debitor, blev der konstateret et overskud, der ikke kunne dække hævningerne som den selvstændig erhvervsdrivende havde foretaget i virksomheden til privatøkonomien. Dette har derfor medført at indskudskontoen er blevet negativ.

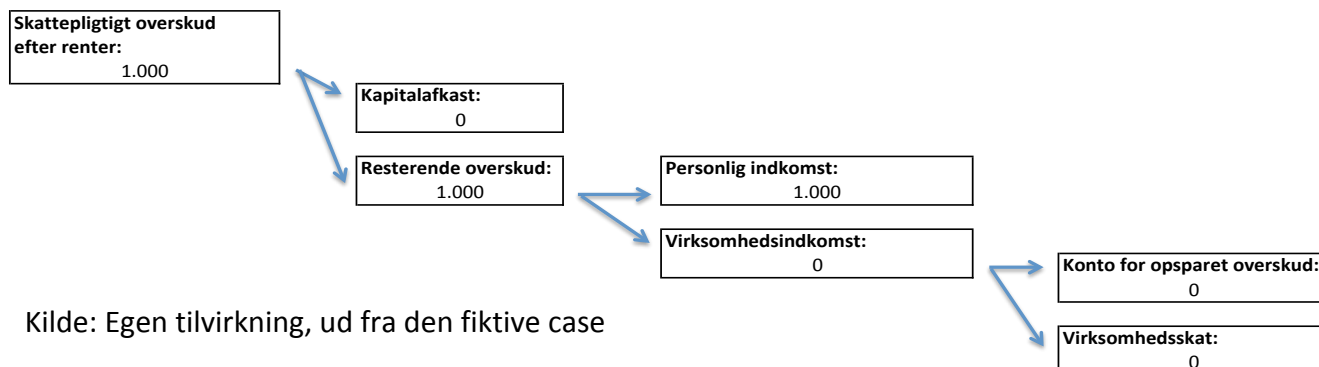
Det antages at der været renteudgifter i året på kr. 25.000.

Skattepligtige resultat (efter renter)	kr. 1.000.000
Årets hævning	kr. 400.000
Kapitalafkastgrundlag (primo)	kr. - 540.000
Kapitalafkastgrundlag (ultimo)	kr. - 540.000
Indskudskonto primo	kr. - 600.000
Indskudskonto ultimo	kr. - 600.000

Rentekorrektionen, beregnes som det mindst negative beløb, af det mest negative beløb fra henholdsvis indskudskontoen (primo / ultimo) og kapitalafkastgrundlaget (primo / ultimo). I dette tilfælde skal rentekorrektionen således beregnes af kapitalafkastgrundlaget ultimo = kr. - 540.000 $\rightarrow$ 4 % af kr. 540.000 = kr. 21.600.

Efter kassesystemet, der henvises eventuelt til teoriafsnittets afsnit 8.3.6 - kan det af nedenstående ses, hvordan hele årets overskud bliver beskattet som personlig indkomst, og der således ikke forekommer noget til beskatning som virksomhedsindkomst. Den selvstændige erhvervsdrivende har således kun mulighed for at opspare overskud igen, når den negative indskudskonto på kr. 600.000 er "indfriet".

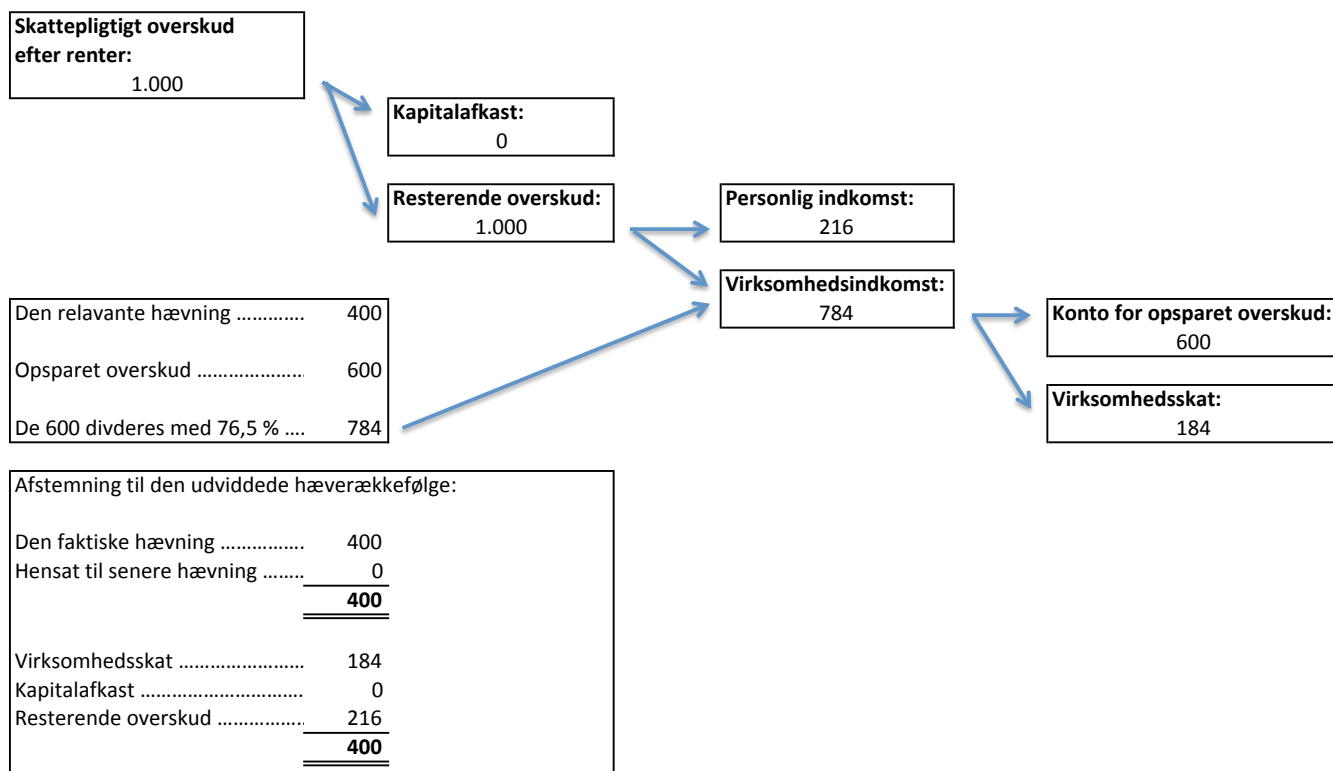
Figur 8 - kassesystem uden mulighed for opsparing af en del af årets resultat

Kilde: Egen tilvirkning, ud fra den fiktive case

Såfremt den selvstændig erhvervsdrivende havde mulighed for at foretage opsparing af årets overskud efter de gamle regler, havde kassesystemet set således ud (med tilhørende skatteberegning på efterfølgende side):

Figur 9 – Kassesystem inklusiv hæverækkefølgen

Kilde: Egen tilvirkning, ud fra den fiktive case

Figur 10 – Beregning af skat i året 2015, hvor det er muligt at foretage opsparing

Beregning af skat (2015)

Personlig indkomst:

Overskud af virksomhed (1.025.000 - 784.314)	240.686	
Renteudgifter, virksomhed	-25.000	
+ rentekorrektion	21.600	
	<u>237.286</u>	
- AM-bidrag	-18.983	218.303

Personlig indkomst i alt 218.303

Kapitalindkomst:

Rentekorrektion		-21.600
-----------------	--	---------

Kapitalindkomst i alt -21.600

Ligningsmæssige fradrag:

Beskæftigelsesfradrag (max. 26.800)		-17.573
-------------------------------------	--	---------

Ligningsmæssige fradrag i alt -17.573

Skattepligtig indkomst 179.130

Årets faktiske skat:

AM-bidrag (8,00 %) af kr. 421.600	18.983	
Topskat (15,00 %) af beløb over kr. 459.200 efter AM-bidrag	0	
Bundskat (8,08 %) af kr. 387.872	17.639	
Sundhedsbidrag (4,00 %) af kr. 339.472	7.165	
Kommuneskat (26,20 %) af kr. 339.472	46.932	
Kirkeskat (0,93 %) af kr. 339.472	1.666	
Virksomhedsskat (23,5 %) af kr. 784.314	<u>184.314</u>	276.699

Personfradrag, bundskat (8,08 %) af kr. 43.400	3.507	
Personfradrag, sundhedsbidrag (4,00 %) af kr. 43.400	1.736	
Personfradrag, kommuneskat (26,20 % + 0,93 %) af kr. 43.400	<u>11.774</u>	17.017

Kompensation for forhøjede afgifter (grøn check)		1.235
--	--	-------

Samlet skattetilsvær 258.447

Kilde: Egen tilvirkning, ud fra fiktive case

Ovenfor kan det ses, at det endelige skattetilsvær ender på kr. 258.447, hvoraf der opspares kr. 784.314 i virksomhedsordningen med en foreløbig virksomhedsskat på kr. 184.314 (23,5 % af kr. 784.314). Den selvstændig erhvervsdrivende benytter sig således af muligheden i

virksomhedsordningen og beskattes derfor kun af det beløb, han har hævet. Den resterende skat af overskuddet falder til betaling den dag, den selvstændige erhvervsdrivende enten ophører med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed eller har større hævninger i virksomheden end det skattemæssige overskud. Alternativt i de indkomstår, hvor der realiseres et underskud.

Nedenstående skatteberegning tager udgangspunkt i reglerne i lov nr. 992, hvor den selvstændig erhvervsdrivende ikke har mulighed for at opspare som følge af, at der er en negativ indskudskonto på kr. 600.000.

Figur 11 – Beregning af skat for året 2015, hvor det ikke er muligt at opspare overskud

Beregning af skat (2015)

Personlig indkomst:

Overskud af virksomhed	1.025.000	
Renteudgifter, virksomhed	-25.000	
+ rentekorrektion	21.600	
	1.021.600	
- AM-bidrag	-81.728	939.872

Personlig indkomst i alt 939.872

Kapitalindkomst:

Rentekorrektion		-21.600
-----------------	--	---------

Kapitalindkomst i alt -21.600

Ligningsmæssige fradrag:

Beskæftigelsesfradrag (max. 26.800)		-26.800
-------------------------------------	--	---------

Ligningsmæssige fradrag i alt -26.800

Skattepligtig indkomst 891.472

Årets faktiske skat:

AM-bidrag (8,00 %) af kr. 1.021.600	81.728	
Topskat (15,00 %) af beløb over kr. 459.200 efter AM-bidrag	72.101	
Bundskat (8,08 %) af kr. 939.872	75.942	
Sundhedsbidrag (4,00 %) af kr. 891.472	35.659	
Kommuneskat (26,20 %) af kr. 891.472	233.566	
Kirkeskat (0,93 %) af kr. 891.472	8.291	
Virksomhedsskat (23,5 %) af kr. 0	0	507.286

Nedslag for beskatning over 51,95 %	6.393	
Anvendt reduktion for rentefradragets værdi	864	
Personfradrag, bundskat (8,08 %) af kr. 43.400	3.507	
Personfradrag, sundhedsbidrag (4,00 %) af kr. 43.400	1.736	
Personfradrag, kommuneskat (26,20 % + 0,93 %) af kr. 43.400	11.774	24.274

Kompensation for forhøjede afgifter (grøn check) 0

Samlet skattetilsvær 483.012

Kilde: Egen tilvirkning, ud fra den fiktive case

Skatteberegningen viser et skattetilsvær på kr. 483.012 mod kr. 258.447 såfremt, det var muligt for den selvstændig erhvervsdrivende at opspare overskud. Forskelsbeløbet på kr. 224.565 er altså en afledt effekt af den negative indskudskonto, der ikke er opstået ved indskud af private gældsforpligtelser. Formålet i virksomhedsordningen omkring indkomstudjævning, bliver således sat ud af effekt af et forhold man indirekte rammer med lov nr. 992. Ydermere har den manglende opsparingsmulighed også den konsekvens, at når restskatten skal betales, så kan dette medføre endnu en hævning, hvis denne betales via virksomhedens kassekredit. Dette kan medføre, at der igen i det kommende år opstår større hævninger end årets resultat, hvorefter indskudskontoen forbliver negativ eller alternativt bliver forværret. Dette skaber således en "lavine-effekt" og kan gøre det svært for nogle selvstændige erhvervsdrivende at få rettet op på den negative indskudskonto.

10.9 Delkonklusion negativ indskudskonto

De begrænsninger som lov nr. 992 medfører, hvis der ses på den negative indskudskonto, kan siges at være meget omfangsrige. Det virker ikke til at man fra lovgivers side har taget hensyn til, at man også kan ramme de selvstændig erhvervsdrivende der anvender, og har anvendt virksomhedsordningen ud fra dens oprindelige formål omkring indkomstudjævning uden at disse har indskudt private gældsforpligtelser. I stedet har man valgt af fokuserer på det mindretal (ca. 1 %) som man mener der har anvendt virksomhedsordningen utilsigtet ved at indskyde private gældsforpligtelser for at opnå en skattemæssig rentebesparelse. Den skattemæssige besparelse og det lovgiver kalder "utilsigtet anvendelse" skal ses på baggrund af, at den selvstændig erhvervsdrivende ved at indskyde den private gældsforpligtelse i virksomhedsordningen kan få renteudgifterne fratrasket i den personlige indkomst frem for kapitalindkomsten. Herudover sker der løbende afdrag af den private gældsforpligtelse med lavt beskattede midler.

De tidligere sager som Skatteministeriet har kørt helt op i Højesteret, har konkluderet at en selvstændig erhvervsdrivende ikke kan nægtes at medtage private gældsforpligtelser i virksomheden idet dette ikke fremgår af virksomhedsskattelovens forarbejder som værende ulovligt. Dette var ydermere begrundet i, at rentekorrektionens selvkontrollerende effekt ville tage højde herfor. Ligeledes har SKAT's egne udmeldinger gennem den juridiske vejledning været, at der intet var til hinder for at indskyde private gældsforpligtelser mod at tåle rentekorrektionen.

Den selvstændig erhvervsdrivende har fortsat mulighed for at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Denne skal dog være opmærksom på, at indskudskontoen ikke må blive negativ som følge af indskuddet af den private gæld, hvis vedkommende har behov for at opspare overskud. De selvstændige erhvervsdrivende som ikke har behov for at opspare overskud, men alene vil anvende virksomhedsordningens mulighed for fuld fradragsret af renteudgifterne, kan fortsat indskyde private gældsforpligtelser uden begrænsninger. Det er således ikke lykkedes lovgiver helt at komme den utilsigtede anvendelse omkring indskud af private gældsforpligtelser til livs gennem indførelsen af konsekvensen omkring den negative indskudskonto. Problematikken, set fra Skatteministeriets side, kan nærmere henføres til at rentekorrektionssatsen ikke har været høj nok, til at skabe den såkaldte ønskede selvkontrollerende effekt.

11. Rentekorrektion og dens manglende selvkontrollerende effekt

Rentekorrektionsreglerne er indført i virksomhedsskatteloven med det formål at regulere den skattemæssige fordel, som selvstændige erhvervsdrivende kan opnå ved at inddrage private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Rentekorrektionen medregnes derfor til den personlige indkomst og fradrages i kapitalindkomsten jf. VSL § 11, stk. 3. Rentekorrektionen kan højest udgøre virksomhedens nettorenteudgifter forhøjet med kurstab og nedsat med kursgevinster, der er skattepligtige efter kursgevinstloven jf. VSL § 11, stk. 1. Rentekorrektionssatsen bliver reguleret én gang årligt jf. VSL § 9 a.

Med en faldende virksomhedsskatteprocent og samtidig en forholdsvis uændret personbeskatning er der opstået et stigende incitament for den enkelte selvstændige erhvervsdrivende til at få så stor en del som muligt af de private gældsforpligtelser afdraget med lavt beskattede midler⁵⁶.

Rentekorrektionen har tidligere vist sig at være for lav til helt at udligne fordelene og har dermed ikke kunne opfylde sin definition som selvkontrollerende effekt. Dette blev der således også gjort opmærksom på, idet der direkte stod i lovforslaget at: *"Rentekorrektionen forhøjes effektivt med 3 pct.-point med henblik på at eliminere den skattemæssige besparelse, som selvstændige kan opnå ved at placere private renteudgifter i virksomhedsordningen"*⁵⁷.

Set fra et lovmæssigt synspunkt er der som bekendt intet til hindrer for at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordning (her henvises eventuelt til "Nordland-dommen" i afsnit 10.6). Man kan således undre sig over, at man fra lovgivers side ikke langt tidligere har valgt af indføre en højere rentekorrektionssats, da selve rentekorrektionssatsen, set fra lovgivers synspunkt, har været for lav og dermed ikke haft den ønskede selvkontrollerende effekt.

Ved at indføre rentekorrektionssatsen, som alternativ til kapitalafkastsatsen, bliver det dermed dyrere for den selvstændige erhvervsdrivende at blive pålagt rentekorrektionen og indførelsen af en særskilt rentekorrektionssats burde derfor medføre, at det fremadrettet bliver mindre attraktivt af indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen.

⁵⁶ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/1/svar/1152841/1395403/index.htm>

⁵⁷ <http://www.skm.dk/love/lovforslag/2013-14/l-200>

Der kan, som tidligere omtalt i kandidatafhandlingen opstå to tilfælde, hvor det bliver aktuelt af beregne rentekorrektion, forudsat at der er nettorenteudgifter i virksomheden:

- Hvis der er negativ indskudskonto primo eller ultimo, jf. VSL § 11, stk. 1
- Hvis der er overførsler og indskud på indskudskontoen i året, jf. VSL § 11, stk. 2

Rentekorrektionen beregnes ved at gange rentekorrektionssatsen (4 % i 2015) med den talmæssige største negative værdi primo/ultimo af indskudskontoen. Rentekorrektionen kan dog højst udgøre den mindste af de beløb, som beregnes ved at gange satsen med det største negative kapitalafkastgrundlag. Er kapitalafkastgrundlaget derfor primo og ultimo = kr. 0 vil rentekorrektionen være kr. 0 kr. på trods af negativ indskudskonto⁵⁸. For eksempler på maksimeringsreglen ved rentekorrektionsberegningen, henvises til figur 11 nedenfor.

Figur 12

Rentesats 4 % (2015)	Eksempel A	Eksempel B	Eksempel C	Eksempel D
Indskudskonto primo	-100.000 kr.	-100.000 kr.	*-100.000 kr.	*-100.000 kr.
Indskudskonto ultimo	*- 150.000 kr.	*-150.000 kr.	-80.000 kr.	+100.000 kr.
Kapitalafkastgrundlag primo	-200.000 kr.	*-70.000 kr.	-70.000 kr.	*-70.000 kr.
Kapitalafkastgrundlag ultimo	*-230.000 kr.	-50.000 kr.	*-150.000 kr.	+40.000 kr.
Rentekorrektion beregnes af	-150.000 kr.	-70.000 kr.	-100.000 kr.	-70.000 kr.
Beregnet rentekorrektion	6.000 kr.	2.800 kr.	4.000 kr.	2.800 kr.
Nettofinansieringsudgifter	3.000 kr.	3.000 kr.	3.000 kr.	3.000 kr.
Faktisk rentekorrektion	3.000 kr.	2.800 kr.	3.000 kr.	2.800 kr.

"Den mest negative indskudskonto eller det mest negative kapitalafkastgrundlag. Rentekorrektionen bliver beregnet af det mindst negative beløb af de beløb, der er markeret med" ⁵⁹

⁵⁸ Den juridiske vejledning 2016-1, punkt C.C.5.2.11 - Rentekorrektion

⁵⁹ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1948910>

Den selvstændige erhvervsdrivende kan fremadrettet stadigvæk opnå en skattemæssig fordel i at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende alene vil udnytte muligheden for at opnå større fradragsværdi for sine renteudgifter, kan den selvstændige erhvervsdrivende med fordel indskyde private gældsforpligtelser, så længe renteudgiften på de private gældsforpligtelser overstiger rentekorrektionssatsen. Dette forudsætter dog, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har behov for at anvende virksomhedsskattelovens regler for indkomstudjævning eller har opsparede overskud, der skal hæves som følge af indskuddet af gælden.

Et beregningseksempel herpå kan ses af nedenstående - der tages udgangspunkt i at der betales topskat og at der ikke sker begrænsning i rentekorrektionen som følge af kapitalafkastet og nettorenteudgifterne:

Der overføres et banklån på kr. 1.000.000 med en rentesats på 7 % (rente i år 1 = 70.000). Lånet på kr. 1.000.000 medfører i sig selv at indskudskontoen bliver forringet med tilsvarende værdi (det antages at kursen på lånet er pari), hvorfor der i tilfældet sker en rentekorrektion på kr. 40.000 ud fra en rentekorrektion opgjort af SKAT i SKM2015.567.SKAT (4 %). Det samlede rentefradrag i den personlige indkomst vil således være kr. 70.000 – kr. 40.000 = kr. 30.000. Den skattemæssige fordel heraf vil derfor være $56,4 \% - 33,6 \%^{60} = 22,8 \%$ af kr. 30.000 = kr. 6.840 om året.

Såfremt der tages udgangspunkt i at den selvstændige erhvervsdrivende ikke betaler topskat, men ligger på en marginalskatteprocent på 40,3 %⁶¹, vil den skattemæssige fordel alt andet lige være mindre. Den skattemæssige fordel vil derfor være $40,3 \% - 33,6 \% = 6,7 \%$ af kr. 30.000 = kr. 2.010 om året.

Det kan derfor diskuteres om den forhøjede rentekorrektionssats, har nogen effekt set i forhold til en rentesats på 4 %, hvis der eksempelvis tages udgangspunkt i et forbrugslån der typisk ligger langt højere⁶²

⁶⁰ <http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skattevaerdi-af-fradrag-i-2015>

⁶¹ Lov 2014 1174 af 05/11/2014

⁶² <https://www.pengepriser.dk/Produkter/Sammenlign.htm?pld=5d8a203e-eb7b-4400-8c1b-df79a303da48>

11.1 Alternative løsningsforslag til rentekorrektionssatsen uden indgriben i indskudskontoen

Nedenfor er angivet nogle teoretiske forslag til, hvordan man lovmæssigt kan gøre rentekorrektionen mere effektiv, således at den opfylder sin oprindelige hensigt som selvkontrollerende effekt ved indskydelse af privat gæld.

- Rentekorrektion skulle ikke være begrænset af virksomhedens nettorenteudgifter.
- Rentekorrektionssatsen skulle hæves til eksempelvis +10%.
- Rentekorrektionssatsen skulle være variable og være lig med eller højere end rentesatsen på den indskudte private gældsforpligtelse.

Rentekorrektionen kan jf. VSL § 11, stk. 1 højest udgøre virksomhedens nettorenteudgifter som det kan ses i figur 12 i afsnit 11.

Ved at fjerne dette "loft" over rentekorrektion og herudover hæve rentekorrektionssatsen betragteligt kan man fjerne den selvstændige erhvervsdrivendes incitament til at indskyde private gældsforpligtelser og komme den utilsigtede anvendelse omkring indskud af private gældsforpligtelser endnu mere til livs.

Hvis der tages udgangspunkt i eksemplet i afsnit 11, vil ovenstående løsningsforslag medføre:

Der overføres et banklån på kr. 1.000.000 med en rentesats på 7 % (rente i år 1 = 70.000). Lånet på kr. 1.000.000 medfører i sig selv at indskudskontoen bliver forringet med tilsvarende værdi (det antages at kursen på lånet et pari). Da rentekorrektionen ud fra ovenstående løsningsforslag nu udgør 10 % vil rentekorrektionen derfor blive kr. 100.000. Hvis det antages at den indskudte gældsforpligtelse og dens renteudgifter er de eneste renteudgifter i virksomheden, vil rentekorrektionen jf. den gældende regel i VSL § 11, stk. 1 blive begrænset til kr. 70.000.

Såfremt man lovgivningsmæssigt udover at hæve rentekorrektionssatsen også fjernede begrænsningen i VSL § 11 stk. 1 ville dette medføre at der således blev tillagt kr. 100.000 i den personlige indkomst og fratrasket kr. 100.000 i kapitalindkomsten ud fra en renteudgift på kr. 70.000. Den selvstændige erhvervsdrivende ville derfor ikke kunne opnå en skattebesparelse ved

at indskyde den private gældsforpligtelse, men ville i stedet få en "skattemæssig straf" da rentekorrektionen ville medføre at de private renteudgifter ville blive beskattet som personlig indkomst frem for oprindelig kapitalindkomst.

Alternativt kunne man derfor indføre en variabel rentekorrektionssats der som minimum skulle følge rentesatsen på den indskudte private gældsforpligtelse. Havde man herudover også fjernet "loftet" jf. VSL § 11, stk. 1 som tidligere nævnt, kunne man med fordel også indføre en rentekorrektionssats der skulle være højere end rentesatsen på de private lån og herved give den selvstændige erhvervsdrivende den føromtalte "skattemæssige straf".

11.2 Delkonklusion rentekorrektion

Rentekorrektionen beregnes som følge af en negativ indskudskonto (alternativt, hvis der i løbet af året, har været foretaget både overførsler og indskud på indskudskontoen).

Konsekvenserne af den forhøjede rentekorrektion med lov nr. 992 (med +3 %-point set i forhold til kapitalafkastsatsen) medfører at det, alt andet lige, vil være mindre fordelagtigt at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Den forhøjede rentekorrektionssats vurderes dog ikke i alle tilfælde, at være høj nok til at fjerne incitamentet for den selvstændige erhvervsdrivende til at indskyde private gæld. Forudsat at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har behov for at opspare overskud i virksomhedsordningen eller har opsparede overskud der skal hæves, kan der fortsat opnås en fordel, så længe renten på den private gældsforpligtelse er højere end rentekorrektionssatsen på 4 % (2015 sats). Da rentekorrektionssatsen opgøres årligt, vil den skattemæssige fordel ændres fra år til år.

Lovgiver kunne have valgt at indføre nogle alternative løsninger for at fjerne det skattemæssige incitamentet den selvstændige erhvervsdrivende kan opnå ved at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Dette kunne ske i form af en meget højere rentekorrektionssats alternativt en variabel rentekorrektionssats der skulle følge rentesatsen på den private gældsforpligtelse. Dette kunne kombineres med en fjernelse af rentekorrektionsloftet i VSL § 11, stk. 1. Den nuværende rentekorrektionssats vurderes ikke, at have fjernet incitamentet til at indskyde private gældsforpligtelser fuldt ud.

12. Generelt om sikkerhedsstillelser

Før indførelsen af lov nr. 992, var der intet til hinder for, at der kunne stilles erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld. Dette blev af lov nr. 992 ændret, således, at en sådan disposition ikke længere er tilladt og vil udløse en form for straf hos den selvstændig erhvervsdrivende.

Ændringerne i reglerne omkring erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld, er det mest omfattende af de tre indgreb i virksomhedsordningen og har som følge heraf udløst mange bindende svar.

I dette afsnit vil vi kortfattet se på begrebet sikkerhedsstillelse og ændringerne heraf, samt et eksempel på erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld.

I det efterfølgende afsnit 13, vil vi gå i dybden med de problemstillinger som lov nr. 992 har medført. Disse problemstillinger er:

- Hvad er omfattet af betegnelsen en sikkerhedsstillelse?
- Hvilket beløb skal overføres til den skattepligtige – sikkerhedsstillelsens eller gældens værdi?
- På hvilken dato skal det ovenfor nævnte beløb opgøres?
- Hvordan skal det ovenfor nævnte beløb overføres til den skattepligtige – udenom eller via hæverækkefølgen?

12.1 Definitionen på en sikkerhedsstillelse

En sikkerhedsstillelse kan defineres som det forhold, hvor der stilles et bestemt aktiv til sikkerhed for en gældsforpligtelse. Dette betyder, at såfremt låntager ikke kan opfylde sin gældsforpligtelse til långiver, så opfyldes forpligtelsen ved, at långiver overtager det pågældende aktiv, som der er stillet sikkerhed i. Långiver kan derefter sælge aktivet og få hele eller dele af det fulde lån indfriet.

Enhver form for aktiv kan benyttes som sikkerhed, såfremt långiver accepterer, at aktivet stilles til sikkerhed.

Som udgangspunkt skal der være foretaget en sikringsakt, for eksempel tinglysning, før aktivet faktisk anses for at være stillet til sikkerhed. Dog kan andre forhold tale for, at virksomhedens aktiver på trods af manglende tinglysning godt kan anses for at være stillet til sikkerhed.

12.2 Sikkerhedsstillelse i forbindelse med virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen, som den så ud før den 16. september 2014, tillod kombinationen af privat gæld og sikkerhedsstillelse med virksomhedsordningens aktiver, og har gjort dette siden lov nr. 144 af 19. marts 1986⁶³. Dette ses af den juridiske vejledning afsnit E.G.2.5., hvori der stod følgende, før reglerne i lov nr. 992 trådte i kraft:

*”Den skattepligtige kan endvidere optage lån privat mod sikkerhed i virksomhedens aktiver uden at dette påvirker indskudskontoen.”*⁶⁴

Dette er efter lov nr. 992 ikke længere muligt, hvis man vil gøre brug af virksomhedsordningens oprindelige formål med indkomstudjævning.

Hvis der stilles sikkerhed med aktiver, som indgår i virksomhedsordningen for privat gæld, så anses den selvstændige erhvervsdrivende for at have foretaget en overførsel til sin privatøkonomi fra virksomhedsøkonomien. Beløbet, der anses for hævet, er den laveste værdi af sikkerhedsstillelsens størrelse og gældens kursværdi pr. 10. juni 2014 jf. VSL § 10, stk. 6., der henvises til afsnit 13.4.

Der er frist til ultimo 2017 for at afvikle sådanne sikkerhedsstillelser. Er dette ikke sket vil et eventuelt opsparet overskud komme til beskatning. Der vil ikke kunne opspares i virksomhedsordningen, før sikkerhedsstillelsen er fuldt ud afviklet. Der henvises til afsnit 13.3.1 og 13.9. Muligheden for at optage en erhvervsmæssig gæld, til finansiering af virksomheden og i denne forbindelse stille erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed begrænses ikke ved lov nr. 992.

Når der i det følgende henvises til at der stilles erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld, svarer dette til, at der er stillet erhvervsmæssige aktiver som indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed for privat gæld som ikke indgår i virksomhedsordningen.

Yderligere skal begrebet ”beskatning” i forbindelse med lov nr. 992s angivelse af ”overførsel til den skattepligtige” forstås i den sammenhæng, at en reel beskatning kun sker såfremt, der er opsparet overskud, der skal hæves, eller den selvstændig erhvervsdrivende har hævet mindre end årets overskud.

⁶³ <http://www.danskeadvokater.dk/Nyheder.aspx?ID=17069&Action=1&PID=28735&NewsId=16990>

⁶⁴ <http://www.hulgaardadvokater.dk/media/701/Virksomhedsordningen.pdf> - jf. den juridiske vejledning E.G.2.5.

12.3 Eksempel på problemstillingen vedrørende sikkerhedsstillelse⁶⁵

En virksomhed har følgende data (alle beløb er i danske kr.):

- Overskud af virksomhed	2.507.900
- Beskatning som personlig indkomst	<u>507.900</u>
- Rest som opsparet overskud	2.000.000
- Cirka skat af 507.900	192.900
- Tilbage efter skat (507.900 – 192.900)	315.000
- Privatforbrug	1.000.000
- Mangler (1.000.000 – 315.000)	685.000

Ovenfor kan ses, at der er hævet kr. 685.000 mere, end der var mulighed for i virksomheden. Disse kr. 685.000 lånes i banken, som et privat lån.

Virksomheden samt privat økonomien har følgende data:

Virksomheden

- Opsparet overskud	2.000.000
- Skat af opsparet overskud, 22 %	<u>440.000</u>
- Likviditet til rådighed	1.560.000

Privatforbrug jf. ovenfor

- Hævet i virksomheden efter skat	315.000
- Lånt i banken	<u>685.000</u>
- Samlet	1.000.000

Bank

- Indestående	2.000.000
- Latent skattebyrde	<u>-440.000</u>
- Til rådighed	1.560.000
- Lån i banken privat	685.000

Spørgsmålet ved ovenstående eksempel er, om den selvstændig erhvervsdrivende ville kunne have optaget et tilsvarende privat lån på kr. 685.000, hvis denne ikke havde kr. 1.560.000 stående som likvider i virksomheden?

⁶⁵ "Kursusmateriale Aktuel Skat 19. januar 2016" af Advokatfirmaet Tommy V. Christiansen – dias 11 og 12, under "Ændring af virksomhedsskatteloven" side 11 og frem

Hvis den selvstændig erhvervsdrivende kunne optage dette private lån uden, at banken ser på det faktiske indestående i virksomhedens økonomi, er der ingen sikkerhedsstillelse, og dermed er denne ikke omfattet af lov nr. 992.

Ville banken, modsvarende, kun yde lånet til den selvstændig erhvervsdrivende, fordi virksomheden havde et indestående på kr. 1.560.000, vil dette være en sikkerhedsstillelse, hvor virksomhedens aktiver (indeståendet) stilles til sikkerhed for den private gæld. Dette lån vil derfor være omfattet af lov nr. 992.

Herudover er problemstillingen, hvordan behandlingen af en eventuel sikkerhedsstillelse der omfattes af lov nr. 992 skal ske samt, hvornår sikkerhedsstillelsen faktisk er stillet. Tidspunktet for sikkerhedsstillelsen har betydning for den selvstændige erhvervsdrivendes muligheder for omvalg af dispositioner, udligning af eksisterende sikkerhedsstillelser og opsparing af overskud.

13. Sikkerhedsstillelse

Vi vil nedenfor blandt andet komme med eksempler på problemstillingerne omkring sikkerhedsstillelser samt henvise og beskrive domsafsigelser, bindende svar samt høringssvar, som vurderes at belyse området. Det vil i alle eksemplerne nedenfor forudsættes, at der er tale om aktiver, som indgår i virksomhedsordningen og gæld der ikke indgår i virksomhedsordningen.

13.1 Tvivlsområdet – Hvad er omfattet af betegnelsen en sikkerhedsstillelse

I forbindelse med reglerne i lov nr. 992, VSL § 10 stk. 6 stilles der jf. afsnit 12 skærpede krav til benyttelsen af sikkerhedsstillelser.

Det er vigtigt at vide præcist, hvad en sikkerhedsstillelse står for, for ikke at blive omfattet af lov nr. 992. Netop dette område har flere efterspurgt mere præcise definitioner på blandt andet ved spørgsmål til skatteministeriet via høringssvar.

Der er som udgangspunkt ingen tvivl om, at de almindelige former for sikkerhedsstillelse, såsom tinglyst pantebrev for gæld, anses som en sikkerhedsstillelse. Dog er der andre områder, som er mere tvivlene i forhold til, om disse anses som værende en sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992.

Sikkerhedsstillelse ud fra skatteministeriets høringssvar

Danske Advokater har skrevet følgende til skatteministeriet: *"Det ønskes en præcisering af begrebet "sikkerhedsstillelse"...."*⁶⁶. Dette har skatteministeriet responderet på med følgende fortolkning:

"Det vil være udgangspunktet, at der skal være foretaget en særskilt sikringsakt fx tinglysning, før virksomhedens aktiver anses for at være stillet til sikkerhed for privat gæld..... Det kan dog ikke på forhånd udelukkes, at andre aftaler eller forhold i øvrigt kan inddrages i vurderingen af, om virksomhedens aktiver anses for at være stillet til sikkerhed for privat gæld.

.... bankernes almindelige modregningsadgang efter omstændighederne kan blive omfattet af værnsreglerne i lovforslaget"

Dette svar beskriver, at der skal ske en form for sikringsakt for, at der er tale om en sikkerhedsstillelse. Svaret bemærker dog, at andre forhold kommer på tale i vurderingen, for

⁶⁶ Høringssvar fra skatteministeriet den 11. august 2014, side 21 øverst.

eksempel, hvis et pengeinstitut har en modregningsadgang i alle den selvstændige erhvervsdrivendes aktiver. Dette gælder også de aktiver som indgår i virksomhedsordningen. Der kan konkluderes ud fra ovenstående svar, at disse former for sikkerhedsstillelse umiddelbart ”kan” være omfattet. Denne besvarelse vurderes at være lidt svag, da der ikke præciseres yderligere, hvad der indgår i betegnelsen sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992.

Skatteministeriet besvarer herudover et spørgsmål fra Advokatrådet omkring, hvad en sikkerhedsstillelse indebærer (uddrag heraf):

”Udgangspunktet.....et pengeinstitut har en generel modregningsadgang, ikke er nok til, at aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, anses for at være stillet til sikkerhed for privat gæld.”⁶⁷

I dette svar fastlægges det mere præcist, at en generel modregningsadgang i et pengeinstitut *ikke* anses for fyldestgørende for, at der er tale om en sikkerhedsstillelse. Ligeledes i dette svar bliver der afslutningsvist gjort opmærksom på, at særlige omstændigheder kan tale for, at der alligevel er tale om en sikkerhedsstillelse. Der nævnes, at:

”Under særlige omstændigheder vil en generel modregningsadgang dog kunne anses for at være en sikkerhedsstillelse.”

Det tyder på, at en generel modregningsadgang i pengeinstituttet, afhængig af aftalens omfang, kan falde ind under reglerne for sikkerhedsstillelse. Det kan for eksempel være, hvis bankens aftale indebærer en klar sammenhæng mellem en privat kassekredit og et indestående på virksomhedens driftskonti. En yderligere indikator på, at der er tale om en sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992, er hvis der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed for den private gæld. Dette kan dermed indikere, at det erhvervmæssige indestående er stillet som ”skjult” sikkerhed for den private gæld.

Det kan således konkluderes, at ovenstående høringssvar ikke yderligere konkretiserer hvad en sikkerhedsstillelse rent faktisk omfatter.

⁶⁷Høringssvar fra skatteministeriet den 11. august 2014, side 2 øverst.

Sikkerhedsstillelse ifølge advokat Tobias Stenkær Albrechtsen og vidensjurist Thomas Rønfeldt

Advokat Tobias Stenkær Albrechtsen og vidensjurist Thomas Rønfeldt er begge fra Skattesagsadvokaterne ApS og har som følge af skatteministeriets manglende konkretisering af begrebet "sikkerhedsstillelse" i høringssvarene, vurderet, at disse upræcise svar afspejles i de afsagte bindende svar og domme indenfor området.

Derfor har de udarbejdet en artikel, hvor de præcisere og fastlægger begrebet sikkerhedsstillelse⁶⁸.

Kaution:

En kaution er en form for sikkerhedsstillelse, hvor tredjemand garanterer for betalingen af en låntagers gæld overfor långiver.

Det afgørende er omfanget af kautionen. Har kautionen en karakter af sammenhæng mellem kredit i privatsfæren og aktiver i virksomhedsordningen, så vil der være tale om en sikkerhedsstillelse, som der ikke er tilladt ifølge lov nr. 992.

Det afgørende for omfanget af kautionen er jf. SKATs vurdering, om man ville have stillet en tilsvarende kaution for tredjemand⁶⁹.

Skatteministeriet har følgende opfattelse af om en personlig kaution anses som en sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992⁷⁰:

"Det er udgangspunktet, at det forhold, at der er stillet en personlig kaution, i sig selv ikke er nok til, at aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, anses for at være stillet til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i ordningen..."

Dermed vil en påtagelse af en kautionsforpligtelse ikke være i strid med VSL § 10, stk. 6, der kan dog være forhold, som medføre at denne alligevel er omfattet. Dette vil kræve en særskilt vurdering.

⁶⁸ Artikel "Sikkerhedsstillelse ved virksomhedsordningen" FDR2016.1.18, af advokat (H) Tobias Stenkær Albrechtsen og videnjurisk ph.d. (jur) Thomas Rønfeldt – skattesagsadvokaterne ApS.

⁶⁹ DAHL advokatfirma "L200 fra folketingsåret 2013/2014 om ændring af virksomhedsskatteloven" af Advokat Bent Ramskov, januar 2016

⁷⁰ SKM2015.616.SR + Skatterådets svar på spørgsmål 247 af 5. december 2014

Som eksempel på en kaution kan henvises til det bindende svar af 25. august 2015 SKM2015.566.SR⁷¹, hvor den pågældende kaution ikke blev betragtet som en sikkerhedsstillelse. I dette bindende svar var der tale om et selskab, der påtænker at låne kr. 3.250.000 til brug for køb af anparter i et andet selskab. Kravet for dette lån var, at der blev stillet personlig kaution. Spørgsmålet i det bindende svar lød på, om selskabets ejer måtte stille personlig kaution mod lån til køb af anparter i et andet selskab, og om dette skulle anses som en hævnning. Da der ikke var stillet sikkerhed i virksomhedsordningens aktiver, men alene tale om en personlig kaution medførte dette ikke, at der var tale om en sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992.

Aftaleretlige sikkerhedsstillelser:

Denne form for sikkerhedsstillelse kan for eksempel være boslodskrav ved skilsmisse, jf. SKM2015.618.SR. Hvis der stilles aktiver, som indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for boslodskrav ved skilsmisse, vil dette svare til en sikkerhedsstillelse, som falder under lov nr. 992 og dermed udløse beskatning jf. VSL § 10, stk. 6. Modsvarende, var der blevet foretaget udlæg i sikkerheden for kravet, havde dette ikke ført til beskatning.

Der skal under alle omstændigheder være tale om en aftaleretlig sikkerhedsstillelse for, at den falder under reglerne jf. lov nr. 992. Dermed vil en såkaldt tvungen sikkerhedsstillelse ikke være omfattet herunder eksempelvis udlæg.

Modregningsadgang:

Skatterådet har i et bindende svar SKM2015.502.SR⁷² taget stilling til en privat kassekredit uden privat sikkerhedsstillelse. Der var ikke oprettet nogen sikkerhedsstillelse, men pengeinstituttet havde generel modregningsadgang.

Der kræves en konkret vurdering for at fastlægge om virksomhedsordningens aktiver i realiteten stilles til sikkerhed herfor. Dette er på trods af, at en generel modregningsadgang for banken jf. tidligere omtalt, ikke er nok til at der er tale om en sikkerhedsstillelse som vil udløse beskatning.

⁷¹ SKM2015.566.SR

⁷² Artikel "Sikkerhedsstillelse ved virksomhedsordningen" FDR2016.1.18, af advokat (H) Tobias Stenkær Albrechtsen og videnjurisk ph.d. (jur) Thomas Rønfeldt – skattesagsadvokaterne ApS. + SKM2015.502.SR + SKM2015.471.SR

Det skal derfor vurderes, om den private kassekredit ville havde været givet, uanset virksomhedens aktiver. I den konkrete sag vurderedes det, at kreditten ville være givet under alle omstændigheder, dermed udløstes der ikke beskatning i dette tilfælde.

Det er vigtigt at holde sig for øje at forefindes der ingen private aktiver, som ville kunne stille sikkerhed for en privat kassekredit, vil aktiverne i virksomhedsordningen være dem som stiller sikkerheden, hvilket dermed vil udløse beskatning jf. lov nr. 992. Dette gælder uanset om, der er stillet formel sikkerhed eller ej.

Bankens almindelige modregningsadgang er derfor ikke i sig selv en sikkerhedsstillelse. Udgangspunktet er, at der skal være foretaget en sikringsakt.

Der oplyses i det bindende svar følgende:

*"Uanset, at pengeinstituttet kan gøre brug af dansk rets almindelige modregningsret, bevirker dette efter vores opfattelse ikke, at der konkret kan anses for at være stillet sikkerhed for et træk på den private kassekredit..... Sidstnævnte kan betyde, at bankernes almindelige modregningsadgang efter omstændighederne kan blive omfattet af værnsreglerne i lovforslaget."*⁷³

Dermed skal der ses på den konkrete sag for at fastlægge om der er sikkerhedsstillelse via en modregningsadgang, hvorfor det kan være en fordel at indhente et bindende svar. Konklusionen i SKM2015.502.SR er herudover at *"der er herefter ikke grundlag for beskatning efter virksomhedsskattelovens § 10, stk.", da en generel modregningsregel ikke er nok i sig selv.*

Alskyldserklæringer:

Ved en alskyldserklæring skriver den selvstændige erhvervsdrivende under på en sikkerhedsstillelse overfor pengeinstituttet. Herved stilles der sikkerhed for ethvert mellemværende, som der måtte være med pengeinstituttet. Denne alskyldserklæring betyder, at al gæld som den selvstændig erhvervsdrivende optager i banken, som der normalt ikke ville være stillet separat sikkerhedsstillelse for, indgår under alskyldserklæringen.

⁷³ <http://skat.dk/SKAT.aspx?old=2176524&vld=0> SKM2015.502.SE

Har den selvstændige erhvervsdrivende eksempelvis optaget et separat lån i pengeinstituttet, anses dette automatisk som en privat gæld med sikkerhed i virksomhedens aktiver jf. lov nr. 992, såfremt der ikke er stillet særskilt privat sikkerhed for gælden. Ved at stille privat sikkerhed, viser dette at den private gæld ikke anses som værende tilhørende den erhvervsmæssige sikkerhedsstillelse. Her skal der gøres opmærksom på, at bortfalder den særskilte privat stillede sikkerhed på et tidspunkt, og den private gæld fortsat eksisterer, så vil denne falde under den eksisterende alskyldserklæring og dermed være omfattet af lov nr. 992.

Vurderingen ovenfor fastholder skatteministeriet også i deres høringssvar af 11. august 2014 med følgende besvarelse af spørgsmålet stillet af Finansrådet:

”Som udgangspunkt vil det forhold, at den selvstændigt erhvervsdrivende har underskrevet en alskyldserklæring ikke være omfattet af lovforslaget, hvis der samtidigt er stillet særskilt privat sikkerhed for den private gæld.”⁷⁴

Dermed er det vigtigt, at den selvstændig erhvervsdrivende har styr på, at den private sikkerhedsstillelse ikke ophører uden, at den private gæld samtidig ophører, når der er stillet alskyldserklæring for at undgå beskatning jf. lov nr. 992.

Virksomhedspant:

Et virksomhedspant er et såkaldt ”flydende pant”. Dette betyder, at pantets værdi automatisk ændres/justeres i forhold til værdien af virksomhedens aktiver⁷⁵.

Jf. skatteministeriets svar til spørgsmål 250, oplyses at⁷⁶:

”Stilles der ikke særskilt privat sikkerhed svarede til den private gælds kursværdi, vil en del af virksomhedspantet, og dermed aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, reelt være stillet til sikkerhed for den private gæld.”

Er sikkerhedsstillelsen ”flydende” som ved et virksomhedspant, vil den selvstændig erhvervsdrivende blive beskattet, hvis der tilføres aktiver til virksomhedsordningen, da sikkerhedsstillelsen øges såfremt sikkerhedsstillelsens værdi er lavere end gældens kursværdi. Hvis

⁷⁴ Høringssvar af 11. august 2014, side 26 nederst, til Finansrådet

⁷⁵ http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/Indgreb%20i%20virksomhedsordningen%20vedtaget

⁷⁶ SKM2015.616.SR

gælden modsvarende er lavere end sikkerhedsstillelsen, vil det være gældens kursværdi, som er udgangspunktet for beskattningen. Er gældens kursværdi ikke ændret, har en forøgelse af aktiver i virksomheden ikke betydning⁷⁷.

Er det derimod gælden der er "flydende", som for eksempel en kassekredit, vil det være det beløb, der faktisk er trukket på kassekrediten, der er relevant og ikke selve trækningsretten.⁷⁸ For yderligere omtale af kassekredit henvises til afsnit 13.4.3.

Jf. høringsvaret af 11. august til Dansk Erhverv (side 14) udtaler skatteministeriet, at en privat gæld, hvor der ikke er stillet særskilt sikkerhedsstillelse for denne, vil være omfattet af virksomhedspantet. Hvis der er stillet privat sikkerhed for den private gæld, vil denne ikke være omfattet af lov nr. 992.

Hertil har vi nedenfor opstillet 4 eksempler på problemstillingen omkring virksomhedspant:

1) Forøgelse af aktivernes værdi

Der er jf. lov 992 opstillet skæringsdato den 10. juni 2014. Der tages udgangspunkt i, at den selvstændige erhvervsdrivende på denne dato har en privat gæld på kr. 2 millioner og et virksomhedspant på kr. 1 million, som står til sikkerhed for al den gæld, som den selvstændige erhvervsdrivendes måtte have. Efter skæringsdatoen tilføres der aktiver til virksomheden på kr. 1 million, hvilket virksomhedspantet forøges med. Grundet denne forøgelse af sikkerhedsstillelsen vil den selvstændige erhvervsdrivende nu blive anset for at have foretaget en ny sikkerhedsstillelse på kr. 2 millioner, da sikkerheden i aktiverne er forøget med kr. 1 million. Dermed vil der ske overførsel til den skattepligtige af det fulde beløb kr. 2 millioner.

2) Forøgelse af aktivernes værdi, med sekundær panterettighed

Der tages udgangspunkt i de, i eksempel 1 nævnte beløb, hvor virksomhedspantet forøges med kr. 1 million. Dog er denne tilførsel af aktiver, i dette tilfælde, allerede pantsat særskilt til tredjemand. Dette betyder, at selvom aktivernes værdi nu er øget, så har tredjemand panteretten til disse

⁷⁷ L123 side 36

⁷⁸ http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/Indgreb%20i%20virksomhedsordningen%20vedtaget

aktiver. Disse aktiver indgår derfor ikke i virksomhedspantet. Dermed vil denne disposition ikke blive anset som en ny sikkerhedsstillelse.

3) Forøgelse af aktivernes værdi med særskilt privat sikkerhedsstillelse

Den selvstændige erhvervsdrivende har d. 10. juni 2014 en privat gæld på kr. 2 millioner og et virksomhedspant på kr. 1 million, som er stillet til sikkerhed for al gæld, som den selvstændige erhvervsdrivende måtte have. Men for den private gæld på kr. 2 millioner er der stillet særskilt privat sikkerhed. Dermed vil dette ikke have nogen konsekvens, hvis der tilføjes aktiver senere hen i virksomhedsordningen som i eksempel 1 og 2.

4) Virksomhedspant samtidig med privat sikkerhed

I året 2015 oprettes et virksomhedspant med værdi på kr. 2 millioner, som stilles til sikkerhed for en privat gæld på kr. 1 million. Samtidig stilles der en privat sikkerhed på kr. 1 millioner for den private gæld af samme værdi. Den 5. januar 2016 har den private sikkerhedsstillelse ikke længere nogen værdi, og dermed stiller den ikke længere sikkerhed. Derefter er der alene virksomhedspantet tilbage, som derfor også stiller sikkerhed for den private gæld. Så snart den private gæld omfattes af virksomhedspantet, sker der en ny sikkerhedsstillelse, og dermed skal der ske overførsel til den skattepligtige via hæverækkefølgen.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende den 7. januar 2016 stiller en ny privat sikkerhed på kr. 1 million for den private gæld, har dette ingen indflydelse på den før omtalte beskatningen af sikkerhedsstillelsen. Den skattepligtige vil fortsat blive beskattet via hæverækkefølgen af kr. 1 million den 5. januar. Dette sker uforagtet, at der stilles ny privat sikkerhed få dage efter. Det skyldes at beskatningen indtræder så snart den private gæld omfattes af virksomhedspantet.

13.2 Undtagelser til betegnelsen "sikkerhedsstillelse"

I lov nr. 992 § 1, afsnit 2 angives undtagelserne til de sikkerhedsstillelser, der ikke er omfattet af VSL § 10, stk. 6, disse indføres i VSL § 10, stk. 7-9 og lyder som følgende:

"§ 10, Stk. 7. Stk. 6 finder ikke anvendelse, hvis sikkerhedsstillelsen er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition."

"§ 10, Stk. 8. Stk. 6 finder ikke anvendelse for gæld med pant i ejendomme omfattet af § 1, stk. 3, 2. og 3. pkt., i det omfang gælden ikke overstiger ejendomsværdien med tillæg af udgifter til forbedringer....."

"§ 10, Stk. 9. Stk. 6 finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der etableres fra og med den 11. juni 2014 til og med den 31. december 2017, i det omfang sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, og beløbsmæssigt ikke overstiger denne."

I forlængelse heraf henvises til det bindende svar af SKM.2015.566, hvor spørgsmålet lyder:

"Det ønskes bekræftet, at der kan optages et lån i den private bolig med personlig hæftelse, uden at dette betyder at beløbet er en hævning i virksomhedsskatteordningen, jf. de nye regler i L 200 2013-14"

Hertil svares "ja". Dette er også logisk, da der i dette spørgsmål ikke er nogen erhvervmæssige aktiver, som står til sikkerhed for den private gæld. Så længe der er stillet separat privat sikkerhed for den private gæld, vil der ikke blive udløst nogen beskatning.

Ydermere vil den selvstændig erhvervsdrivende ikke være omfattet af problematikken ved erhvervmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld, hvis banken ville have ydet det private lån uden at tage virksomhedens aktiver i betragtning.

13.2.1 Undtagelse 1: Forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10, stk. 7

I det bindende svar SKM2016.96.SR afgivet af skatterådet den 26. januar 2016 beskrives, hvad der bestemmer om der er tale om en forretningsmæssig disposition. Det bindende svar vedrører et ejerpantebrev i en udlejningsejendom til sikkerhed for en privat bankgæld. Der henvises i det bindende svar til lov nr. 992, 2013/14 betænkningen, hvori der står skrevet følgende (udklip):

"..... For at der kan være tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, skal dispositionen (sikkerhedsstillelsen) tjene et forretningsmæssigt formål for den skattepligtiges virksomhed under virksomhedsordningen.

Ved vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på, om det er den løbende samhandel mellem den skattepligtige virksomhed under virksomhedsordningen og låntager, som afstedkommer behovet for sikkerhedsstillelse.....

Det vil dog altid være en konkret vurdering....."

Der gives i det bindende svar to vejledende punkter, som kan være med til at afgøre om der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Dog med det forbehold at det altid er en konkret vurdering fra sag til sag:

- Løbende samhandel mellem den selvstændig erhvervsdrivende der anvender virksomhedsordningen og låntager.

Såfremt at leverandøren til den selvstændig erhvervsdrivende ikke har likviditet nok til at gennemføre en ordre, som er afgivet af den selvstændige erhvervsdrivende, så kan denne stille sikkerhed overfor leverandørens bank, således at de økonomiske midler som leverandøren har behov for, frigives til at udføre ordren. Dette anses som en sikkerhedsstillelse i forbindelse med den løbende samhandel.

Det var i første omgang ikke tilladt at stille sikkerhed for erhvervsmæssig gæld til tredjemand, men dette blev efter høringssvarene ændret, så længe der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

- Tjene til et forretningsmæssigt formål

Der skal være en konkret forretningsmæssig årsag til sikkerhedsstillelsen. Dette kan som nævnt ovenfor ske som led i sædvanlig løbende samhandel og derfor med en modydelse fra tredjemand. Samhandlen skal herudover være sket ud fra armslængde princippet jf. SKM2015.528.SR.

Det er ofte svært at definere præcist, hvad en forretningsmæssig disposition er, og om man er omfattet af definitionen "sædvanlig forretningsmæssig disposition", hvorfor dette ofte kræver et bindende svar.⁷⁹

⁷⁹ "Sikkerhedsstillelse ved virksomhedsordningen" af Advokat Tobias Stenkær Albrechtsen og videnjurist ph.d Thomas Rønfeldt.

Som eksempel på ovenstående problemstilling:

1) Ikke forretningsmæssig begrundet

Der kan henvises til svar nummer 42 den. 5. september 2014, stillet til Skatteudvalget om en landmand, der har stillet virksomhedens aktiver til sikkerhed for gæld til køb af aktier. Aktierne er i et udenlandsk selskab, som der ikke er samhandel med.

Skatteministeriet angiver i sin begrundelse:

”Købet af aktierne er ikke knyttet til den driftsmæssige interesse for virksomheden under virksomhedsordningen, men udspringer af ejerens øvrige interesser og er udtryk for en formuemæssig placering af private midler...”⁸⁰

Dermed er der ikke tale om en forretningsmæssig begrundet sikkerhedsstillelse og heller ikke en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Dermed vil denne sikkerhedsstillelse udløse beskatning jf. lov nr. 992.

2) Bindende svar - realkreditlån udlejningsejendom – sædvanlig forretningsmæssig disposition

I dette tilfælde er der tale om et bindende svar af 7. september 2015, SKM2015.581.SR.

I det bindende svar ønskes der en bekræftelse på, at et realkreditlån med sikkerhed i en udlejningsejendom, som indgår i virksomhedsordningen, er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, og dermed ikke skal afvikles inden den 31. december 2017 for, at den selvstændig erhvervsdrivende fortsat har mulighed for at opspare i virksomhedsordningen.

Det korte svar i dette bindende svar er ”nej”.

Begrundelsen er, at ejendommen er indskudt i virksomhedsordningen, hvor der i forvejen er en anden aktivitet, hvorfor disse to nu skal betragtes under et. Der er opsparet overskud samt negativ indskudskonto på tidspunktet for indskuddet af ejendommen. I forbindelse med indskuddet af ejendommen holdes gælden udenfor virksomhedsordningen. Ejendommens værdi overstiger kursværdien på realkreditlånet, og denne er optaget før den 11. juni 2014.

⁸⁰ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/42/svar/1153632/1396692/index.htm>

Spørger mener, at gældens værdi og lånet ikke er anvendt til at finansiere privatforbrug, og derfor ikke bør opfattes som en sikkerhedsstillelse jf. lov nr. 992.

Som hovedregel jf. VSL § 10, stk. 6 og 7 anses det laveste beløb af gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse for overført til den selvstændig erhvervsdrivende. Hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition (hvilket kræver en særskilt vurdering), så skal sikkerhedsstillelsen ikke opfattes som værende i strid med lov nr. 992.

Der kan kun opspares overskud i virksomhedsordningen, hvis realkreditlånet anses som stillet i led med en sædvanlig forretningsmæssig disposition eller er afviklet inden den 31. december 2017 (forudsat at bagatelgrænsen på kr. 500.000 ikke er overskredet pr. 10. juni 2014).

SKAT vurderer i dette tilfælde, at der ikke kan gøres brug af undtagelsen jf. VSL § 10, stk. 7, da sikkerhedsstillelsen ikke overholder den første af de to kriterier, som SKAT mener definere om der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition:

"For det første vil det altid være et krav, at behovet for sikkerhedsstillelsen udspringer af en anden forretningsmæssig disposition.

For det andet skal dispositionen i form af sikkerhedsstillelsen tjene et forretningsmæssigt formål."⁸¹

13.2.2 Undtagelse 2: Blandede benyttede ejendomme jf. VSL § 10, stk. 8

"Aktiver, der benyttes både til erhvervmæssige og private formål, indgår ikke i den selvstændige erhvervsvirksomhed. Dog indgår i virksomheden den erhvervmæssige del af en ejendom...." jf. VSL § 1, stk. 3.

Dermed indgår blandede benyttede aktiver, som hovedregel ikke i virksomhedsordningen dog med undtagelse af blandede benyttede ejendomme, når der kan foretages en fordeling af ejendomsværdien mellem den erhvervmæssige og den private andel. I dette tilfælde kan blandt andet nævnes de ejendomme der er oplistet i VSL § 22c, stk. 2, pkt. 4:

"fast ejendom, som benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug"

⁸¹ Svar til FSR af 8. september 2014, fra ministeriet, jf. SKM2015.581.SR

Den særskilte vurdering, som skal foretages af ejendommen i forhold til erhvervsmæssig og privat andel, kan findes på ejendomsvurderingen. Værdien af stuehuset samt udgifter hertil anses for, at vedrører den private andel.

Ifølge det oprindelige forslag til lov nr. 992, var der ikke indarbejdet en undtagelse omkring blandede benyttede ejendomme. Denne tilføjelse blev først tilføjet i ændringsforslag nr. 6 af 3. september 2014. Det kom til offentlighedens kendskab, at denne ændring ville finde sted i høringsvarene fra Skatteministeriet af den 11. august 2014. Heri står anført som svar til blandt andet Agroskat:

”Der vil blive stillet ændringsforslag til lovforslaget, hvorefter sikkerhedsstillelse i virksomhedens aktiver for gæld i den private del af en blandet benyttet ejendom tillades, så længe gælden ikke overstiger værdien af privatboligen.”⁸²

Det beløb, som bliver undtaget af ovenstående ændring, medfører, at privat beboelsen ikke må overstige den kontante anskaffelsessum eller ejendomsvurderingen med tillæg af udgifter til forbedring foretaget efter sidste vurdering.

Der skal derfor sondes mellem nyopførsel og forbedringer. Er der sket en forbedring, skal denne bruges i relation til ejendomsvurderingen, hvorimod forbedringerne ikke kan tillægges, hvis der gøres brug af den kontante anskaffelsessum. Omkostningerne i forbindelse med en nyopførsel svarer til den kontante anskaffelsessum.

Nedenfor er angivet 5 eksempler på blandet benyttede ejendommers behandling i forbindelse med sikkerhedsstillelse:

1) Beskatning af ekstra lån

I dette eksempel er der tale om en landbrugsejendom, hvor stuehuset har en anskaffelsessum på kr. 800.000. Der er optaget privat gæld på kr. 800.000 svarende til stuehusets anskaffelsessum. Herefter optages der kr. 200.000 ekstra i privat gæld hvorefter den samlede private gæld udgør kr. 1 million, med sikkerhed i stuehuset. Denne disposition har ingen konsekvenser for den selvstændige erhvervsdrivende, da der måles på den laveste værdi. Havde der for det ekstra lån på

⁸² ⁸² Høringssvar fra skatteministeriet side 6, Agroskat

kr. 200.000, modsætningsvis været stillet sikkerhed med erhvervsmæssige aktiver, ville dette udløse en overførsel via hæverækkefølgen.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, om ejendommens værdi har ændret sig i forbindelse med optagelse af et nyt lån med dertilhørende sikkerhedsstillelse.

2) Værdiansættelse

Det bindende svar i SKM2016.44.SR⁸³ behandler værdiansættelsen efter forbedringer af et stuehus i forbindelse med en landbrugsejendom.

Stuehuset har en værdi af kr. 1.161.000 og er beboet af landmanden og er betalt ved privat gæld. Den 10. juni 2014 er restgælden på lånet kr. 771.215. I år 2005 og 2006 bliver stuehuset forbedret for henholdsvis kr. 555.000 og kr. 432.360, hvor der i denne forbindelse optages ny lån. Den samlede restgæld i privatsfæren er pr. 10. juni 2014 udgør kr. 2.726.217.

Den selvstændig erhvervsdrivende kan uden skattemæssig konsekvens stille erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld, hvis gælden ikke overstiger ejendomsvurderingen eller den kontante anskaffelsessum af stuehusets andel. Forbedringer foretaget efter seneste ejendomsvurdering vil kunne tillægges opgørelsen af stuehusets værdi jf. spørgsmål 3 i det bindende svar.

Jf. VSL § 10, stk. 8 og dennes forarbejder (i spørgsmål 1 i det bindende svar) samt ministersvar kan den faktiske anskaffelsessum anvendes. Hvilket vil sige summen af købet i år 2002 med tillæg af forbedringerne i år 2005 og 2006 svarende til kr. 2.148.360. Denne værdi er derfor gældende den 10. juni 2014.

Såfremt ejendomsvurderingen anvendes, oplyser SKAT i det bindende svar, at der ikke kan tillægges forbedringsomkostningerne fra år 2005 og 2006, da der løbende foretages en ny ejendomsvurdering, som tager højde for forbedringerne.

⁸³ Herudover henvises til yderligere bindende svar omkring stuehus og sikkerhedsstillelser, SKM2016.5.SR + SKM2016.69.SR

3) Kontant anskaffelsessum / nedrivning af stuehus

Det oplyses følgende i svaret fra skatteministeriet i spørgsmål 262 af 5. december 2014:

En ejendom er købt i 1984, hvoraf stuehusets har en værdi på kr. 500.000. I 2002 nedrives stuehuset og et ny opføres til kr. 2.200.000. Disse faktiske omkostninger bekræftes af skatteministeriet at svare til den kontante anskaffelsessum jf. VSL § 10, stk. 8.⁸⁴

4) Forbedringer stuehus - byggekredit

Når der gives pant jf. VSL § 10, stk. 8, pkt. 2, vurderes ejendommens værdi på det tidspunkt, hvor pantet gives. Den skattepligtige har kun mulighed for at belåne ejendommen til forbedring af stuehuset, så længe der er "luft" i pantet til dette jf. VSL § 10, stk. 6. Når der foretages udgifter til forbedringer, kan disse tillægges ejendommens værdi, hvis de ikke allerede er inkluderet i ejendomsvurderingen.

Antag at sikkerheden via pantet i de erhvervsmæssige aktiver er udfyldt 100 % af privat gæld. Når der tages et nyt lån, anses sikkerhedsstillelsen for været stillet på det tidspunkt, hvor gælden optages. Når lånet optages, er der endnu ikke foretaget nogen forbedringer og kan derfor ikke tillægges ejendomsvurderingen, da forbedringen endnu ikke er foretaget.

Dette giver den selvstændige erhvervsdrivende en udfordring i forhold til ekstra belåning, hvis der ikke er "luft" i pantet til det ekstra lån i forbindelse med forbedringen.

Det bindende svar SKM2015.805.SR omhandler en byggekredit (med pant i fast ejendom) ydet af banken til opførsel af et nyt stuehus. Det vil i denne sag gerne bekræftes, at byggekreditten i forbindelse med opførelse af det nye stuehus, jf. VSL § 10, stk. 6, kun beskattes i takt med, at der hæves på byggekreditten udover stuehusets værdi jf. VSL § 10, stk. 8.

Som udgangspunkt har VSL § 10, stk. 8 primært sigte på eksisterende ejendomme, i forbindelse med relationen mellem privat gæld og værdien af stuehuset. Dermed synes ejendomme under opførelse ikke at være omfattet.

Det er i det bindende svar SKATs opfattelse, at der må stilles ekstra krav i forbindelse med opførelse af et nyt stuehus. Det er SKATs opfattelse, at hvis der under byggeriets finansiering

⁸⁴Svar nr. 262 af 5. december 2014 afgivet af Skatteministeriet til Skatteudvalget. + SKM.2016.44.SR

etableres en kredit (et forhåndslån), så vil denne være undtaget for VSL § 10, stk. 6, så længe der kun udbetales beløb, som fremkommer i forbindelse med byggeriet. Dette falder derefter under den kontante anskaffelsesværdi for stuehuset.

5) Stuehus⁸⁵

SKAT giver i det bindende svar af SKM2016.44.SR nogle eksempler i forbindelse med sikkerhedsstillelse i et stuehus. Et af disse eksempler lyder således:

Stuehuset i en landbrugsejendom (inklusive stuehus) har en værdi af kr. 1 million, hvoraf anskaffessummen udgør kr. 800.000. Af det samlede lån i landbrugsejendommen, er kr. 2 millioner placeret uden for virksomhedsordningen. Den 10. juni 2014 var den private restgæld kr. 1,5 million med et vurderet stuehus på kr. 1,8 million.

Stuehusets ejendomsvurdering på kr. 1 million i 2010 i forbindelse med pantsætningen skal sammenholdes med gældens kursværdi pr. 10. juni 2014 på kr. 1,5 million. Dermed er der en sikkerhedsstillelse på kr. 500.000, som kan indeholdes bagatelgrænsen.

Det er uden betydning, at stuehusets værdi pr. 10. juni 2014 er steget til kr. 1,8 million, selvom dette overstiger gælden pr. 10. juni 2014.

13.2.3 Undtagelse 3: Afløser eksisterende sikkerhedsstillelse, jf. VSL § 10, stk. 9

Der er jf. VSL § 10, stk. 6 angivet en tredje undtagelse, som mulighed for, at man kan udskifte en sikkerhedsstillelse i perioden 11. juni 2014 til 31. december 2017, når denne afløser en tidligere sikkerhedsstillelse, så længe værdien ikke overstiger den gamle sikkerhedsstillelse, og hvis denne i forvejen eksisterede den 10. juni 2014.

Undtagelsen i VSL § 10, stk. 9, kan derfor ikke anvendes når sikkerhedsstillelsen er etableret fra og med den 11. juni 2014.

Den 31. december 2017 svarer til datoen for hvornår sikkerhedsstillelser for privat gæld fra før 11. juni 2014 skal være afviklet for, at den selvstændige erhvervsdrivende fortsat kan anvende virksomhedsordningens regler for at opspare overskud.

⁸⁵ SKM2016.44.SR

Udskiftningen/afløsning af en eksisterende sikkerhedsstillelse kan kun foretages én gang uden konsekvenser for den selvstændig erhvervsdrivende. Foretages udskiftningen af den eksisterende sikkerhedsstillelse i den tilladte ovenfor nævnte periode, vil denne lovgivningsmæssig herefter svare til en "ny" sikkerhedsstillelse. Undtagelsen gælder kun allerede eksisterende sikkerhedsstillelser pr. 10. juni 2014 og vil derfor medføre, at en allerede afløsning af en eksisterende sikkerhedsstillelse ikke kan afløses en gang til i perioden, selvom sikkerhedsstillelsen stammer fra før lovændringen. Dog anbefales et bindende svar på dette, da det er en sikkerhedsstillelse, som falder tilbage fra før periodens start. Undtagelsen er indsat for at give den selvstændig erhvervsdrivende mulighed for at skifte bank uden konsekvens.

Dette ses også af det bindende svar afgivet af SKAT den 2. december 2015 i SKM2015.745.SR:

*"..... værdien af en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, fastfryses, og den skattepligtige frit kan stille virksomhedens aktiver til sikkerhed for privat eller anden gæld inden for denne beløbsmæssige værdi, uden at det er forbundet med skattemæssige konsekvenser for den skattepligtige."*⁸⁶

Denne fastfrysning sker til værdien, som vil være beskatningsgrundlaget, hvilket vil sige den laveste værdi af sikkerhedsstillelsens størrelse og gældens kursværdi, der henvises til afsnit 13.4.1. På denne måde sikres det at der ikke gives mulighed for at øge den private gæld, selvom sikkerhedsstillelsen er større end gælden.

Der vil dermed blot være tale om at den laveste værdi af sikkerhedsstillelse eller gældens kursværdi pr. 10. juni 2014, kan afløses.

Hvis en allerede etableret sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014 senere beløbsmæssigt forhøjes, vil denne skulle beskattes, da der i det tilfælde vil være tale om en ny sikkerhedsstillelse⁸⁷.

Nedenfor er angivet 3 eksempler på problemstillingen omkring afløsning af en sikkerhedsstillelse:

1) Hvis den private gæld har en kursværdi på kr. 1,7 million den 10. juni 2014, og sikkerhedsstillelsens værdi er på kr. 3 millioner, vil den selvstændig erhvervsdrivende i perioden fra den 11. juni 2014 og frem til den 31. december 2017 kunne tilbagekalde/nedbringe

⁸⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2185000&vld=0>

⁸⁷ <https://www.danskrevision.dk/media/44008/notat-aendring-af-virksomhedsordningen-er-vedtaget-september-2014.pdf>

sikkerhedsstillelsen og stille ny sikkerhed op til kr. 1,7 millioner uden skattemæssige konsekvenser.⁸⁸

2) Der tages udgangspunkt i spørgsmål 1 i det bindende svar SKM2015.745.SR. Spørgsmålet lyder, om en sikkerhedsstillelse, som er afløst af en ny i et nyt depot, medfører, at der er tale om en ny sikkerhedsstillelse med beskatning til følge jf. VSL § 10, stk. 6 jf. § 10 stk. 9, når skiftet sker inden udløbsfristen den 31. december 2017. Indlånskontoen på kr. 1,3 million er stillet til sikkerhed for gældens kursværdi på kr. 1,154 million. Konklusionen på det bindende svar er, at der må skiftes sikkerhedsstillelse fra indlånskonto til depotkontoen, så længe gældens kursværdi ikke overstiger sikkerhedsstillelsens værdi pr. 10. juni 2014.

3) Det bindende svar SKM2015.665.SR omhandler udskiftning af sikkerhedsstillelser, hvor spørger vil udskifte en eksisterende sikkerhedsstillelse, som bestod den 10. juni 2014 jf. VSL § 10, stk. 6 og 9 i en bankkonto (kr. 2,25 million) mod ekstra sikkerhed i et allerede eksisterende ejerpantebrev (nuværende på kr. 3,8 million). Sikkerhedsstillelsen i ejerpantebrevet vil herefter lyde på kr. 6,05 million svarende til samlede værdi af de to tidligere sikkerhedsstillelser. Da sikkerhedsstillelsens samlede værdi ikke ændres, medfører dette ingen skattemæssige konsekvenser for den selvstændige erhvervsdrivende.

13.3 Bagatelgrænse jf. lov nr. 992

Der blev fastsat en bagatelgrænse på kr. 500.000 jf. lov nr. 992, § 3, stk. 6, pr. 10. juni 2014.

Havde den selvstændige erhvervsdrivende en negativ indskudskonto med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse for privat gæld på under kr. 500.000 pr. 10. juni 2014, så ville den selvstændige erhvervsdrivende ikke være omfattet af lovindgrebet. Dette medfører at den selvstændige erhvervsdrivende har mulighed for at opspare overskud i virksomhedsordningen, på trods af en negativ indskudskonto med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse.

Ved opgørelsen af bagatelgrænsen ses der bort fra de i afsnit 13.2 nævnte undtagelser.

Af side 7 i høringsvarene⁸⁹ oplyses, at den tidligere bagatelgrænse på kr. 100.000 vil blive ændret til den aktuelle kr. 500.000, mens der af side 27 afslås at sætte grænsen op til kr. 1.000.000.

⁸⁸ SKM2015.745.SR, spørgsmål 1.

Som eksempel på ovenstående kan der tages udgangspunkt i en privat gæld på kr. 1 million pr den 10. juni 2014, hvor der er stillet sikkerhed i virksomhedens aktiver for kr. 10 millioner. Den laveste værdi af gælden og sikkerhedsstillelsen er kr. 1 million, som derfor vil anses som det hævede beløb. Modsat gælder, hvis der er privat gæld på kr. 1 million, men der er stillet aktiver til sikkerhed for kr. 400.000, så vil det være de kr. 400.000, som anses for hævet, da dette er den laveste værdi. I dette eksempel er de kr. 400.000 under bagatelgrænsen på kr. 500.000, og såfremt sikkerhedsstillelsen er foretaget før den 11. juni 2014, så er denne undtaget af lov nr. 992.

13.3.1 – 3-års overgangsregel

Hvis man som selvstændig erhvervsdrivende gør brug af virksomhedsordningen og rammes af reglerne i lov nr. 992, og man fortsat ønsker at opspare i virksomhedsordningen. Så kan der være mulighed for omvalg, således at de tidligere foretagne dispositioner kan omgøres.

Det kan ske via udligning af indskudskontoen og / eller ændre aftalen omkring sikkerhedsstillelser.

Der er i lov nr. 992 indført en 3-årig overgangsregel. Overgangsreglen betyder, at den selvstændig erhvervsdrivende har frem til den 31. december 2017 til at afvikle eventuelle erhvervsmæssige sikkerhedsstillelser for privat gæld. Er sikkerhedsstillelserne fortsat gældende den 1. januar 2018, mister den selvstændig erhvervsdrivende muligheden for at opspare overskud i virksomhedsordningen. Når virksomhedens aktiver ikke længere står som sikkerhed for privat gæld, må der igen opspares i virksomhedsordningen.

Har den selvstændig erhvervsdrivende i perioden 11. juni 2014 til den 31. december 2017 opsparet overskud, kommer disse opsparede overskud til beskatning med tilbagevirkende kraft, hvis de eksisterende sikkerhedsstillelser, som falder under lov nr. 992, ikke er afviklet pr. 1. januar 2018.

Bliver erhvervsmæssige aktiver stillet til sikkerhed for privat gæld fra den 11. juni 2014 og disse ikke falder under undtagelsesbestemmelserne jf. afsnit 13.2, vil disse sikkerhedsstillelser ikke være omfattet af overgangsreglen, hvilket medfører beskatning via hæverækkefølgen.

⁸⁹ Skatteministeriets høringsvar af 11. august 2014 - side 7

Det er tilladt for den selvstændige erhvervsdrivende frem til den 31. december 2017 at stille ny sikkerhed, hvis den nye sikkerhedsstillelse afløser en eksisterende pr. 10. juni 2014 (som nævnt af afsnit 13.2.3), og som har samme beløbsmæssige værdi. Dette gør det muligt for den selvstændig erhvervsdrivende til eksempelvis at skifte pengeinstitut.⁹⁰

Nedenfor i figur 13 er opstillet en skematisk oversigt over konsekvenserne ved erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld⁹¹:

Figur 13 - Aktivitet	Konsekvens
Sikkerhedsstillelser før 11/6 2014, som IKKE er afviklet 31/12 2017 Der overstiger bagatelgrænsen på kr. 500.000 inklusiv eventuel negativ indskudskonto. Som ikke falder under undtagelsesbestemmelserne.	Efter beskatning af opsparingen i perioden 11/6 2014 – 31/12 2017 pr. 1/1 2018. Ingen opsparing fra 1/1 2018. Først opsparing igen året efter sikkerhedsstillelsen er afviklet. (forudsat at der ikke er/opstår negativ indskudskonto)
Sikkerhedsstillelse før 11/6 2014, som ER afviklet 31/12 2017 Som ikke falder under undtagelsesbestemmelserne	Mulighed for opsparing fra 11/6 2014 (forudsat at der ikke er/opstår negativ indskudskonto)
Sikkerhedsstillelser fra og med 11/6 2014 Som ikke falder under undtagelsesbestemmelserne	Beskatning indenfor hæverækkefølgen og mulighed for opsparing fra 11/6 2014 (forudsat at der ikke er/opstår negativ indskudskonto)

Kilde: "Kursusmateriale Aktuel Skat 19. januar 2016" af Advokatfirmaet Tommy V. Christiansen. Dias 15 + egne tilføjelser jf. lov nr. 992.

⁹⁰ http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/Indgreb%20i%20virkningsordningen%20vedtaget

⁹¹ <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm/54/svar/1153677/1396782/index.htm>

13.4 Sikkerhedsstillelsen – overførselsbeløbet

Der er i løbet af bearbejdningen af lov nr. 992 sket en præcisering af, hvilket beløb som faktisk skal anses som overført til den skattepligtige.

Jf. § 1, nr. 2 i L200 af 11. juni 2014 blev der oprindeligt angivet, at beløbet, som faldt til beskatning (som sidenhen blev ændret til "overført"), jf. VSL § 10, stk. 6 skulle anses som:

*"Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til sikkerhedens størrelse for overført til den skattepligtige"*⁹²

Hvis der ses direkte på lovteksten, så er det sikkerhedsstillelsens størrelse som overføres til den skattepligtige, uanset om den private gæld, som der stilles til sikkerhed for, er lavere.

Jf. høringssvarende af 11. august 2014, side 3, beder AgroSkat om en præcisering af begrebet sikkerhedens størrelse, hvoraf skatteministeriet kommer med følgende svar:

"Der vil blive stillet ændringsforslag..... blive præciseret, at det vil være et beløb på gældens størrelse, som anses for overført, medmindre værdien af sikkerheden er mindre end gælden."

Begrebet blev således ændret efter høringssvarene jf. ændringsforslaget nr. 12 L200 af 8. september 2014 og lov 992 af 16/09/2014, da det nu præcist fremgår af VSL § 10, stk. 6, at sikkerhedens beskatningsbeløb er:

*"Det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse"*⁹³

13.4.1 Gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse

Gældens kursværdi

- Gældens værdi fastlægges som kursværdien pr. 11. juni 2014
 - Alternativ jf. L123 den største kursværdi af gælden i perioden 11. juni 2014 og frem til den 8. september 2014⁹⁴

⁹² Forslag til Lov om ændring af virksomhedsskatteloven, af. 11. juni 2014.

⁹³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164676&exp=1>

⁹⁴ Lovforslag den 23. februar 2016, L123, § 16, stk. 7

Sikkerhedsstillelsens størrelse

- Sikkerhedsstillelsens størrelse fastsættes ud fra handelsværdien af de aktiver, som er stillet til sikkerhed. Aktivernes efterfølgende udsving i værdi har som udgangspunkt ikke nogen betydning, da det er aktivernes handelsværdi på tidspunktet, hvor sikkerheden stilles, som er den gældende handelsværdi⁹⁵.

Der er den 23. februar 2016 fremsat et nyt lovforslag, L123. Heraf det fremgår af § 16, stk. 7 at:

”Den skattepligtige, der i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014 har foretaget dispositioner, der omfattes af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, kan vælge, at opgørelsen af beløb efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, 1. pkt., som ophævet ved denne lovs § 12, nr. 5, skal ske på baggrund af sikkerhedsstillelsens størrelse for alle dispositioner i perioden. Finder 1. pkt. anvendelse, fastsættes gældens kursværdi den 8. september 2014 til den størst udvisende kursværdi af gælden i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014, til brug for opgørelse af gældens kursværdi ved anvendelse af virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1, som indsat ved denne lovs § 12, nr. 2, eller virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, som ophævet ved denne lovs § 12, nr. 5.”

Dermed vil den selvstændig erhvervsdrivende kunne vælge, at gøre brug af den største udviste kursværdi af gælden fra den 11. juni 2014 og frem til den 8. september 2014.

Ovenstående undtagelse, som er indført i L123 (lovforslag), omfatter ikke sikkerhedsstillelser som er etableret i perioden fra og med den 11. juni 2014 og frem til den 31. december 2017 såfremt de afløser en eksisterende sikkerhedsstillelse pr. den 10. juni 2014, jf. L123 § 16, stk. 8 og 9.

Hvis der vælges at gøres brug af værdien pr. den 8. september 2014, vil det være den værdi som ligger til grund for den fastlåste værdi den 11. juni 2014.

Nedenfor er angivet 3 eksempler på ovenstående:

1) Antag at der er optaget et privat lån udenfor virksomhedsordningen på kr. 500.000 pr. den 10. juni 2014 med sikkerhedsstillelse i aktiver med en værdi på kr. 1 million, som indgår i

⁹⁵http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/Indgreb%20i%20virksomhedsordningen%20vedtaget

virksomhedsordningen. I dette tilfælde vil det være kr. 500.000, som skal overføres til den selvstændig erhvervsdrivende, da dette er den laveste værdi af de to. Værdien falder dog under bagatelgrænsen på kr. 500.000 og den selvstændig erhvervsdrivende vil ikke ifalde beskatning/overførsel.

2) Antag modsætningsvis at der optages et privat lån udenom virksomhedsordningen på 1 million, hvor der stilles aktiver med en værdi af kr. 500.000, som indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed. I dette tilfælde vil det, som før, fortsat være de kr. 500.000 som skal beskattes hos den selvstændig erhvervsdrivende, da det igen er det laveste beløb, nu grundet aktivernes værdi. Værdien falder dog under bagatelgrænsen på kr. 500.000, og den selvstændig erhvervsdrivende vil ikke ifalde beskatning/overførsel.

I eksempel 2 skal der yderligere ses på, om der i realiteten er givet accept til en modregningsadgang for banken. Er dette tilfældet, vil der alligevel være stillet sikkerhed for de resterende kr. 500.000 op til kr. 1 million, som gældens værdi lyder på. Det skyldes, at der med en modregningsadgang i praksis også er stillet sikkerhed for den usikrede gæld. Der henvises eventuelt til afsnit 13.1.

Hvis der efter overførslen/beskatning af sikkerhedsstillelsen sker udsving i sikkerhedsstillelsens værdi, så vil dette ikke have nogen skattemæssig betydning, så længe der ikke er tale om en "flydende" sikkerhedsstillelse herunder eksempelvis virksomhedspant (der henvises til punkt 13.1). Er der ikke tale om et "flydende pant", er det sikkerhedsstillelsens værdi på det tidspunkt, hvor sikkerheden stilles, der er gældende.

3) Hvornår beskatning indtræder jf. høringsvarene⁹⁶

En erhvervsmæssig ejendom på kr. 10 millioner er belånt med et realkreditlån på kr. 8 millioner samt et banklån på kr. 2 millioner. Ved køb af ejendommen stilles et ejerpantebrev på kr. 5 millioner til sikkerhed for banklånet. Sikkerhedsstillelsen står jf. bankens forretningsbetingelser til sikkerhed for det fulde engagement i banken. Der optages herudover et privat billån i banken på kr. 300.000 uden separat sikkerhedsstillelse. Der er i dette tilfælde ikke tale om erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld og dermed ingen beskatning.

⁹⁶ Høringssvar fra skatteministeriet side 35-37, FSR

Hvis der derimod står i ejerpantebrevet, at dette stiller sikkerhed for billånet, så vil dette være en erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld, som medfører en beskatning på kr. 300.000.

Hvis der yderligere oprettes en privat kassekredit på kr. 1 million, med sikkerhed som ovenfor i ejerpantebrevet og hæves der herefter blot kr. 100.000, vil dette anses som en ny sikkerhed og udløse beskatning/overførsel.

Hvis der som ovenfor oprettes en kassekredit, hvor der indskydes kr. 50.000, men derefter hæves kr. 60.000, så vil det være beskatning for privat gæld på kr. 10.000. Havde der omvendt været hævet kr. 60.000 og derefter indskudt kr. 50.000, ville der ske beskatning af kr. 60.000.

13.4.2 Sikkerhedsstillelsens størrelse – jf. L200 af 11. juni 2014 samt L123 pr. 23. februar 2016

Da det oprindeligt fremgik af lov nr. 992, at beskatningen af en gældsforpligtelse med sikkerhed i aktiver, som indgår i virksomhedsordningen, skulle ske af *"sikkerhedsstillelsens størrelse"*⁹⁷, og ikke af *"Det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse"*⁹⁸, kan der være selvstændig erhvervsdrivende, som har handlet i god tro i den periode, der har været fra lovforslaget af 11. juni 2014 blev fremlagt og frem til høringssvarene den 11. august 2014, hvori det blev oplyst, at der ville ske præcisering af beskatningsgrundlaget.

Der har dermed været en periode, hvor den selvstændige erhvervsdrivende i god tro kan have optaget privat gæld og stillet sikkerhed med den overbevisning, at det var sikkerhedsstillelsens størrelse, som ville blive beskatningsgrundlaget og ikke gældens kursværdi.

Et eksempel på denne problemstilling:

Den selvstændige erhvervsdrivende har den 10. juni 2014 en privat gæld på kr. 1 millioner mod sikkerhedsstillelse i erhvervsmæssige aktiver på kr. 3 millioner. Dagen efter lovforslaget den 12. juni 2014 låner den selvstændige erhvervsdrivende yderligere kr. 1 million med den samme sikkerhedsstillelse i de erhvervsmæssige aktiver af værdi kr. 3. millioner. Der er handlet i god tro efter de daværende regler. Men der er sket en ny sikkerhedsstillelse, hvilket medfører beskatning/overførsel. Denne disposition vil formodes at kunne omgøres jf. L123, da

⁹⁷ Forslag til Lov om ændring af virksomhedsskatteloven, af. 11. juni 2014.

⁹⁸ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164676&exp=1>

sikkerhedsstillelsen var en eksisterende sikkerhedsstillelse, inden regelsættet blev ændret. (der henvises til afsnit 13.6.5 og 13.7)

13.4.3 Sikkerhedsstillelse i forbindelse med en kassekredit

Ved en kassekredit forstås, at den selvstændig erhvervsdrivende får en trækingsret på en bankkonto.

Ved opgørelse af beløbet, som der stilles sikkerhed for, ses der ikke på den fulde kassekredits trækingsret. Dette vil sige, at gældens kursværdi pr. 10. juni 2014 (eller den 8. september 2014, se afsnit 13.6.5 og afsnit 13.7), som skal benyttes i forbindelse med beskatningsbeløbet (eller sikkerhedsstillelsens værdi alt afhængig hvilket beløb, som er lavest) ikke nødvendigvis svarer til den maksimale trækingsret.

Det beløb, som anses for at være gældens kursværdi, er den størst negative saldo på kassekreditten i det pågældende indkomstår. Der kan således ikke blot tages udgangspunkt i kassekredittens ultimo saldo.

Selvom der er stillet sikkerhed med aktiver i virksomhedsordningen for en kassekredit, sker der ikke beskatning, før kassekreditten tages i brug, da der reelt set ikke er stiftet nogen gæld.

Såfremt der er stillet fuld sikkerhed for hele trækingsretten på kassekreditten, vil det beløb, som falder til beskatning, maksimalt være det højest trukne beløb på kassekreditten.

I forbindelse med en kassekredit skal der yderligere tages højde for, at der kan være en generel modregningsadgang hos banken. Der henvises til afsnit 13.1.

Nedenfor er angivet 4 eksempler på gældens værdi ved en kassekredit:

1) I år 1 oprettes en kassekredit (oprettet efter den 10. juni 2014) med en trækingsret på kr. 1 million, hvoraf der maksimalt har været trukket kr. 700.000. Dermed vil det være gældens kursværdi på kr. 700.000, som vil blive overført til den skattepligtige.

I løbet af år 2 har kassekreditten været negativ med kr. 900.000. Dermed vil kr. 200.000 falde til beskatning hos den selvstændig erhvervsdrivende jf. lov nr. 992 (kr. 900.000 – kr. 700.000). Der sker dermed ikke en beskatning af det maksimale træk, men alene af forhøjelsen i forhold til år 1.

I det tredje år har den selvstændig erhvervsdrivende haft et maximalt træk på kr. 500.000. Da beløbet er under det maksimale træk på kr. 900.000 fra år 2, vil der derfor ikke ske beskatning i året.

Det maksimale beløb som den selvstændig erhvervsdrivende vil komme til at anses for at stille sikkerhed for, vil i dette eksempel være kr. 1 million, da dette er trækingsretten på kassekreditten. Den fulde beskatning af gælden vil således kun ske, når det maksimale træk er nået. Beskatningen sker således løbende, når et nyt maksimum på kassekreditten opnås.

Eksistere der 2 kassekreditter, opgøres det højeste træk på kreditten for hver konto. Beløbet som skal beskattes jf. VSL § 10, stk. 6, er det samlede beløb på de to konti.

2) Kassekredit indskud og træk

I dette tilfælde er der tale om en privat kassekredit på kr. 1 million, hvor der stilles sikkerhed på kr. 2 millioner med virksomhedens aktiver. I år 1 hæves og indskydes der, hvor kassekreditten i juli er udnyttet med kr. 400.000 (som er det maksimale i året), hvorfor den selvstændig erhvervsdrivende nu anses for at have overført kr. 400.000 til sig selv og skal dermed beskattes af dette beløb.

I år 2 er kassekreditten maksimalt udnyttet med kr. 700.000, her anses den selvstændige for at have hævet kr. 300.000 til sig selv, hvilket svarer til forskellen af den maksimale udnyttelse i år 1 i forhold til år 2.

Der kan hæves op til sikkerhedsstillelsens værdi, med tilhørerne beskatning/overførsel til den skattepligtige. Hæves der over sikkerhedsstillelsens beløb, har dette ikke nogen skattemæssig konsekvens, da sikkerhedsstillelsens værdi derefter er den laveste, som dermed er beskatningsbeløbet hos den skattepligtige.

3) Det bindende svar SKM2015.745.SR belyser problemstillingen om, hvornår beskatningen skal ske. Der spørges i det bindende svar til efterfølgende hævninger på kreditfaciliteten, som var etableret før 10. juni 2014. Skatteyder mente i sagen at der blot skulle ske beskatning når der foretages træk på kreditten efter den 10. juni 2014, som ligger ud over trækket pr. den 10. juni 2014.

Selve beregningen af gældens kursværdi og aktivernes handelsværdi sker pr. 10. juni 2014. Kassekreditte har en saldo pr. den dato på kr. -145.209. Alle yderligere overførsler til privatøkonomien op til sikkerhedsstillelsen på kr. 1,3 million i virksomhedsordningens aktiver, vil betyde beskatning/overførsel for den selvstændig erhvervsdrivende, da det anses for ny sikkerhedsstillelse for den forøgede gæld.

Hvis kassekreditte derimod nedbringes, og der herefter trækkes op til saldoen pr. 10. juni 2014 på kr. -145.209, så vil dette ikke betyde beskatning, da trækket ikke overskrider denne saldo.

Som konklusion til ovenstående bindende svar, så hvis den selvstændig erhvervsdrivende øger kassekreditte med blot kr. 1 den 12. juni 2014, vil dette betyde beskatning af det fulde træk på kassekreditte. Der ses her bort fra undtagelsen, at der kan vælges en anden værdi pr. 10. juni 2014, der henvises til afsnit 13.6.5 og 13.7.

4) Der henvises yderligere til det bindende svar SKM2015.502.SR, hvor det afvises, at der sker beskatning af den selvstændig erhvervsdrivendes private kassekredit på trods af, at der ikke er stillet privat sikkerhed for denne. Dette ville jf. skatterådet heller ikke være tilfældet, selvom pengeinstituttet havde en generel modregningsadgang, da dette ikke i alle tilfælde er nok til at fastlægge om, der er stillet erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse.

13.5 Begrebet "Ny sikkerhed"

Bliver der stillet en ny sikkerhed i perioden fra og med d. 11. juni 2014 vil denne ikke være omfattet af den "3-årige" overgangsregel (her henvises til afsnit 13.3) og beløbet vil derfor blive anset for overført til den skattepligtige.

En "ny sikkerhed" er når den tidligere sikkerhedsstillelse eller gæld erstattes af en ny. Der ses derfor direkte på dispositioner, som kan have ændret på den fastlåste værdi pr. 10. juni 2014, både i forhold til sikkerhedsstillelsen handelsværdi og gældens kursværdi.

Hvis sikkerhedsstillelsen er den laveste værdi af sikkerhedsstillelsens størrelse og gældens kursværdi pr. den 10. juni 2014, vil det være denne der ses på ved efterfølgende ændringer. Øges sikkerhedsstillelsen efterfølgende den 11. juni 2014, vil der ske overførsel til den skattepligtige af det fulde beløb, på trods af, at beløbet eventuelt er under bagatelgrænsen på kr. 500.000, da det anses som en ny sikkerhedsstillelse, grundet forøgelsen.

Er det modsvarende gældens kursværdi som er den laveste værdi pr. 10. juni 2014, og der efterfølgende optages yderligere lån, vil dette også anses som en "ny sikkerhed", på trods af, at der her er tale om gældens kursværdi.

Som eksempel på ovenstående problemstilling:

I eksemplet er der følgende data pr. 10. juni 2014:

➤ Sikkerhedsstillelsens størrelse	kr. 450.000
➤ Privat gælds kursværdi	kr. 400.000

Ud fra overstående data, vil der som udgangspunkt ske overførsel til den skattepligtige af det laveste beløb, hvilket er kr. 400.000 svarende til gældens værdi. Sikkerhedsstillelsen er dog foretaget før den 11. juni 2014 og falder under bagatelgrænsen på kr. 500.000 og vil derfor ikke skulle overføres til den skattepligtige.

Dispositions eksempel 1 den 11. juni 2014:

➤ Sikkerhedsstillelsen er uændret på	kr. 450.000
➤ Privat gælds kursværdi øges til	kr. 440.000

Som hovedregel vil en ny sikkerhedsstillelse foretaget fra og med 11. juni 2014 medføre en overførsel til den skattepligtige jf. lov nr. 992. Den private gæld kan fortsat indeholdes i sikkerhedsstillelsen på kr. 500.000.

Den laveste værdi pr. 10. juni 2014, var gældens kursværdi og dermed den værdi der er fastlåst og hvis denne øges, falder den selvstændig erhvervsdrivende under lov nr. 992. Dermed er der i dette tilfælde sket en "ny sikkerhed" og der vil derfor ske overførsel til den skattepligtige via hæverækkefølgen af det fulde beløb på kr. 440.000.

Dispositions eksempel 2 den 11. juni 2014:

➤ Sikkerhedsstillelsens størrelse øges til	kr. 500.000
➤ Privat gælds kursværdi er uændret på	kr. 400.000

I dette tilfælde er der sket en øgning af sikkerhedsstillelsen, hvilket betyder at der er stillet en ny sikkerhedsstillelse, på trods af at gældens kursværdi er uændret. Dog, er der ikke sket "ny

sikkerhed". Dette skyldes at det fortsat er gældens kursværdi pr. 10. juni 2014, der er fastlåst og da der ikke er sket ændring i denne, vil en forøgelse af de aktiver som stiller til sikkerhed ikke have nogen betydning for den skattepligtige.

Når der er forskel på sikkerhedsstillelsens værdi og gældens kursværdi⁹⁹

Hvis sikkerhedsstillelsen er mindre end gælden:

I det tilfælde vil det være sikkerhedsstillelsens værdi som fastlåses pr. 10. juni 2014. Den selvstændig erhvervsdrivende vil i perioden fra og med den 11. juni 2014 til 31. december 2017 kunne tilbagekalde sikkerhedsstillelsen og derefter i perioden stille sikkerhed igen, op til samme værdi som var fastlåst den 10. juni 2014, uden konsekvens.

Hvis gælden er mindre end sikkerhedsstillelsen:

I det tilfælde vil det være gældens kursværdi som fastlåses pr. 10. juni 2014. Den selvstændig erhvervsdrivende vil i perioden fra og med den 11. juni 2014 til 31. december 2017 kunne tilbagekalde sikkerhedsstillelsen og derefter i perioden stille sikkerhed igen, op til samme kursværdi som var fastlåst den 10. juni 2014, uden konsekvens.

13.6 Hvordan beskattes sikkerhedsstillelsen? Konsekvensen ved overtrædelse af VSL § 10, stk. 6

Hvis den selvstændig erhvervsdrivende har stillet aktiver, som indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed for privat gæld, er den selvstændig erhvervsdrivende omfattet af VSL § 10, stk. 6, medmindre en af undtagelsesbestemmelserne gælder.

Falder den selvstændig erhvervsdrivende ind under lov nr. 992 og har stillet erhvervsmæssige aktiver som sikkerhed for privat gæld, skal det laveste beløb af gældens kursværdi eller størrelsen af sikkerhedsstillelsen (aktivernes handelsværdi) overføres til den selvstændig erhvervsdrivendes personlige indkomst. Der henvises til afsnit 13.4 for opgørelsen af beløbet.

Det står ikke direkte nævnt i loven, om denne overførslen skal ske udenom eller via hæverækkefølgen jf. VSL § 5, da der blot står "overføres" jf. VSL § 10, stk. 6.

I et bindende svar af 3. december udtaler skatterådet følgende¹⁰⁰:

⁹⁹ DAHL, L200 fra folketingsåret 2013/2014 om ændring af virksomhedsskatteloven" af Bent Ramskov, år 2016, side 38

"Det fremgår klart af lovforarbejderne til virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, at lovgivers udtrykkelige intention har været, at konsekvensen af, at virksomhedens aktiver stilles til sikkerhed for privat gæld, skal være, at der sker beskatning af et beløb uden om hæverækkefølgen i virksomhedsskattelovens § 5.

Skatterådet nærer imidlertid betænkelighed ved at lægge afgørende vægt på lovgivers intention. Efter Skatterådets opfattelse er ordlyden af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6 ikke tilstrækkelig klar til at udgøre en selvstændig beskatningshjemmel. Skatterådet finder således, at den mest naturlige forståelse af ordlyden af lovens § 10, stk. 6, er, at de deri nævnte overførsler skal anses for foretaget i overensstemmelse med virksomhedsskattelovens § 5."

Dette svar giver ikke en entydig afgørelse af, hvorledes beløbet skal overføres. Der er efterfølgende kommet et bindende svar samt styresignaler indenfor problematikken, som angiver, hvordan beløbet skal overføres jf. nedenfor.

Problematikken i forbindelse med beskatningen af en sikkerhedsstillelse som falder under lov nr. 992, har skabt debat tilbage fra lovforslagets fremsættelse, da der er forskel på selve lovtekstens ordlyd og hvordan SKAT har beskattet i praksis.

Der er dermed forskel på om der tolkes direkte på lovteksten eller om der formålsfortolkes.

13.6.1 Objektiv vurdering

Den objektive vurdering sker direkte fra lovteksten og lyder, som følger:

*"Stilles aktiver i virksomhedsordningen til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse for overført til den skattepligtige"*¹⁰¹

Dermed skal det laveste beløb, som nævnt af lovteksten ovenfor, overføres til den skattepligtige, som er den selvstændig erhvervsdrivende.

Overførsler i virksomhedsordningen reguleres jf. virksomhedsskatteloven § 5, der henvises til afsnit 8.3.4 for en omtale af hæverækkefølgen.

¹⁰⁰ Artikel "Sikkerhedsstillelse ved virksomhedsordningen" FDR2016.1.18, af advokat (H) Tobias Stenkær Albrechtsen og videnskabelig ph.d. (jur) Thomas Rønfeldt – skattesagsadvokaterne ApS.

¹⁰¹ Lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven, § 10, stk. 6

Da beskattningen af sikkerhedsstillelsen jf. VSL § 5, stk. 2, skal ske via hæverækkefølgen, kan der således opstå en negativ indskudskonto. Der henvises til afsnit 10 for konsekvenserne ved en negativ indskudskonto.

Ovenstående fortolkning ud fra den objektive vurdering medfører dermed, at den nævnte overførsel skal ske som en hævning via hæverækkefølgen.

13.6.2 Subjektiv vurdering

Ved den subjektive vurdering inddrages forarbejder og bemærkninger i fortolkningen af, hvordan beskatningsbeløbet skal overføres til den selvstændig erhvervsdrivende.

Hvis der ses på forarbejderne og på bemærkningerne, står der direkte at beskattningen af den selvstændig erhvervsdrivende skal ske udenom hæverækkefølgen. Dette ses blandt andet i bemærkningerne til L123:

”Den gældende regel i virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, om beskattning ved sikkerhedsstillelse angiver, at beløbet anses for overført til den skattepligtige. Det fremgår i tilknytning hertil af bemærkningerne til reglen, at overførslen sker ved, at beløbet tillægges virksomhedens indkomst og anses for overført af den skattepligtige uden om hæverækkefølgen.”¹⁰²

Dermed er opfattelsen af selve overførslen ikke ens når der ses på fortolkningen af lovteksten og formålsfortolkningen i bemærkningerne.

13.6.3 Høringssvar fra skatteministeriet den 11. august 2014

På trods af at den objektive vurdering af lovteksten kom frem til, at overførslen skal foretages via hæverækkefølgen i VSL § 5, kommer Skatteministeriet frem til en anden konklusion i deres høringssvar af den 11. august 2014 som svarer til den subjektive vurdering.

I høringssvaret til DI¹⁰³ skrives følgende:

”Den foreslåede bestemmelse om, at et beløb anses for at være overført til den skattepligtige, hvis der stilles sikkerhed for privat gæld, er en værnsregel. Det er dermed ikke hensigten, at værnsreglen skal være en del af hæverækkefølgen i virksomhedsordningen”.

¹⁰² Bemærkningerne til lovforslag 123, side 17, højre spalte, øverst

¹⁰³ Høringssvar fra skatteministeriet side 24, DI

Denne udtalelse lægger op til, at der skal ske beskatning af overførslen udenom hæverækkefølgen. Dette forekommer mere klart jf. Skatteministeriets svar til FSR:

”Det vil blive præciseret i et ændringsforslag, at når en sikkerhedsstillelse anses for overført, sker dette uden for den almindelige hæverækkefølge, ved at et tilsvarende beløb tillægges virksomhedens overskud, som anses for hævet af den selvstændige”¹⁰⁴

Dermed kan det konkluderes, at skatteministeriets tolkning, af hvorledes overførslen til privatsfæren skal ske, svarer til formålsfortolkningen af loven. Dermed bliver konsekvenserne for den selvstændig erhvervsdrivende større ved at have erhvervsmæssige aktiver som sikkerhed for privat gæld, hvis der tages udgangspunkt i skatteministeriets tolkning af overførslen, da denne vil ske direkte som et tillæg til virksomhedens resultat. Den faktiske beskatning jf. Skatteministeriet der dermed ikke sammenholdende med, hvad der står i selve lovteksten.

13.6.4 Skatterådets bindende svar af 2. december 2015, jf. SKM2015.745.SR

Skatterådet udsendte den 24. november 2015 et bindende svar, blandt andet vedrørende, hvordan overførslen til privatsfæren faktisk skal ske jf. problematikken ovenfor¹⁰⁵.

SKAT har efter lov nr. 992 beskattet eventuelle sikkerhedsstillelser som personlig indkomst hos den selvstændige erhvervsdrivende jf. skatteministeriets høringssvar og dermed udenom hæverækkefølgen i virksomhedsordningen.

Der henvises i det bindende svar til betænkningerne af 8. september 2014, hvor det står skrevet at der skal ske overførsel uden for den almindelige hæverækkefølge.

I det bindende svar, spørgsmål 8, spørges der til følgende:

”Vil en beskatning af f.eks. 250.000 kr. efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, skulle ske ved at 250.000 kr. anses for overført til den skattepligtige som en fiktiv hævning i overensstemmelse med hæverækkefølgen i virksomhedsskattelovens § 5, hvilket alt andet lige, vil medføre en dertil svarende beskatning af det opsparede overskud?”¹⁰⁶

¹⁰⁴ Høringssvar fra skatteministeriet side 34, FRS

¹⁰⁵ <http://www.pwc.dk/da/nyt/skat/personskat/praksis-om-beskatning-af-sikkerhedsstillelser-er-underkendt.html>

¹⁰⁶ SKM2015.745.SR - <http://skat.dk/SKAT.aspx?old=2185000&vld=0&lang=DA>

Skatterådets henviser til høringssvar, bemærkninger samt skatteudvalgs spørgsmål, som alle mener der skal ske beskatning uden om hæverækkefølgen.

Det oplyses dog, at der ifølge ordlyden af lov nr. 992 alene er hjemmel i til at beskatte sikkerhedsstillelser som en hævning i virksomhedsordningen. Dette blev yderligere præciseret i november 2014, da skatterådet afgjorde, at SKAT faktisk ikke havde hjemmel i loven til at beskatte sikkerhedsstillelser som personlig indkomst, men alene havde hjemmel til at beskatte via hæverækkefølgen.¹⁰⁷

Skatteministeriet har den 22. december 2015 givet en række svar til folketingets skatteudvalg, hvori de meddeler, at de vil fremsætte et ændringsforslag, hvor det præciseres, at sikkerhedsstillelser skal indgå som en hævning via hæverækkefølgen.¹⁰⁸ Der vil fortsat være tale om en fiktiv hævning.

Som svar på spørgsmål 8 i det bindende svar blev der svaret "Nej", dog med følgende uddybning:

"Efter Skatterådets opfattelse er ordlyden af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6 ikke tilstrækkelig klar til at udgøre en selvstændig beskatningshjemmel. Skatterådet finder således, at den mest naturlige forståelse af ordlyden af lovens § 10, stk. 6, er, at de deri nævnte overførsler skal anses for foretaget i overensstemmelse med virksomhedsskattelovens § 5"

Der bliver dermed i det bindende svar i SKM2015.745.SR, fastholdt at overførelsen af sikkerhedsstillelsen skal ske udenom hæverækkefølgen, dog med et tvivlene svar, da der åbnes op for diskussionen omkring beskatning via hæverækkefølgen.

Det er på baggrund af denne sag, at der senere er afgivet lovforslag L123 af 23. februar 2016 samt styresignalet af 27. april 2016, for at ændre loven til at beskatningen skal ske via hæverækkefølgen.

¹⁰⁷ <http://www.pwc.dk/da/artikler/2016/01/aendret-praksis-virksomhedsordningen.html>

¹⁰⁸ <http://www.pwc.dk/da/artikler/2016/01/aendret-praksis-virksomhedsordningen.html>

13.6.5 Lovforslagsændring L123 den 23. februar 2016¹⁰⁹

Der blev den 23. februar 2016 afgivet et nyt lovforslag (L123) af Skatteministeriet. Skatteministeriet valgte at fremsætte dette lovforslag, da det, som nævnt ovenfor, ikke klart fremgår af lovens bemærkninger hvorledes den fiktive overførsel skal ske.

Praksis har været beskatning udenom hæverækkefølgen. I dette nye fremsatte lovforslag L123 forslås det, at en ny bestemmelse indføres i loven, hvor det fastlægges, at en sikkerhedsstillelse er lig med en hævning via hæverækkefølgen. Forslaget lyder yderligere på, at denne hævning skal fratrækkes i kapitalafkastgrundlaget.

Der foreslås, at de selvstændig erhvervsdrivende, som har stillet virksomhedens aktiver til sikkerhed for privat gæld inden de indtrådte i virksomhedsordningen, skal beskattes heraf ved indtræden. Dette har hidtil også været praksis hos SKAT, men nu lovfæstes praksis.

Yderligere er der foreslået, at værdien som opgøres pr. 10. juni 2014, ikke nødvendigvis behøves at være den faktiske dagskursværdi på gælden. Men at værdien som anses som værende den gældende pr. 10. juni 2014, er den højeste udviste kursværdi i perioden fra den 11. juni til den 8. september 2014. Dette fremgår af L123 § 16, stk. 7:

"... fastsættes gældens kursværdi den 8. september 2014 til den størst udvisende kursværdi af gælden i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014, til brug for opgørelse af gældens kursværdi ved anvendelse af virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1..."

Dermed kan den selvstændig erhvervsdrivende vælge at dispositioner sket efter den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014, skal medregnes i opgørelsen af værdien pr. 11. juni 2014.

Disse nye regler træder i kraft den 1. juli 2016, hvis disse vedtages ved de kommende behandlinger den 19. - 26. og 31. maj 2016. Den tidligere ordlyd af lov nr. 992 ophæves herefter.

Den selvstændig erhvervsdrivende kan vælge, at de nye regler fra den 1. juli 2016 skal være med tilbagevirkende kraft fra den 11. juni 2014, dette er dog valgfrit.

¹⁰⁹ <http://www.pwc.dk/da/artikler/2016/03/lovforslag--sikkerhedsstillelse-i-virksomhedsordningen.html> + L123 Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., aktieavancebeskatningsloven, virksomhedsskatteloven og forskellige andre love samt ophævelse af lov om investeringsfonds

Hvis der allerede er sket beskatning af en sikkerhedsstillelse udenom hæverækkefølgen, kan den selvstændig erhvervsdrivende dermed anmode om at få dispositionen/sagen genoptaget.

Pointen med L123's præcisering af at sikkerhedsstillelsen skal overføres via hæverækkefølgen og ikke som et tillæg til årets resultat er begrundet i, at man ikke ønsker at beskatte den selvstændige erhvervsdrivende af indkomst der endnu ikke er indtjent.

13.6.6 Styresignal af 27. april 2016

Der blev den 27. april 2016 offentliggjort et styresignal SKM2016.171.SKAT, som har genoptagelsesmulighed som område.

SKAT har offentliggjort dette styresignal på basis af Skatterådets bindende svar af SKM2016.745.SR. (der henvises til afsnit 13.6.4)

Der fastsættes ny praksis på området for beskatning af sikkerhedsstillelser i strid med VSL § 10, stk. 6-9. Denne beskatning skal ske jf. VSL § 5, hvilket vil sige beskatningen skal ske som en hævning via hæverækkefølgen. Dette oplyser SKAT ved følgende udsagn i styresignalet:

"Det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse skal således ikke beskattes direkte, men anses for en hævning i hæverækkefølgen jf. virksomhedsskattelovens § 5.

Konsekvenserne heraf afhænger af den enkelte skatteydere forhold. Hævningen vil betyde, at

- *der skal ske hel eller delvis endelig beskatning af årets opsparede overskud og/eller*
- *tidligere års opsparede overskud helt eller delvist undergives endelig beskatning og/eller*
- *indskudskontoen reduceres med det hævede beløb.*

Der er tale om en fiktiv hævning. Der følger ikke penge med denne transaktion. Dette betyder, at overførslen ikke kan bogføres som hensat til senere hævning, men bogføres som en kapitalbevægelse under egenkapitalen"

Yderligere fastlægges en genoptagelses mulighed jf. skatteforvaltningsloven § 26 for de selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere er blevet beskattet af sikkerhedsstillelse udenom hæverækkefølgen. Styresignalet oplyser følgende:

"Genoptagelsen vil umiddelbart medføre reduktion af den personlige indkomst, da overførslen efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, ikke længere anses for skattepligtig.

Overførslerne efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, omfattes i stedet af virksomhedsskattelovens § 5, se virkningerne heraf i punkt 4. Genoptagelsen kan derfor medføre et behov for omvalg efter skatteforvaltningslovens § 30. Der kan således være behov for at mindske et beløb, der er hensat til senere hævnning, jf. virksomhedsskattelovens § 4 og § 10, stk. 1, eller forøge hævnninger fra mellemregningskontoen, jf. virksomhedsskattelovens § 4 a. Hverken hensættelsen til senere hævnning eller mellemregningskontoen kan dog blive negative.

Efter skatteforvaltningslovens § 26, stk. 2, kan der ske ordinær genoptagelse af en skatteansættelse, hvis anmodning herom fremsættes senest den 1. maj i det 4. år efter udløbet af det pågældende indkomstår, hvori en sikkerhedsstillelse er behandlet efter den underkendte praksis.”

Styresignalet vil blive indarbejdet i næste udgave af den juridiske vejledning, 2016-2, afsnit C.C.5.2.10. Når dette er sket, vil styresignalet være ophævet.

Styresignalet fastlægger dermed, at beskatning skal ske via den almindelige hæverækkefølge.¹¹⁰

13.6.7 Konsekvenser ved beskatning via hæverækkefølgen

Der er tale om en værnsregel, hvor den selvstændig erhvervsdrivende opnår en tidligere beskatning end beregnet. Forstået på den måde at sikkerhedsstillelsen eller gældens værdi, anses som hævet i virksomheden, selvom der reelt ikke er tale om en faktisk hævnning.

Det, at der sker beskatning via hæverækkefølgen, medfører, at den selvstændige erhvervsdrivende kan risikere jf. VSL § 10 og 11 stk. 4, at få en negativ indskudskonto. Den selvstændige erhvervsdrivende vil ikke kun blive beskattet af den laveste værdi af sikkerhedsstillelsen eller gældens kursværdi. Den afledte effekt af beskatningen kan dermed ramme indskudskontoen. Bliver denne negativ, vil den selvstændige erhvervsdrivende ikke længere have mulighed for at indkomstudjævne den skattepligtige indkomst ved at opspare overskud i virksomhedsordningen. Der henvises til afsnit 10.

Jf. L123, er der stillet forslag om at en sikkerhedsstillelse omfattet af lov nr. 992, yderligere skal påvirke kapitalafkastgrundlaget. Dette skyldes at værdierne fortsat er i virksomhedsordningen, men reelt har den selvstændige erhvervsdrivende gjort brug af disse aktiver ved

¹¹⁰ <http://www.pwc.dk/da/artikler/2016/03/lovforslag--sikkerhedsstillelse-i-virksomhedsordningen.html>

sikkerhedsstillelsen. Dermed vil den omfattede sikkerhedsstillelse ikke indgå i beregningen af kapitalafkastgrundlaget.

13.6.8 Arbejdsmarkedsbidragspligt af beskatning af sikkerhedsstillelse

Som konkluderet ovenfor skal beskatningen af en sikkerhedsstillelse ske via hæverækkefølgen.

Når det pågældende beskatningsbeløb i forbindelse med sikkerhedsstillelsen overføres til den selvstændig erhvervsdrivende via hæverækkefølgen, vil der automatisk ske betaling af arbejdsmarkedsbidrag, forudsat at der er opsparet overskud jf. Lov om arbejdsmarkedsbidrag § 5.¹¹¹

13.7 Eksempel på L123 ændring – kursværdi pr. 8. september 2014

Der er følgende data:

➤ Sikkerhedsstillelsens størrelse	kr. 1 million
➤ Privat gælds kursværdi den 10. juni 2014	kr. 700.000
➤ Privat gælds kursværdi den 8. september 2014	kr. 800.000

Som tidligere nævnt fremgik det af det oprindelige lovforslag, at det var sikkerhedsstillelsen, som skulle beskattes, såfremt denne pr. 10. juni 2014 ikke var faldet under bagatelgrænsen. Den selvstændig erhvervsdrivende har frist til den 31. december 2017 til at afvikle en gammel sikkerhedsstillelse fra før den 11. juni 2014, som ikke falder under bagatelgrænsen.

Der blev efterfølgende ændret i loven således, at der den 8. september 2014 blev vedtaget, at beskatningen nu var af den laveste værdi af sikkerhedsstillelsens værdi og gældens kursværdi.

I eksemplet antages det, at der den 12. juni 2014 bliver hævet yderligere kr. 100.000 af gælden. Ifølge lovforslaget til lov nr. 992 havde dette ingen betydning for den selvstændig erhvervsdrivende, da denne var beskattet af sikkerhedsstillelsen (kr. 1 million), som i dette tilfælde kan indeholde forhøjelsen af gælden.

¹¹¹ + L123 Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., aktieavancebeskatningsloven, virksomhedsskatteloven og forskellige andre love samt ophævelse af lov om investeringsfonds side 17, anden spalte øverst

Efter den endelige lov nr. 992 vil den selvstændig erhvervsdrivende blive beskattet af den laveste værdi af sikkerhedsstillelsens størrelse og gældens kursværdi pr. 10. juni 2014, som i dette tilfælde er kr. 700.000. Denne sikkerhedsstillelse kan den selvstændig erhvervsdrivende udligne inden den 31. december 2017 uden konsekvens.

Da gælden den 12. juni 2014 forøges, svarer dette nu til en ny sikkerhedsstillelse, hvilket medfører beskatning af kr. 800.000 med det samme uden mulighed for at udligne denne inden den 31. december, da der nu er tale om en "ny sikkerhed" (der henvises til afsnit 13.5).

Den selvstændig erhvervsdrivende er i dette tilfælde blevet stillet dårligere ved den endelige vedtagne lov, da den selvstændig erhvervsdrivende i god tro har handlet efter dagældende regler. Den selvstændig erhvervsdrivende bliver beskattet af kr. 800.000 på grund af overførslen på kr. 100.000, selvom dette ikke var gældende ret, da dispositionen blev foretaget.

- Ud fra lovforslagets regler: Den selvstændig erhvervsdrivende vil blive beskattet af kr. 1 million, hvis sikkerhedsstillelsen ikke udlignes inden den 31. december 2017. Der er mulighed for at optage yderligere gæld uden konsekvens, da der alene ses på sikkerhedsstillelsen og ikke gældens kursværdi.
- Ud fra den endelige vedtagne lov: Den selvstændig erhvervsdrivende vil blive beskattet af kr. 700.000, hvis sikkerhedsstillelsen ikke udlignes inden den 31. december 2017. Der er ikke mulighed for at optage yderligere gæld uden konsekvens. En forhøjelse af gældens værdi vil blive anset som ny gæld/sikkerhed, hvilket medfører fuld beskatning/overførsel af værdien til den skattepligtige uden mulighed for udligning inden den 31. december 2017.

Lovforslaget L123 giver derfor nu mulighed for, at dispositioner, foretaget i perioden 11. juni 2014 og frem til den 8. september 2014, kan indgå i opgørelsen pr. den 10. juni 2014. Dette betyder, at de kr. 100.000, fra eksemplet ovenfor, kan indgå i gældens værdi pr. 10. juni 2014, hvis dette vælges.

I dette tilfælde, hvis det vælges, at værdien skal indgå, vil den værdi der fastlåses pr. 10. juni 2014 være kr. 800.000.

L123 giver yderligere mulighed for, at dispositioner, foretaget i den ovenstående periode, kan omgøres, da den selvstændig erhvervsdrivende i perioden frem til den 8. september har handlet i god tro efter de dagældende regler.

Den nye fastlåste værdi på kr. 800.000 jf. L123 skal fortsat udlignes inden den 31. december 2017, såfremt den ikke skal medføre beskatning/overførsel til den skattepligtige via hæverækkefølgen.

13.8 Omgørelse af sikkerhedsstillelse

Der kan som tidligere nævnt være foretaget dispositioner i perioden fra lovforslaget til den vedtagne lov nr. 992 jf. afsnit 13.4 og 13.6, som gør, at flere selvstændig erhvervsdrivende eventuelt kan have fordel af at få omgjort deres beskatning af sikkerhedsstillelse i forbindelse med privat gæld.

Det må formodes at SKAT vil været restriktiv med at ville omgøre disse sager om sikkerhedsstillelse, som er foretaget inden lov nr. 992 var endelig vedtaget, da der kan være tale om skattetænkning.

SKAT har i et svar afgivet den 18. december 2014 til spørgsmål nummer 258 stillet af Torsten Schack Pedersen (V) udtalt:

"Formålet med lovforslag L 200 er at hindre utilsigtet udnyttelse af virksomhedsskattelovens bestemmelser, herunder i form af at den skattepligtige ved at stille virksomhedsaktiver til sikkerhed for privat gæld

Etableres en sådan sikkerhedsstillelse, er udgangspunktet efter SKATs opfattelse, at dispositionen i overvejende grad har været båret af hensynet til at spare eller udskyde skatter, hvorefter betingelserne for omgørelse efter skatteforvaltningslovens § 29, stk. 1, nr. 1, ikke er opfyldt.

Der vil dog også forekomme situationer, hvor hovedhensynet med sikkerhedsstillelsen ikke har været at spare eller udskyde skatter, og hvor det måske tillige har været uklart, om dispositionen ville blive betragtet som en sikkerhedsstillelse for privat gæld i lovens forstand.

I sådanne tilfælde og lignende situationer er det SKATs opfattelse, at et ønske om omgørelse bør imødekommes, forudsat de øvrige betingelser for omgørelse i skatteforvaltningslovens § 29 er opfyldt."

Dermed opfatter SKAT hovedsagelig en erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld som en skattetænkning uden mulighed for omgørelse. SKAT udviser dog en forståelse for, at der kan forekomme situationer, hvor der ikke er tale om skattetænkning, men at der blot har været usikkerhed om, der i virksomhedsskattelovens henseende ville være tale om en sikkerhedsstillelse for privat gæld. Er dette tilfældet, vil der være mulighed for omgørelse. Er der derimod tale om skattetænkning, hvor der utilsigtet og uforholdsmæssigt er stillet erhvervsmæssige aktiver til sikkerhed for privat gæld, og dermed udnyttelse af den oprindelige virksomhedsskattelov, vil disse dispositioner ikke kunne omgøres. Den selvstændig erhvervsdrivende kan dermed mod at bevise, at der ikke er skattetænkning bag dispositionen, og at banken går med til dette, få omgjort dispositionen i perioden 11. juni 2014 – 8. september 2014.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende falder under bagatelgrænsen på kr. 500.000, kan der ikke søges om omgørelse af dispositioner foretaget inden den 11. juni 2014.¹¹²

13.9 Afviklingsperioden for sikkerhedsstillelse - udfasningsperiode

Jf. lov nr. 992 af 16. september 2014 § 3, stk. 5 kan der ikke opspares overskud i virksomhedsordningen fra den 1. januar 2018, hvis der på dette tidspunkt er stillet aktiver, som indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed for privat gæld, som ikke indgår i virksomhedsordningen.

Hvis der den 1. januar 2018 fortsat er sikkerhedsstillelser tilbage fra før 11. juni 2014, mistes muligheden for at opspare overskud jf. lov nr. 992. Samtidig vil en sikkerhedsstillelse fra før 11. juni 2014, som ikke er afviklet den 31. december 2017 medføre at eventuelle overskud, som er opsparet i perioden 11. juni 2014 til 31. december 2017, vil komme til beskatning den 1. januar 2018. Konsekvensen heraf kan være, at den selvstændig erhvervsdrivende vil komme til at betale topskat. Det vil således kun være muligt at opspare overskud igen, når sikkerhedsstillelsen er fuldt ud afviklet.

Hvis sikkerhedsstillelserne for den private gæld er afviklet inden udløbet af afviklingsperioden, har den selvstændig erhvervsdrivende fortsat mulighed for at opspare overskud.

¹¹² <https://www.danskrevision.dk/media/44008/notat-aendring-af-virksomhedsordningen-er-vedtaget-september-2014.pdf>

Sikkerhedsstillelser, som falder under undtagelserne i lov nr. 992 af 16. september 2014 § 1, nr. 2 af § 10 stk. 7-9, vil ikke være påvirket.

Herudover skal nævnes, at falder den selvstændig erhvervsdrivende ind under bagatelgrænsen på kr. 500.000 pr. 10. juni 2014 nærmere omtalt i afsnit 13.3 jf. lov nr. 992 § 3, stk. 6, så træder reglerne omkring afvikling ikke i kraft, og der kan fortsat opspares overskud og eventuel tidligere opsparet overskud kommer ikke til beskatning den 1. januar 2018. Sker der derimod ny sikkerhedsstillelse fra den 11. juni 2014, ifalder den selvstændig erhvervsdrivende beskatning. Der henvises yderligere til figur 12 i afsnit 13.3.1.

13.9.1 Tilbagebetaling af privat lån – indfrielse

Hvis der sker indfrielse af det private lån, vil det beløb, som den selvstændig erhvervsdrivende til start er blevet gjort skattepligtig af grundet lov nr. 992, ikke blive godskrevet. Det kunne virke logisk at når den private gæld blev indfriet, så vil den tidligere overførsel blive godskrevet på hæverækkefølgen. Dette afviser skatteministeriet dog i høringssvarene af 11. august 2014 med begrundelsen, at der er tale om en værnsregel¹¹³.

13.10 Eksempel hvor den selvstændig erhvervsdrivende ikke påvirkes af lov nr. 992

I visse situationer vil den selvstændig erhvervsdrivende ikke blive påvirket, rent skattemæssigt, af lov nr. 992, selvom man falder ind under reglerne herfor. Antag at den selvstændig erhvervsdrivende har følgende data pr. 10. juni 2014:

Opsparet overskud	kr. 0
Nettorenteudgifter	kr. 0
Indskudskonto	kr. 0
Hensættelse til senere hævning	kr. 0
Erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse	kr. 1.000.000
Privat gæld (kursværdi)	kr. 900.000
Overskud i året	kr. 350.000
Hævet i året	kr. 350.000

Det antages, at den erhvervsmæssige sikkerhedsstillelse ikke falder under undtagelsesreglerne jf. VSL § 10, stk. 7-9. Da det som bekendt jf. VSL § 10, stk. 6 ikke er tilladt for den selvstændig

¹¹³ Høringssvar fra skatteministeriet side 4, Agroskat

erhvervsdrivende at have privat gæld med sikkerhed i aktiver, som indgår i virksomhedsordningen, vil dette medføre en overførsel via hæverækkefølgen jf. VSL § 5. Beløbet, som falder til beskatning/overførsel, vil i dette tilfælde være kr. 900.000, da dette er den laveste værdi af gældens kursværdi og sikkerhedsstillelsens størrelse ved optagelsen.

Via hæverækkefølgen vil gældens kursværdi på kr. 900.000 først fratrækkes i hensat til senere hævning. I dette eksempel har den selvstændig erhvervsdrivende ingen hensættelse til senere hævning primo, hvorfor der ikke "hæves" af denne.

Havde den selvstændig erhvervsdrivende eksempelvis haft en hensættelse til senere hævning primo på kr. 200.000, ville denne hensættelse først blive hævet. Overførslen ville ikke udløse beskatning, da beløbet, der er hensat til senere hævning, allerede er beskattede midler fra foregående år.

Den resterende del af overførslen $\text{kr. 900.000} - \text{kr. 200.000} = \text{kr. 700.000}$ vil derefter forsøgt hævet "længere nede" i hæverækkefølgen. Dette kunne eksempelvis være i opsparede overskud fra tidligere år, såfremt den selvstændige erhvervsdrivende havde dette.

Udgangspunktet er således at kr. 900.000, når der hverken er beløb, der er hensat til senere hævning eller opsparede overskud, skal fratrækkes i indskudskontoen. I dette eksempel opstår der derfor en negativ indskudskonto jf. VSL § 5 på kr. 900.000. Jf. lov nr. 992 § 3, stk. 6, vil en negativ indskudskonto medføre, at det fremover ikke er muligt at opspare overskud i virksomhedsordningen. I dette tilfælde har den selvstændig erhvervsdrivende ikke behov for at opspare overskud, da denne løbende tilpasser sine hævninger i virksomheden og ikke forventer overskud, der ligger over topskattegrænsen, hvorfor der ikke er behov for at indkomstudjævne.

Der skal jf. VSL § 11, stk. 3 beregnes rentekorrektion af en negativ indskudskonto. Rentekorrektionssatsen udgør i 2015 4 % . Rentekorrektionen vil i dette tilfælde være $\text{kr. 900.000} \times 4 \% = \text{kr. 36.000}$. Rentekorrektionen begrænses jf. VSL § 11, stk. 1 til højst at udgøre virksomhedens nettofinansieringsudgifter, og da disse er kr. 0, vil rentekorrektionen dermed begrænses til kr. 0. Havde der været nettofinansieringsudgifter i virksomheden, kunne det alternativt antages, at kapitalafkastgrundlaget udgjorde kr. 0 både primo og ultimo, hvorfor der heller ikke i dette tilfælde, skulle beregnes rentekorrektion som følge af maksimeringsreglen.

I ovenstående eksempel bliver den selvstændig erhvervsdrivende ikke påvirket af reglerne indført ved lov nr. 992 omkring beskatning af sikkerhedsstillelser. Den erhvervsmæssige sikkerhedsstillelse for den private gæld vil i dette tilfælde alene påvirke indskudskontoen, der er den selvstændig erhvervsdrivende uvedkommende under disse forudsætninger.

Ovenstående antagelse og forudsætninger viser derfor, at så længe den selvstændige erhvervsdrivende ikke har behov for at opspare overskud, og virksomheden ikke har renteudgifter eller negativt kapitalafkastgrundlag, så kan den selvstændig erhvervsdrivende have erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld uden, at dette egentlig bliver beskattet. Den eneste konsekvens heraf er som tidligere nævnt, at indskudskontoen bliver negativ og dermed på sigt, kan komme til at ramme den selvstændige erhvervsdrivende såfremt, det engang i fremtiden skulle blive aktuelt at opspare overskud. Antages det i stedet at indskudskontoen var positiv, også efter overførslen af sikkerhedsstillelsen, så vil den selvstændig erhvervsdrivende fortsat have mulighed for at opspare overskud.

Der henvises til bilag 5 for et hjælpeskema over, hvornår man er omfattet af reglerne i lov nr. 992 om sikkerhedsstillelser.

13.11 Delkonklusion sikkerhedsstillelser

En sikkerhedsstillelse, i virksomhedsordningens forstand, er, når der stilles sikkerhed med et aktiv, som indgår i virksomhedsordningen mod privat gæld. Der skal som udgangspunkt være tale om en sikringsakt for, at der er tale om en sikkerhedsstillelse, men under visse omstændigheder taler andre forhold for, at der faktisk er tale om en sikkerhedsstillelse på trods af manglende sikringsakt.

Lovændringen i virksomhedsordningen med lov nr. 992 har stor fokus på sikkerhedsstillelser. Har den selvstændig erhvervsdrivende stillet sikkerhed før den 11. juni 2014 og er denne ikke omfattet af bagatelgrænsen på kr. 500.000 (inklusiv negativ indskudskonto) eller undtagelsesbestemmelserne, udløser dette en overførsel til den skattepligtige via hæverækkefølgen jf. VSL § 5. Beløbet, som skal overføres til den skattepligtige, er den mindste værdi af gældens kursværdi pr. 10. juni 2014 eller sikkerhedsstillelsens størrelse.

Der er givet en 3-årig overgangsperiode med fortsat mulighed for at opspare overskud såfremt, sikkerhedsstillelsen pr. 10. juni 2014 er afviklet inden 31. december 2017. Er dette ikke sket, vil de

opsparede overskud i perioden komme til beskatning pr. 1. januar 2018, samt det vil ikke være muligt at opspare overskud, før sikkerhedsstillelsen er fjernet. Ligeledes må der i samme ombæring ikke opstå en negativ indskudskonto.

De 3 undtagelser, til at optage en erhvervsmæssig sikkerhedsstillelse for privat gæld, er, når denne er optaget som led i sædvanlig forretningsmæssig disposition og formål, når der er tale om blandede benyttede ejendomme, hvor stuehuset kan holdes udenfor og vurderes separat, samt hvis sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse af samme værdi pr. 10. juni 2014.

I forbindelse med sikkerhedsstillelserne har der været 3 områder, som har været problematiske. Den første var definitionen af, hvad en sikkerhedsstillelse indebærer og hvilke, som vil være omfattet.

Herefter var problemet hvilket beløb, som skulle anses som beskatningsbeløbet. I den vedtagne lov nr. 992, blev det fastlagt, at beskatningsbeløbet skal være det laveste beløb af sikkerhedsstillelsens størrelse og gældens kursværdi. I lovforslaget til lov nr. 992 var dette alene sikkerhedsstillelsens størrelse.

Det efterfølgende lovforslag L123 giver mulighed for, at den selvstændig erhvervsdrivende kan vælge en anden indgangsværdi pr. 10. juni 2014 på baggrund af gældens højeste kursværdi frem til den 8. september 2014. Muligheden for omvalg af indgangsværdien skyldes den førnævnte forskel i lovtekstens beskatningsgrundlag fra lovforslaget til den endelig vedtagne lov.

Det sidste problem med lov nr. 992 var hvorledes, at beskatningsbeløb skulle overføres til den skattepligtige, udenfor eller via hæverækkefølgen. Efter bindende svar og offentliggjort styresignal besluttedes det, at beløbet skulle beskattes via hæverækkefølgen. De sikkerhedsstillelser, som er beskattet udenfor hæverækkefølgen, kan omgøres.

14. Konklusion

Folketinget har med lov nr. 992 forsøgt at sætte en stopper for de selvstændige erhvervsdrivende, man mener, har udnyttet virksomhedsordningen mod dens oprindelige hensigt. Med dette menes, at man fremadrettet vil undgå, at den selvstændige erhvervsdrivende indskyder private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen og/eller stiller erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld.

Det blev i forbindelse med fremsættelsen af lov nr. 992 angivet, at den alene havde til formål at ramme de 2.000 selvstændige erhvervsdrivende, som man mente, der havde udnyttet virksomhedsordningen utilsigtet. Loven har dog som følge af tolkningen af dens bestemmelser og generelle indgriben i en af virksomhedsordningens hovedformål ramt flere end de 2.000 selvstændige erhvervsdrivende, som oprindeligt var hensigten.

Lov nr. 992 og dens begrænsninger kan umiddelbart anses som en urimelig restriktion af virksomhedsordningens oprindelige formål omkring indkomstudjævning for de selvstændige erhvervsdrivende, der ikke har anvendt virksomhedsordningen utilsigtet. Eksisterende erhvervsdrivende og især iværksættere kan på baggrund af udefrakommende forhold, eksempelvis i form af et tab på en debitor, miste muligheden for at opspare overskud. Dette er som følge af større hævninger end det skattemæssige overskud, alternativt et skattemæssigt underskud som følge af det konstaterede tab, der intet har med utilsigtet anvendelse af virksomhedsordningen at gøre. Baggrunden herfor er, at de hævninger, der har været foretaget i virksomheden, vil påvirke indskudskontoen negativt. En negativ indskudskonto jf. lov nr. 992 medfører, at der ikke kan opsaves overskud, før denne er 0 eller positiv, således vil der i dette tilfælde være tale om, at man rammer en helt anden målgruppe, end den man oprindeligt ville ramme med loven.

En iværksætters indtræden i virksomhedsordningen kan blive udskudt til den dag, hvor der realiseres et overskud. Det foregående indkomstårs underskud og dermed potentiel negative indskudskonto, vil kunne søges nulstillet gennem VSL § 3, stk. 5. Dette er alene en mulighed ved førstegangs indtræden i virksomhedsordningen.

Forarbejderne til virksomhedsskatteoven og afsagte domme vedrørende indskud af private gældsforpligtelser taler imod, at man kan nægte en selvstændig erhvervsdrivende at indskyde

private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen med det formål at opnå en skattebesparelse. Baggrunden herfor er, at virksomhedsskattelovens regler omkring rentekorrekturen og dens selvkontrollerende effekt er indsat i loven for at modvirke denne skattemæssige fordel.

Udover at fjerne muligheden for at opspare overskud i virksomhedsordningen ved en negativ indskudskonto, indførte man også med lov nr. 992 en særskilt forhøjet rentekorrektionssats, der fremadrettet vil være 3 %-point højere end kapitalafkastsatsen. En forhøjet rentekorrektionssats vil medføre, at dennes selvkontrollerende effekt vil være større end tidligere. Det kan dog også ses, at denne forhøjede rentekorrektionssats nødvendigvis ikke fjerner muligheden for, at den selvstændige erhvervsdrivende fortsat kan opnå en skattemæssig fordel ved at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen.

Det kan derfor konkluderes, at de selvstændige erhvervsdrivende, der fremadrettet ikke har behov for at benytte sig af virksomhedsordningens mulighed for indkomstudjævning, fortsat kan indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen. Vil den selvstændige erhvervsdrivende fortsat have muligheden for at opspare overskud, kan denne fortsat indskyde private gældsforpligtelser i det omfang, indskudskontoen ikke bliver negativ. Det forudsætter dog, at renten på den private gældsforpligtelse skal have en højere rente end den opgjorte rentekorrektionssats før, at der kan opnås en skattemæssig fordel. Den offentliggjorte rentekorrektionssats for året 2015 på 4 % vurderes ikke til at være høj nok set i forhold til lov nr. 992 formål med at fjerne incitamentet for at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen.

Det konkluderes, at der vil være behov for at indføre en langt højere rentekorrektionssats eventuelt kombineret med en fjernelse af VSL § 11 stk. 1, før man kan fjerne incitamentet for at indskyde private gældsforpligtelser i virksomhedsordningen, som var en af lov nr. 992 oprindelige hensigter. Ved at fjerne maksimeringsreglen af rentekorrekturen vil der være mulighed for at straffe den selvstændige erhvervsdrivende gennem en rentekorrektion, der er højere end selve renteudgiften på det private lån.

Lov nr. 992 er også tiltænkt at ramme de selvstændig erhvervsdrivende, som stiller aktiver, som indgår i virksomhedsordningen til sikkerhed for privat gæld. I den oprindelige virksomhedsskattelov var der ikke noget til hindrer for at foretage denne form for disposition.

Sikkerhedsstillelserne har været det område i lov nr. 992, som har medført flest tolkningsproblemer af lovteksten. Området har været grundlag for stor diskussion, hvilket blandt andet ses i de mange bindende svar samt efterfølgende lovændring i form af L123.

Først og fremmest var og er der problemer i forståelsen af, hvad en "sikkerhedsstillelse" indebærer og hvilke af disse, der rammes af lov nr. 992. Der findes fortsat ikke et entydigt svar på, om for eksempel en modregningsadgang i banken anses som værende en omfattet sikkerhedsstillelse eller ej. Dette skal fortsat vurderes på baggrund af det konkrete tilfælde. Mængden af bindende svar i forbindelse med om der sker beskatning ved en specifik disposition, viser ydermere, at der fortsat ikke er klare retningslinjer om, hvad en sikkerhedsstillelse faktisk indebærer jf. lov nr. 992. Der er dog 3 undtagelser til hvilke sikkerhedsstillelser, som ikke omfattes, disse er: forretningsmæssig disposition, blandet benyttet ejendom og afløsning af eksisterende sikkerhedsstillelse.

For det andet efter det er fastsat, at der er tale om en sikkerhedsstillelse, så var næste problem hvilket beløb, der skulle anvendes som beskatningsbeløb. Af lovforslaget til lov nr. 992 fremgik det, at et beløb svarende til sikkerhedens størrelse skulle overføres til den skattepligtige. Efter en del kritik og sager på området blev dette i den endelige lov nr. 992 ændret til, at det er det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse. Problemet herefter var dog, at der allerede var sket beskatning/disposition efter dagældende ret. Med L123 blev en ændring af loven foreslået således, at der kan vælges den højeste kursværdi af gælden i perioden fra den 11. juni 2014 til 8. september 2014. Denne lovændring giver den selvstændig erhvervsdrivende mulighed for en ny indgangsværdi pr. 10. juni 2014 grundet, at reglerne om beskatningsbeløbet først blev præciseret 3 måneder efter lov nr. 992s ikrafttræden.

Det tredje og sidste problemområde var, hvordan beskatningsbeløbet herefter skulle beskattes/overføres til den skattepligtige. I lov nr. 992 står der, at dette skal ske som overførsel til den skattepligtige. Dette har bidraget til et fortolkningsproblem af, hvad "overførsel" indebærer. SKAT gjorde til praksis at beskatte beløbet som et tillæg til virksomhedens resultat. I L123 af den

23. februar 2016 blev der offentliggjort et lovforslag, hvori det præciseres, at der skal ske beskatning via hæverækkefølgen. Dette konkluderes herudover i nogle bindende svar herunder SKM2015.745.SR. Dermed kan der være sket "fejl" beskatning af den skattepligtige ved at denne er blevet beskattet som et tillæg til virksomhedens resultat, frem til at det blev præciseret at beskatningen skal ske via hæverækkefølgen. Den selvstændig erhvervsdrivende kan få omgjort beskatningen, hvis den er blevet tillagt i virksomhedens resultat.

Helt frem til afslutningen af denne kandidatafhandling bliver der fortsat offentliggjort nye styresignaler og lovforslag i forhold til sikkerhedsstillelser. Bliver det nye lovforslag L123 vedtaget, vil disse nye ændringer på området ske pr. 1. juli 2016, hvis disse vedtages ved de kommende behandlinger den 19. - 26. og 31. maj 2016.

Sikkerhedsstillelsens værdi opgøres pr. 10. juni 2014, alternativt jf. lovforslag L123, til den højeste kursværdi af gælden frem til den 8. september 2014, som fastfryses som værdien pr. 10. juni 2014. Er der stillet sikkerhed efter den 10. juni 2014, skal sikkerhedsstillelsen fjernes, før det igen er tilladt at opspare overskud. Den selvstændig erhvervsdrivende har frem til den 31. december 2017 til at afvikle den eksisterende sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014. Er dette ikke sket, vil der ske efterbeskatning af eventuelle opsparede overskud i perioden fra den 11. juni 2014 til 31. december 2017. Udgør sikkerhedsstillelsen inklusiv eventuel negativ indskudskonto pr. 10. juni 2014 en værdi under bagatelgrænsen på kr. 500.000, rammes sikkerhedsstillelsen ikke af lov nr. 992, forudsat at der ikke ske ændringer i denne værdi.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende stiller erhvervsmæssig sikkerhed for privat gæld efter den 10. juni 2014, skal denne værdi overføres via hæverækkefølgen. Ønskes der at gøre brug af virksomhedsordningens mulighed for indkomstudjævning i form af at opspare overskud, kræves det, at en eventuel sikkerhedsstillelse efter den 10. juni 2014 kan indeholdes i en positiv indskudskonto. Bliver indskudskontoen negativ, falder den selvstændig erhvervsdrivende ind under reglerne for negativ indskudskonto og kan derfor ikke opspare overskud.

15. Perspektivering

Indsæt både privat gæld og låneprovenu i virksomhedsordningen

Ud fra lov nr. 992s formål om at fjerne incitamentet om at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen og samtidig beholde låneprovenuet udenfor kunne dette alternativt løses ved, at der i forbindelse med indskud af private gældsforpligtelser samtidig skulle indskydes provenuet fra lånet.

Ved denne løsning ville den selvstændige erhvervsdrivende ikke kunne hæve af det indskudte låneprovenu uden at undgå løbende beskatning i takt med overførslerne fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien. Ved krav om både indskud af låneprovenu og gældsforpligtelse undgås det herved, i overensstemmelse med lov nr. 992, at den skattepligtige ikke kan finansiere sin privatøkonomi via et låneprovenu, hvor den tilhørende gæld ligger inde i virksomhedsordningen. Den eneste måde, hvorpå den selvstændig erhvervsdrivende kan udnytte låneprovenuet til privatforbrug, vil således være gennem hæverækkefølgen. Der vil derfor ikke opstå en situation, hvor skattetilsvaret fra virksomhedens overskud alene består i virksomhedsskat fra opsparing af overskud, da de løbende hævninger fra låneprovenuet vil blive beskattet.

Indførelse af generel bagatelgrænse for negativ indskudskonto

Lov nr. 992 tager udgangspunkt i, at en negativ indskudskonto opstår i forbindelse med indskud af private gældsforpligtelser. Som vi har konkluderet i kandidatafhandlingen, vurderes dette ikke til at være korrekt i alle tilfælde. Fremadrettet vil alle selvstændige erhvervsdrivende blive ramt af en negativ indskudskonto fra kr. -1 uanset dens opståen. Der kunne med fordel indføres en bagatelgrænse for den negative indskudskonto for at imødegå eventuelle udefrakommende erhvervsmæssige hændelser, som kan medføre en negativ indskudskonto. Som følge af manglende bagatelgrænse på negativ indskudskonto i lov nr. 992 vil især nystartede erhvervsvirksomheder være letpåvirkelige af hændelser, som kan give en negativ indskudskonto og dermed fratage dem muligheden for at gøre brug af en af virksomhedsordningens oprindelige formål om indkomstudjævning.

Alternativ kunne der beregnes en bagatelgrænse for de allerede eksisterende virksomheder på baggrund af virksomhedens overskud de sidste 3-5 år og på denne måde tillade den selvstændige erhvervsdrivende et "dårligt år" uden, at denne bliver omfattet af lov nr. 992s regler om negativ indskudskonto.

16. Litteraturliste

Vi har benyttet følgende bøger:

”Lærebog om indkomstskat” af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander m.fl., udgivelsesår 2015, 16. udgave, 1. oplag, af Jurist- og økonomiforbundets forlag.

Følgende domme er benyttet:

SKM2007.588.LSR

SKM2015.471.SR afløses af SKM2015.502.SR

SKM2015.291.SR

SKM2015.528.SR

SKM2015.566.SR

SKM2015.581.SR

SKM2015.616.SR

SKM2015.618.SR

SKM2015.665.SR

SKM2015.745.SR

SKM2015.787.SR

SKM2015.805.SR

SKM2016.5.SR

SKM2016.44.SR

SKM2016.69.SR

SKM2016.96.SR

”Nordlands-dommen” HR1997.II 93/1997

Juridiske vejledninger benyttet:

Juridiske vejledning af 2016-1

LV 2012-07-16 Ligningsvejledningen 2012-2 - del E - Erhvervsdrivende

Følgende lovforslag / styresignaler / love mv. er benyttet:

Lov nr. 992 af 16/09/2014 (lov nr. 992)

L 200 Forslag til lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven, af 11. juni 2014.

Den oprindelig lov L 1986-03-19 nr. 144 VirksomhedsskatteLov

Styresignal af 27. april 2016, ”Sikkerhedsstillelse” jf. VSL § 10, stk. 6-9.

Lov 2014 1174 af 05/11/2014

L123 Lovforslag: Sikkerhedsstillelse i virksomhedsordningen

Skatteministeriets høringssvar af 11. august 2014

Følgende afhandlinger er benyttet:

"Lov nr. 992 af 09/09/2014; Ændringer af virksomhedsordningen En analyse af ændringer i virksomhedsskatteloven indsat ved lov nr. 992" af Jannie Borup Gade – år 2015

"Beskatning af selvstændige erhvervsdrivende - Valg af beskatningsregler mellem personskatteloven og virksomhedsskatteloven" af Lars Kirkeskov Pedersen, CBS år 2012

"L200 af 11/6 2014, Lovforslag om ændring af virksomhedsskatteloven" af Jonas Brink, CBS år 2015

"Er virksomhedsordningen død? – En komparativ analyse af alternative skatteberegninger" af Camilla Hjorth Rosenkrands og Andreas Glenvig, CBS år 2015

Vi har benyttet følgende hjemmesider:

www.pwc.dk

www.business.dk

www.tax.dk

www.retsinformation.dk

www.fsr.dk

www2.deloitte.com/dk

www.skat.dk

www.kroyerpedersen.dk

www.ft.dk

www.danskeadvokater.dk

www.pro.karnovgroup.dk

www.hulgaardadvokater.dk

www.skm.dk

www.nsi-center.dk

www.information.dk

www.tax.dk

www.nykredit.dk

www.folketingstidende.dk

www.beierholm.dk

www.cepos.dk

www.denstoredanske.dk

Følgende love er benyttet:

- Aktieavancebeskatningsloven	- Bekendtgørelse af bogføringslov
- Kildeskatteloven (KSL)	- Kursgevinstloven (KGL)
- Ligningsloven (LL)	- Lov om arbejdsmarkedsbidrag
- Mindstekravs bekendtgørelsen	- Personskatteloven (PL)
- Virksomhedsskatteloven (VSL)	- Selskabsskatteloven (SEL)
- Skatteforvaltningsloven	- Skattekontrolloven
- Statsskatteloven (SL)	- Vurderingsloven

Benyttet fra Skatteministeriet:

Høringssvar fra skatteministeriet af 11. august 2014

Spørgsmål 34 til skatteudvalget af 5. september 2014

Spørgsmål 54 til skatteministeriet af 5. september 2014

Spørgsmål 262 til skatteudvalget af 5. december 2014

Spørgsmål 258 til skatteudvalget af 18. december 2014

Følgende artikler er brugt:

Artikel "Sikkerhedsstillelse ved virksomhedsordningen" FDR2016.1.18, af advokat (H) Tobias Stenkær Albrechtsen og videnjurisk ph.d. (jur) Thomas Rønfeldt – skattesagsadvokaterne ApS.

DAHL advokatfirma "L200 fra folketingsåret 2013/2014 om ændring af virksomhedsskatteloven" af Advokat Bent Ramskov, januar 2016

Øvrige materialer er benyttet:

Kursusmaterialet: "Ændring af virksomhedsskatteloven" af Jørgen Frausing, advokatfirmaet Tommy V. Christiansen

Kursusmaterialet: "Aktuel skat 19. januar 2016" af Torben Bagge og Jørgen Frausing, advokatfirmaet Tommy V. Christiansen

Øvrige kilder:

Herudover har vi gjort brug af plancher fra faget skatteret på cand.merc.aud.

Bilag 1 – Lovforslag nr. L200 af 11/06/2014

Forslag til Lov om ændring af virksomhedsskatteloven

(Indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat gæld m.v.)

§ 1

I virksomhedsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 18. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. En gang årligt opgøres en rentekorrektionssats.

Ved opgørelsen af satsen finder § 9, 2.-5. pkt. anvendelse.

Den herved opgjorte sats oprundes derefter til nærmeste hele procentsats. Satsen kan ikke være mindre end 0 pct.«

2. I § 10 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til sikkerhedens størrelse for overført til den skattepligtige.«

3. I § 11, *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, ændres »afkastsatsen efter § 9«

til: »rentekorrektionssatsen efter § 9 a«.

4. I § 11, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »kapitalafkastsatsen efter

§ 9« til: »rentekorrektionssatsen efter § 9 a«.

5. I § 11, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »afkastsatsen« til: »rentekorrektionssatsen

«.

6. I § 11 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Er betingelserne efter *stk. 1, 1. pkt.*, opfyldt, kan der ikke foretages foreløbig beskatning efter § 10, *stk. 2*.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. september 2014.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 3-5, har virkning fra og med indkomståret 2015. For skattepligtige, som den 11. juni 2014 har påbegyndt indkomståret 2015, har § 1, nr. 1 og 3-5, dog først virkning fra og med indkomståret 2016.

Stk. 3. § 1, nr. 2, har virkning for sikkerhedsstillelse, der foretages fra og med den 11. juni 2014.

Stk. 4. § 1, nr. 6, har virkning for indkomst erhvervet fra og med den 11. juni 2014, jf. dog stk. 6.

Udgifter vedrørende

indkomståret, der ikke kan henføres til et bestemt tidspunkt, fordeles forholdsmæssigt på perioden før, henholdsvis fra og med den 11. juni 2014.

Stk. 5. Står aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, den 11. juni 2014, kan der ikke foretages foreløbig beskatning efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 2, for indkomst erhvervet fra og med den 11. juni 2014, så længe aktiverne står til sikkerhed, jf. dog stk. 6. Udgifter vedrørende indkomståret, der ikke kan henføres til et bestemt tidspunkt, fordeles forholdsmæssigt på perioden før, henholdsvis fra og med den 11. juni 2014.

Stk. 6. Stk. 5 og § 1, nr. 6, finder ikke anvendelse, hvis den nominelle værdi af en negativ saldo på indskudskontoen såvel primo som ultimo indkomståret begge med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse den 11. juni 2014, ikke overstiger 100.000 kr. Uanset 1. pkt. finder § 1, nr. 6, dog anvendelse fra og med det indkomstår, hvor en saldo på indskudskontoen bliver negativ eller en negativ saldo forøges.

§ 3

Stk. 1. Ved opgørelsen af en kommunes slutskat og kirkeskat for indkomståret 2014 efter § 16 i lov om kommunal indkomstskat korrigeres den opgjorte slutskat for den beregnede virkning af de ændringer i udskrivningsgrundlaget for kommuneskat og kirkeskat for 2014 og 2015, der følger af denne lovs § 1.

Stk. 2. Den beregnede korrektion af kommunens slutskat og kirkeskat efter stk. 1 fastsættes af økonomi- og indenrigsministeren på grundlag af de oplysninger vedrørende indkomståret 2014, der foreligger pr. 1. maj 2016.

Bilag 2 – Lov nr. 992 af 16/09/2014

Lov 2014-09-16 nr. 992 om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven

(Indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat gæld m.v.)

§ 1

I virksomhedsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 18. september 2013, som ændret ved § 9 i lov nr. 792 af 28. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. En gang årligt opgøres en rentekorrektionssats. Ved opgørelsen af satsen finder § 9, 2.-5. pkt., anvendelse. Den herved opgjorte sats oprundes derefter til nærmeste hele procentsats. Satsen kan ikke være mindre end 0 pct.«

2. I § 10 indsættes som *stk. 6-9*:

»*Stk. 6.* Stilles aktiver i virksomhedsordningen til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse for overført til den skattepligtige, jf. dog *stk. 7-9*. Opgørelsen af beløbet sker på det tidspunkt, hvor der stilles sikkerhed.

Stk. 7. *Stk. 6* finder ikke anvendelse, hvis sikkerhedsstillelsen er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

Stk. 8. *Stk. 6* finder ikke anvendelse for gæld med pant i ejendomme omfattet af § 1, *stk. 3, 2. og 3. pkt.*, i det omfang gælden ikke overstiger ejendomsværdien med tillæg af udgifter til forbedringer, som er foretaget efter fastsættelsen af ejendomsværdien, eller den kontante anskaffelsessum for den del af ejendommen, der tjener til bolig for den skattepligtige. Vurderingen efter 1. pkt. foretages på det tidspunkt, hvor der gives pant i ejendommen.

Stk. 9. *Stk. 6* finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der etableres fra og med den 11. juni 2014 til og med den 31. december 2017, i det omfang sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, og beløbsmæssigt ikke overstiger denne. Den beløbsmæssige værdi af en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, opgøres pr.

10. juni 2014 som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse.«

3. I § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., ændres »afkastsatsen efter § 9« til: »rentekorrektionssatsen efter § 9 a«.

4. I § 11, stk. 2, 2. pkt., ændres »kapitalafkastsatsen efter § 9« til: »rentekorrektionssatsen efter § 9 a«.

5. I § 11, stk. 2, 3. pkt., ændres »afkastsatsen« til: »rentekorrektionssatsen«.

6. I § 11 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Er betingelserne i stk. 1, 1. pkt., opfyldte, kan der ikke foretages foreløbig beskatning efter § 10, stk. 2.«

§ 2

I kildeskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1403 af 7. december 2010, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 274 af 26. marts 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 A, stk. 6, indsættes efter 1. pkt.:

»Det er endvidere en betingelse for overtagelse efter stk. 5, at overdragerens eventuelle negative indskudskonto er udlignet inden overtagelsen.«

2. I § 26 A, stk. 7, 2. pkt., ændres »2. pkt.« til: »3. pkt.«

§ 3

Loven træder i kraft den 15. september 2014.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 3-5, har virkning fra og med indkomståret 2015. For skattepligtige, som den 11. juni 2014 har påbegyndt indkomståret 2015, har § 1, nr. 1 og 3-5, dog først virkning fra og med indkomståret 2016.

Stk. 3. § 1, nr. 2, har virkning for sikkerhedsstillelse, der foretages fra og med den 11. juni 2014.

Stk. 4. § 1, nr. 6, har virkning for indkomst erhvervet fra og med den 11. juni 2014, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. Står aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, den 1. januar 2018, kan der, så længe aktiverne står til sikkerhed, ikke foretages foreløbig beskatning efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 2, for indkomst erhvervet fra og med den 1. januar 2018. 1. pkt. finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse omfattet af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 2. Hvis et eller flere af aktiverne, jf. 1. pkt., var stillet til sikkerhed den 10. juni 2014, overføres et beløb svarende til eventuelt virksomhedsoverskud i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 31. december 2017, der er beskattet foreløbigt efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 2, til den skattepligtige med virkning fra den 1. januar 2018. Virksomhedsskattelovens § 10, stk. 7 og 8, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Stk. 5 og 8 og § 1, nr. 6, finder ikke anvendelse, hvis den numeriske værdi af en negativ saldo på indskudskontoen såvel primo som ultimo indkomståret begge med tillæg af en eventuel sikkerhedsstillelse den 10. juni 2014 ikke overstiger 500.000 kr. Uanset 1. pkt. finder § 1, nr. 6, dog anvendelse fra og med det indkomstår, hvor en saldo på indskudskontoen bliver negativ eller en negativ saldo forøges. Ved opgørelsen af bagatelgrænsen efter 1. pkt. finder virksomhedsskattelovens § 10, stk. 7 og 8, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 2, tilsvarende anvendelse. Sikkerhedsstillelse, jf. 1. pkt., opgøres som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse pr. 10. juni 2014. Uanset 1. pkt. finder § 1, nr. 6, dog anvendelse, hvis en negativ saldo på indskudskontoen forøges som følge af stk. 8.

Stk. 7. Ved en opdeling af indkomstårets indkomst i flere perioder, jf. stk. 4 og 5, skal udgifter vedrørende indkomståret, der ikke kan henføres til et bestemt tidspunkt, fordeles forholdsmæssigt på perioderne. Den skattepligtige kan dog vælge at fordele virksomhedens skattepligtige overskud forholdsmæssigt på perioderne.

Stk. 8. Skattepligtige, der anvender reglerne i afsnit I i virksomhedsskatteloven, kan omgøre valg af selvangivne oplysninger for indkomståret 2013 vedrørende overførsel af finansielle aktiver og passiver og indskud, jf. virksomhedsskattelovens § 2, stk. 5, 2. pkt., og beløb, der er bogført på mellemregningskontoen, jf. virksomhedsskattelovens § 4 a, stk. 1. Skattepligtige kan kun omgøre valg, jf. 1. pkt., hvis de omfattes af denne lovs § 1, nr. 6, eller de har stillet aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, den 10. juni

2014. 2. pkt. finder ikke anvendelse for skattepligtige, der omfattes af stk. 6. Omgørelse efter 1. pkt. kan meddeles til og med den 31. marts 2015.

Stk. 9. § 2, nr. 1, har virkning for selvangivelsesvalg, jf. kildeskattelovens § 26 A, stk. 6, som ændret ved denne lovs § 2, nr. 1, der meddeles fra og med den 3. september 2014.

Stk. 10. Skattepligtige, der anvender reglerne i afsnit I i virksomhedsskatteloven, har mulighed for ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen på tidspunktet, hvor virksomhedsordningen første gang anvendes, jf. virksomhedsskattelovens § 3, stk. 2. Ekstraordinær nulstilling efter 1. pkt. påvirker ikke reguleringer på indskudskontoen efter det tidspunkt, hvor virksomhedsordningen første gang anvendes. Ved ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen skal betingelserne i virksomhedsskattelovens § 3, stk. 5, være opfyldt. Det er endvidere en betingelse for ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen, at der er opnået tilladelse hertil fra told- og skatteforvaltningen. Ansøgning om tilladelse efter 4. pkt. skal være indgivet til told- og skatteforvaltningen senest den 31. marts 2015. Opnår den skattepligtige tilladelse til ekstraordinær nulstilling af indskudskontoen, har nulstillingen, med tillæg og fradrag for reguleringer efter det tidspunkt, hvor virksomhedsordningen første gang anvendes, virkning fra begyndelsen af indkomståret 2014.

§ 4

Ved opgørelsen af en kommunes slutskat og kirkeskat for indkomstårene 2014 og 2015 efter § 16 i lov om kommunal indkomstskat korrigeres den opgjorte slutskat for den beregnede virkning af de ændringer i udskrivningsgrundlaget for kommuneskat og kirkeskat for 2014 og 2015, der følger af denne lovs § 1.

Stk. 2. Den beregnede korrektion af kommunens slutskat og kirkeskat efter stk. 1 fastsættes af økonomi- og indenrigsministeren på grundlag af de oplysninger vedrørende indkomståret 2014, der foreligger pr. 1. maj 2016, og de oplysninger vedrørende indkomståret 2015, der foreligger pr. 1. maj 2017.

Forslag

til

**Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v.,
aktieavancebeskatningsloven, virksomhedsskatteloven og forskellige andre love samt
ophævelse af lov om investeringsfonds**

(Tilpasning i forhold til EU-retten med hensyn til genbeskatning af underskud i faste driftssteder, definition af datterselskabsaktier og nedsættelse af indkomstskattesatsen på udgående udbytter samt indgreb mod omgåelse af udbyttebeskatningen i forbindelse med investering i investeringsinstitutter, justering af indgrebet i virksomhedsordningen og andre justeringer af erhvervsbeskatningen)

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 20. maj 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 998 af 30. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Selskabsskatteloven«

2. I § 1, stk. 1, nr. 2 e, 1. pkt., indsættes efter »elektricitet«: », og som har en installeret effekt på over 25 kW«.

3. I § 1, stk. 1, nr. 2 e, 3. pkt., og § 1, stk. 1, nr. 2 h, 3. pkt., indsættes efter »aktieselskaber«: »og anpartsselskaber«.

4. I § 1, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »fast ejendom«: »og indtægt ved produktion af elektricitet og varme«.

5. I § 1, stk. 5, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Indtægt ved produktion af elektricitet og varme er ikke omfattet af 1. pkt. Fjernvarmeværkers indtægt ved produktion af varme er ikke omfattet af 2. pkt.«

6. I § 2, stk. 3, 2. pkt., ændres »27 pct.« til: »22 pct.«

7. I § 3, stk. 1, nr. 4, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»Betingelserne i 1. pkt. er også opfyldt, selv om en havn, en lufthavn eller et gas- eller fjernvarmeværk har produktion af elektricitet med en installeret effekt på 25 kW eller derunder. Fritagelsen efter 1. pkt. gælder dog ikke indtægt ved produktion af elektricitet og for en havn eller lufthavn indtægt ved produktion af varme.«

8. I § 3, stk. 1, nr. 4 a, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»Betingelserne i 1. pkt. er opfyldt, selv om et vandforsyningsselskab m.v. har aktiviteter i form af produktion af elektricitet eller produktion af varme. Fritagelsen efter 1. pkt. gælder dog ikke indtægt ved produktion af elektricitet og varme.«

9. I § 3, stk. 8, 2. pkt., ændres »§ 35 O, stk. 6,« til: »dagældende § 35 O, stk. 6, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 20. maj 2015,«.

10. § 5 C, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

11. I § 13, stk. 3, udgår »og lovpligtige udjævningsreserver inden for kredit- og kautionsforsikring«.

12. I § 13, stk. 4, 1. pkt., stk. 5, 1. og 2. pkt., stk. 6, 6. pkt., stk. 7, 4. pkt., og stk. 9, 1. pkt. ændres »stk. 3, 1. pkt.,« til: »stk. 3«.

13. I § 13 D, stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 35 O« til: »dagældende § 35 O, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 20. maj 2015«.

14. § 35 O, stk. 1-6, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 1.

§ 2

I afskrivningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 948 af 17. august 2015, foretages følgende ændring:

1. § 67 ophæves.

§ 3

I aktieavancebeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1082 af 8. september 2015, foretages følgende ændringer:

1. § 4 A, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Det er en betingelse efter stk. 1, at datterselskabet er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-2 a, 2 d-2 h eller 3 a-5 b, eller at datterselskabet er et tilsvarende udenlandsk selskab, der er selskabsskattepligtigt uden fritagelse i den stat, hvor datterselskabet er hjemmehørende, herunder efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, og den kompetente myndighed i denne stat skal udveksle oplysninger med de danske skattemyndigheder efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager.«

2. § 4 A, stk. 3, nr. 3, affattes således:

»3) Melleholdingselskabet ejer ikke hele aktiekapitalen i datterselskabet, eller melleholdingselskabet ejer hele aktiekapitalen i et datterselskab, som ikke er selskabsskattepligtigt eller fritaget for selskabsskattepligt i Danmark eller udlandet, eller som er hjemmehørende i en stat, hvor den kompetente myndighed ikke skal udveksle oplysninger med de danske skattemyndigheder efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager.«

3. I § 14, stk. 2, 1. pkt., udgår », § 10 E«.

§ 4

I ejendomsavancebeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1200 af 30. september 2013, som ændret ved § 8 i lov nr. 202 af 27. februar 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 4, nr. 1, ændres »investeringsfondsloven« til: »dagældende investeringsfondslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1152 af 7. oktober 2014,«.

2. I § 5, stk. 4, nr. 2, stk. 5, nr. 1, 1. pkt., stk. 6, nr. 1, og stk. 8, 1. pkt., ændres »investeringsfondsloven,« til: »dagældende investeringsfondslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1152 af 7. oktober 2014,«.

§ 5

I fusionsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1017 af 24. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, ændres »§ 1, stk. 1, nr. 2, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (selskabsskatteloven)« til: »selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2,«.
2. § 8, stk. 1, 4. og 5. pkt., ophæves.
3. § 15 b, stk. 1, 8. pkt., ophæves.
4. § 15 b, stk. 2, 8. pkt., ophæves.
5. § 15 d, stk. 2, 6. og 7. pkt., ophæves.
6. § 15 d, stk. 3, 6. og 7. pkt., ophæves.

§ 6

I lov om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto, jf. lovbekendtgørelse nr. 1175 af 30. oktober 2014, foretages følgende ændring:

1. § 7, stk. 9, ophæves.

Stk. 10 og 11 bliver herefter stk. 9 og 10.

§ 7

Lov om investeringsfonds, jf. lovbekendtgørelse nr. 1152 af 7. oktober 2014, ophæves.

§ 8

I kursgevinstloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 18. september 2013, som ændret ved § 20 i lov nr. 268 af 25. marts 2014, § 3 i lov nr. 1375 af 16. december 2014, § 2 i lov nr. 202 af 27. februar 2015 og § 1 i lov nr. 1883 af 29. december 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 15, stk. 2, 1. pkt., udgår », § 10 E«.

§ 9

I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1081 af 7. september 2015, som ændret senest ved lov nr. 1890 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 F, stk. 1, nr. 10, ændres »§ 22, stk. 1, nr. 7« til: »§ 22, stk. 1, nr. 5«.

2. I § 8, stk. 2, og § 27 A, stk. 2, 1. pkt., ændres »lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber mv.« til: »selskabsskatteloven.«

3. I § 16 B, stk. 2, nr. 4, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. omfatter dog alene aktier m.v. eller investeringsbeviser, der er udstedt af et investeringsinstitut, hvis andele udbydes til offentligheden, og som efter national lovgivning, EU-retlig regulering eller international aftale er undergivet et krav om risikospredning og pligt til på en deltagers forlangende at tilbagekøbe eller indløse udstedte andele.«

4. I § 16 B, stk. 2, nr. 5, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. omfatter ikke aktier, der alene anses for optaget til handel på et reguleret marked som følge af aktieavancebeskatningslovens § 3.«

5. I § 16 C, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »Et investeringsinstitut«: », der udelukkende investerer i fordringer omfattet af kursgevinstloven, aktier i det administrationsselskab, der forestår investeringsinstitutts administration, afledte finansielle instrumenter efter Finanstilsynets regler herom og beviser i investeringsinstitutter med minimumsbeskatning omfattet af stk. 1, der udelukkende investerer i aktiver som nævnt i nærværende punktum,«.

6. I § 33 D, stk. 1, 4. pkt., ændres »henlæggelser til investeringsfonde og indskud på etableringskonti« til: »indskud på etableringskonti og iværksætterkonti«.

§ 10

I personskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1163 af 8. oktober 2015, som ændret ved § 6 i lov nr. 1574 af 15. december 2015 og § 10 i lov nr. 1888 af 29. december 2015, foretages følgende ændring:

1. § 3, stk. 2, nr. 4, ophæves.

Nr. 5-12 bliver herefter nr. 4-11.

§ 11

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1264 af 31. oktober 2013, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1354 af 21. december 2012, § 1 i lov nr. 1634 af 26. december 2013, § 3 i lov nr. 528 af 28. maj 2014, § 7 i lov nr. 1286 af 9. december 2014, § 1 i lov nr. 1884 af 29. december 2015 og senest ved § 3 i lov nr. 1885 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 2. pkt., ændres », § 10 B eller § 10 E« til: »eller § 10 B«.
 2. I § 9, stk. 1, og § 14, stk. 2, udgår »§ 10 E, stk. 1,«.
 3. I § 9 A, stk. 1 og 3, og § 10 D udgår », § 10 E«.
 4. I § 10 A, stk. 3, indsættes efter »vekselerere«: », administratorer af værdipapirfonde«.
 5. § 10 E ophæves.
 6. § 11 H, stk. 2, ophæves.
- Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.
7. I § 11 H, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår »og 2«.
 8. I § 11 H stk. 4, der bliver stk. 3, udgår »eller 2«.

§ 12

I virksomhedsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 18. september 2013, som ændret ved § 9 i lov nr. 792 af 28. juni 2013, § 1 i lov nr. 992 af 16. september 2014 og § 4 i lov nr. 202 af 27. februar 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 3, udgår », indskud på særlige konti i et pengeinstitut efter § 5 i lov om investeringsfonds«.
2. Efter kapitel 2 a indsættes:

»Kapitel 2 b

Sikkerhedsstillelser

§ 4 b. Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses den skattepligtige for at have gjort brug af værdier i virksomhedsordningen svarende til det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller aktivernes handelsværdi i det indkomstår, hvori der stilles sikkerhed, jf. dog stk. 2-4. Beløbet i 1. pkt. anses for overført fra virksomhedsordningen til privatøkonomien. Beløbet opgøres på det tidspunkt, hvor aktiverne stilles til sikkerhed, eller på det tidspunkt, hvor den skattepligtiges tilvalg af virksomhedsordningen har virkning fra, hvis den skattepligtige forud for tilvalget af virksomhedsordningen har stillet virksomhedens aktiver til sikkerhed for gæld, der ikke indskydes i virksomhedsordningen samtidig med virksomhedens aktiver.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse for gæld med pant i fast ejendom omfattet af § 1, stk. 3, 2. og 3. pkt., i det omfang gældens kursværdi ikke overstiger ejendomsværdien med tillæg af udgifter til forbedringer, som er foretaget efter fastsættelsen af ejendomsværdien, eller den kontante anskaffelsessum for den del af ejendommen, der tjener til bolig for den skattepligtige. Vurderingen efter 1. pkt. foretages på det tidspunkt, hvor der gives pant i den faste ejendom, eller på det tidspunkt, hvor den skattepligtiges tilvalg af virksomhedsordningen har virkning fra, hvis den skattepligtige forud for tilvalget af virksomhedsordningen har givet pant i ejendommen for gæld, der ikke indskydes i virksomhedsordningen samtidig med ejendommen.

Stk. 4. Stk. 1 finder ikke anvendelse for gæld med pant i fast ejendom, der tidligere har tjent til bolig for den skattepligtige, hvis gælden indskydes i virksomhedsordningen i samme indkomstår som ejendommen.«

3. I § 5, stk. 1 og 2, indsættes efter »værdier«: »og beløb omfattet af § 4 b, stk. 1,«.

4. I § 8, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »§ 4 a«: », beløb, der i tidligere indkomstår er omfattet af § 4 b, stk. 1,«.

5. § 10, stk. 6-9, ophæves.

§ 13

I lov nr. 426 af 6. juni 2005 om ændring af selskabsskatteloven og andre skattelove (Nedsættelse af selskabsskatten og globalpuljeprincip i sambeskatningen), som ændret ved § 5 i lov nr. 1182 af 12. december 2005, § 14 i lov nr. 343 af 18. april 2007, § 6 i lov nr. 344 af 18. april 2007 og § 10 i lov nr. 591 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 9, 4. pkt., ændres »9. og 10. pkt.« til: »9.-11. pkt.«

2. I § 15, stk. 9, indsættes efter 9. pkt.:

»Ligningslovens § 33 D, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 995 af 7. oktober 2004, finder dog ikke anvendelse, hvis det faste driftssted er beliggende i et land, der er medlem af EU eller EØS.«

§ 14

I lov nr. 521 af 17. juni 2008 om ændring af dødsboskatteloven og forskellige andre love (Forhøjelse af grænser for skattefritagelse, ændringer som følge af arveloven og nye aktieavancebeskatningsregler m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 12 ophæves.

§ 15

I lov om Energinet.dk, jf. lovbekendtgørelse nr. 1097 af 8. november 2011, som ændret ved § 3 i lov nr. 575 af 18. juni 2012, § 4 i lov nr. 576 af 18. juni 2012, § 3 i lov nr. 633 af 16. juni 2014 og § 2 i lov nr. 1283 af 24. november 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 12, stk. 2, 2. pkt., ændres »selskabsskattelovens § 35 O« til: »dagældende § 35 O i selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 20. maj 2015«.

§ 16

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Stk. 2. § 1, nr. 2-5, 7 og 8, har virkning fra og med indkomståret 2017. Selskaber og foreninger m.v. kan vælge at anvende bestemmelserne i indkomståret 2016. Uanset selskabsskattelovens § 5, stk. 4, sidestilles overgang til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, eller til undtagelse fra beskatning efter selskabsskattelovens § 3 ikke med ophør af virksomhed. Ved overgang ved

begyndelsen af indkomståret 2017 til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, kan underskud som følge af tab på aktiver og passiver, der er realiseret i perioden fra 23. februar 2016 til udgangen af indkomståret 2016, ikke fremføres, i det omfang der er urealiserede gevinster på aktiver og passiver, der udgår fra beskatningen som følge af overgangen.

Stk. 3. § 1, nr. 6, har virkning for udbytter, der udloddes den 1. januar 2007 eller senere, hvis det udbyttemodtagende selskab er hjemmehørende i EU eller EØS, og for udbytter, der udloddes den 1. juli 2016 eller senere, hvis det udbyttemodtagende selskab er hjemmehørende uden for EU og EØS. I kalenderårene 2007 til og med 2013 er indkomstskattesatsen 25 pct. I kalenderåret 2014 er indkomstskattesatsen 24,5 pct. I kalenderåret 2015 er indkomstskattesatsen 23,5 pct.

Stk. 4. § 3, nr. 1 og 2, har virkning for udenlandske datterselskabsudbytter og afståelsessummer, der er modtaget den 1. januar 2010 eller senere, og gevinster og tab på udenlandske datterselskabsaktier, der er afstået i indkomståret 2010 eller senere, medmindre de er afstået inden den 22. april 2009. Fradrag for tab på datterselskabsaktier efter 1. pkt., der er afstået inden 23. februar 2016, bortfalder dog kun i det omfang, der i samme periode er modsvarende skattepligtige gevinster, udbytter og afståelsessummer på aktierne i det pågældende selskab. § 3, nr. 1 og 2, har endvidere virkning for udbytter og afståelsessummer modtaget i perioden fra og med den 1. januar 2009 til og med den 31. december 2009, hvis moderselskabet ejede mindst 10 pct. af aktiekapitalen i datterselskabet i en sammenhængende periode på mindst et år, inden for hvilken periode udbytteudlodningen m.v. fandt sted, og datterselskabet var selskabsskattepligtigt uden fritagelse, og har virkning for udbytter og afståelsessummer modtaget i perioden fra og med den 1. juli 2007 til og med 31. december 2008, hvis moderselskabet ejede mindst 15 pct. af aktiekapitalen i datterselskabet i en sammenhængende periode på mindst et år, inden for hvilken periode udbytteudlodningen fandt sted, og datterselskabet var selskabsskattepligtigt uden fritagelse. Det er en betingelse i 1.-3. pkt., at den kompetente myndighed i den stat, hvor datterselskabet er hjemmehørende, skal udveksle oplysninger med de danske skattemyndigheder efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager, som har virkning for det pågældende tidspunkt.

Stk. 5. § 9, nr. 3 og 4, har virkning for salg til det udstedende selskab, der sker den 23. februar 2016 eller senere.

Stk. 6. Den skattepligtige kan vælge, at stk. 8, 2. pkt., og § 12, nr. 2-5, har virkning fra og med den 11. juni 2014.

Stk. 7. Den skattepligtige, der i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014 har foretaget dispositioner, der omfattes af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, kan vælge, at opgørelsen af beløb efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, 1. pkt., som ophævet ved denne lovs § 12, nr. 5, skal ske på baggrund af sikkerhedsstillelsens størrelse for alle dispositioner i perioden. Finder 1. pkt. anvendelse, fastsættes gældens kursværdi den 8. september 2014 til den størst udvisende kursværdi af gælden i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014, til brug for opgørelse af gældens kursværdi ved anvendelse af virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1, som indsat ved denne lovs § 12, nr. 2, eller virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, som ophævet ved denne lovs § 12, nr. 5.

Stk. 8. Virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, som ophævet ved denne lovs § 12, nr. 5, finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der etableres fra og med den 11. juni 2014 til og med den 30. juni 2016, i det omfang denne sikkerhedsstillelse afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014 og beløbsmæssigt ikke overstiger sidstnævnte sikkerhedsstillelse. Virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1, som indsat ved denne lovs § 12, nr. 2, finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der etableres fra og med den 1. juli 2016 til og med den 31. december 2017, i det omfang denne sikkerhedsstillelse afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014 og beløbsmæssigt ikke overstiger sidstnævnte sikkerhedsstillelse. Den beløbsmæssige værdi af en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, opgøres pr. 10. juni 2014 som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller aktivernes handelsværdi, jf. dog 4. pkt. Finder stk. 7 anvendelse, fastsættes gældens kursværdi, jf. 3. pkt., til den størst udvisende kursværdi af gælden i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014.

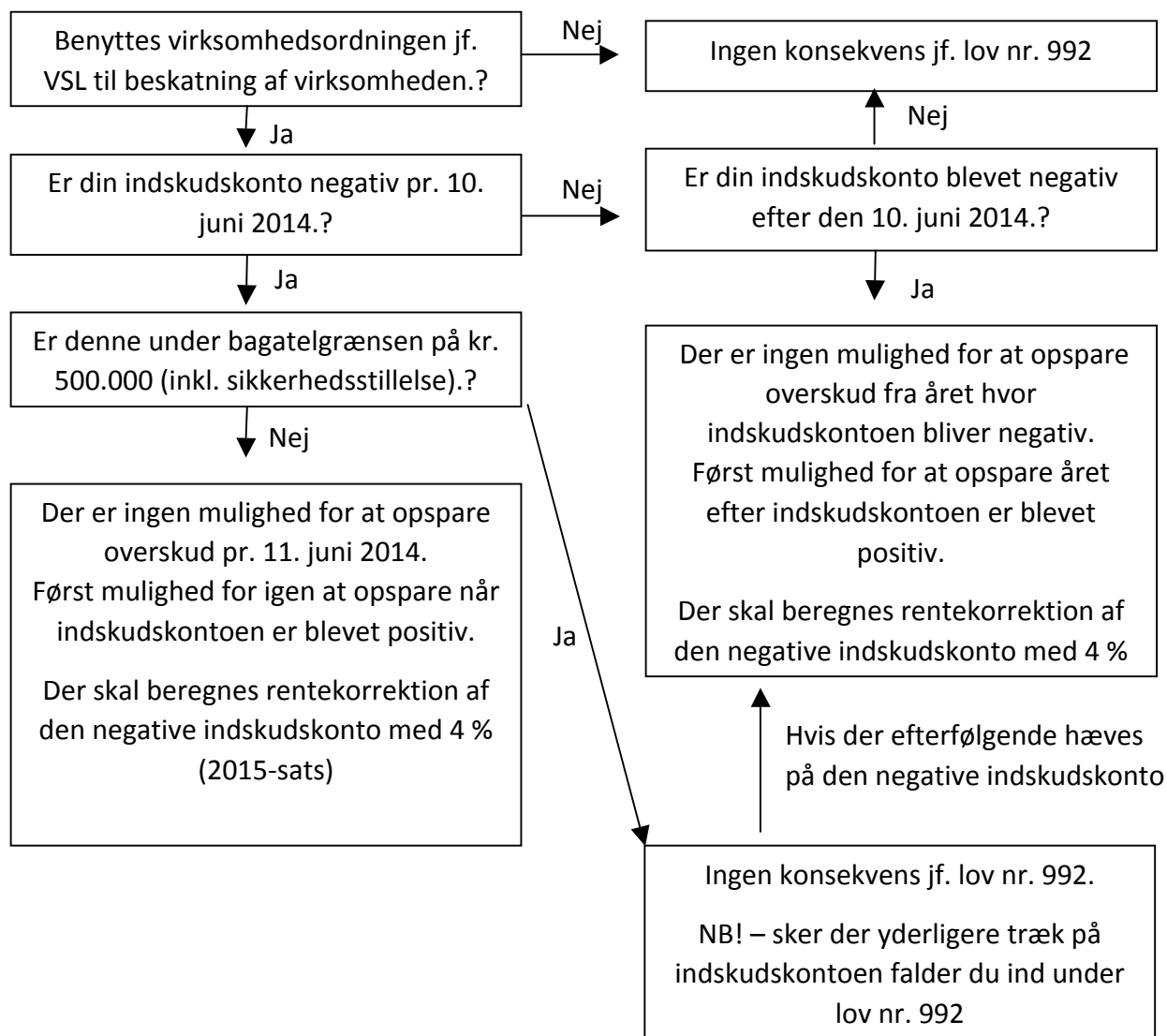
Stk. 9. § 3, stk. 5, 1. pkt., i lov nr. 992 af 16. september 2014 finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse omfattet af virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1, som indsat ved denne lovs § 12, nr. 2.

Stk. 10. Skattepligtige, der anvender reglerne i afsnit I i virksomhedsskatteloven, kan ændre valg af selvangivne oplysninger vedrørende virksomhedsordningen for indkomstårene 2013 til og med 2015. 1. pkt. finder ikke anvendelse for indkomståret 2013, hvis omvalget for dette indkomstår medfører, at den skattepligtige omfattes af § 3, stk. 6, i lov nr. 992 af 16. september 2014. 1. pkt. finder endvidere ikke anvendelse for indkomståret 2013, hvis omvalget medfører, at en allerede negativ saldo på indskudskontoen ultimo indkomståret 2013 forøges. Meddelelse om omvalg, jf. 1. pkt., skal være indgivet til told- og skatteforvaltningen senest den 1. juli 2017.

Stk. 11. Indberetning efter skattekontrollovens §§ 10 A og 10 B vedrørende udlodninger fra værdipapirfonde samt erhvervelser og afståelser af andele i værdipapirfonde skal ske for udlodninger, erhvervelser og afståelser foretaget den 1. juli 2016 eller senere.

Stk. 12. Betingelsen i aktieavancebeskatningslovens § 14, stk. 1, anses for opfyldt for andele i værdipapirfonde erhvervet senest den 30. juni 2016, hvis told- og skatteforvaltningen har modtaget oplysninger om erhvervelsen af andelen inden udløbet af selvangivelsesfristen for det indkomstår, som er påbegyndt, men ikke afsluttet, den 1. juli 2016. Betingelsen i 1. pkt. anses for opfyldt, hvis told- og skatteforvaltningen har modtaget oplysninger om besiddelsen efter skattekontrollovens § 11 B, stk. 6, eller uanset tidsfristen i 1. pkt. har modtaget oplysninger om besiddelsen ved indberetning efter skattekontrollovens § 10 A eller oplysning efter skattekontrollovens § 11 B, stk. 7. Aktieavancebeskatningslovens § 14, stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Bilag 4 – Hjælpekema negativ indskudskonto

Bilag 5 – Hjælpekema sikkerhedsstillelser

